

SPIS TREŚCI:

1	Wstęp.....	3
1.1	Przedmiot opracowania.....	3
1.2	Zawartość i główne cele projektowanego dokumentu (mpzp)	3
1.3	Powiązania projektowanego dokumentu (mpzp) z innymi dokumentami.....	6
1.4	Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy.....	11
1.5	Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu (mpzp) oraz częstotliwości jej przeprowadzania	13
1.6	Możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko	14
2	Określenie, analiza i ocena	15
2.1	Istniejący stan środowiska, w tym stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.....	15
2.1.1	<i>Lokalizacja i użytkowanie terenu opracowania.....</i>	<i>15</i>
2.1.2	<i>Rzeźba terenu i krajobraz</i>	<i>17</i>
2.1.3	<i>Budowa geologiczna</i>	<i>20</i>
2.1.4	<i>Surowce mineralne.....</i>	<i>21</i>
2.1.5	<i>Warunki hydrogeologiczne</i>	<i>21</i>
2.1.6	<i>Hydrografia.....</i>	<i>24</i>
2.1.7	<i>Gleby</i>	<i>27</i>
2.1.8	<i>Powietrze.....</i>	<i>28</i>
2.1.9	<i>Klimat.....</i>	<i>29</i>
2.1.10	<i>Klimat akustyczny</i>	<i>30</i>
2.1.11	<i>Środowisko biologiczne.....</i>	<i>31</i>
2.1.12	<i>Zagrożenia środowiska, kłęski żywiołowe</i>	<i>35</i>
2.1.13	<i>Zabytki i dobra kultury.....</i>	<i>35</i>
2.1.14	<i>Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem.....</i>	<i>38</i>
2.2	Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji ustaleń projektu....	39
2.3	Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody	40
2.4	Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne	47
3	Przewidywane oddziaływania projektowanego dokumentu na środowisko	49
3.1	Oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska z uwzględnieniem zależności między tymi elementami	49
3.1.1	<i>Różnorodność biologiczna, siedliska przyrodnicze, oddziaływanie na rośliny, zwierzęta.....</i>	<i>49</i>
3.1.2	<i>Środowisko gruntowo-wodne, powierzchnia ziemi, zasoby naturalne, powietrze, klimat (w tym klimat akustyczny)</i>	<i>50</i>
3.1.3	<i>Wpływ na środowisko społeczne, w tym na zdrowie i życie ludzi.....</i>	<i>52</i>
3.1.4	<i>Zabytki, dziedzictwo kulturowe, dobra materialne, walory krajobrazowe</i>	<i>53</i>
3.1.5	<i>Zależności między elementami środowiska i między oddziaływaniem na te elementy.....</i>	<i>53</i>
3.2	Oddziaływanie bezpośrednio, pośrednio, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne.....	59
3.3	Oddziaływanie na obszary NATURA 2000 oraz integralność tego obszaru.....	61
4	Przedstawienie	62
4.1	Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem	

	realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru NATURA 2000 oraz integralność tego obszaru.....	62
4.2	Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz uzasadnieniem ich wyboru	65
5	Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	67

SPIS TABEL:

Tabela 1	Wskaźniki oceny wpływu zapisów mpzp na środowisko	13
Tabela 2	Jakość wód podziemnych wraz ze wskaźnikami decydującymi o klasie jakości w 2010 roku w punkcie zlokalizowanym na terenie sołectwa Bełk.....	23
Tabela 3	Wstępna ocena stanu jakości wód rzeki Bierawka na terenie gminy w roku 2009.....	26
Tabela 4	Struktura użytkowania gruntów gminy Czerwionka – Leszczyny	27
Tabela 5	Wynikowa klasa strefy śląskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskanych w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia w latach 2010 - 2011	29
Tabela 6	Wynikowa klasa strefy śląskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskanych w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin w latach 2010 - 2011	29
Tabela 7	Analiza korelacji zapisów projektu mpzp ze zidentyfikowanymi problemami środowiska.....	45
Tabela 8	Zestawienie zbiorcze wpływu ustaleń projektu miejscowego planu na poszczególne elementy lokalnego środowiska przyrodniczego i społecznego.....	53
Tabela 9	Ocena wpływu poszczególnych rodzajów zagospodarowania terenów na poszczególne elementy środowiska	56
Tabela 10	Potencjalne możliwe oddziaływanie projektu mpzp na poszczególne elementy środowiska i obszar NATURA 2000	59
Tabela 11	Szacunkowa oddziaływanie zapisów projektu mpzp na środowisko oraz sposoby przeciwdziałania, ograniczenia i kompensacji	62

SPIS RYSUNKÓW:

Rysunek 1	Lokalizacja sołectwa Bełk	16
Rysunek 2	Lokalizacja terenu opracowania na mapie topograficznej.....	17
Rysunek 3	Lokalizacja terenu opracowania na tle jednostek fizyczno – geograficznych Polski	18
Rysunek 4	Rzeźba terenu opracowania	18
Rysunek 5	Krajobraz terenu opracowania.....	19
Rysunek 6	Lokalizacja terenu opracowania na tle jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) oraz głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP).....	22

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW:

Załącznik nr 1	Lokalizacja terenu opracowania na mapie topograficznej. Powiązania ekologiczne terenu opracowania, skala 1:10 000
Załącznik nr 2	Uwarunkowania środowiskowe terenu opracowania, skala 1:10 000
Załącznik nr 3	Tekst i rysunek miejscowego planów zagospodarowania przestrzennego
Załącznik nr 4	Lokalizacja terenu opracowania na tle obszarów chronionych, w tym obszarów NATURA 2000 skala 1:200 000

1 WSTĘP

1.1 Przedmiot opracowania

Przedmiotem niniejszego opracowania jest analiza prognozowanych oddziaływań na środowisko realizacji ustaleń dotyczących „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w rejonie ulic Wolności, Palowickiej, granicy sołectwa Bełk oraz autostrady A1”.

Prognoza oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego została sporządzona zgodnie z zakresem zawartym w art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U Nr 199, poz. 1227 z późniejszymi zmianami). Niniejsza prognoza wraz z projektem mpzp podlegać będzie opiniowaniu w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Przedstawiona w niniejszym opracowaniu analiza oddziaływania na środowisko określa skutki wpływu realizacji ustaleń dotyczących „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w rejonie ulic Wolności, Palowickiej, granicy sołectwa Bełk oraz autostrady A1” na środowisko przyrodnicze i społeczne, które mogą wynikać z przyjętego zagospodarowania przedmiotowego terenu. Prognoza uwzględnia jednocześnie rozwiązania ograniczające bądź eliminujące negatywne skutki realizacji ustaleń zawartych w projektowanym dokumencie, analizuje również inne, alternatywne sposoby przeznaczenia terenu.

1.2 Zawartość i główne cele projektowanego dokumentu (mpzp)

Celem „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w rejonie ulic Wolności, Palowickiej, granicy sołectwa Bełk oraz autostrady A1” jest ustalenie zasad dopuszczalnego zagospodarowania analizowanego terenu dla zachowania ładu przestrzennego.

W ramach mpzp wyodrębniono następujące tereny o różnym przeznaczeniu:

- 1) **UK** – tereny usług kultury;
- 2) **U** – tereny zabudowy usługowej;
- 3) **UC** – tereny rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m²;
- 4) **US** – tereny sportu i rekreacji;
- 5) **MNU** – tereny zabudowy mieszkaniowo – usługowej;
- 6) **MW** – tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej;
- 7) **MZ** – tereny mieszkalnictwa zbiorowego;
- 8) **MN** – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- 9) **P** – tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów;
- 10) **ZC** – tereny cmentarza;
- 11) **ZP** – tereny zieleni urządzonej;
- 12) **ZL** – tereny lasów;
- 13) **RM** – tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych;
- 14) **RU** – tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych;
- 15) **RO** – tereny rolnicze z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- 16) **RA** – tereny rolnicze z dopuszczeniem zabudowy zagrodowej i agroturystycznej w gospodarstwach rolnych;
- 17) **R** – tereny rolnicze;
- 18) **RZ** – tereny łąk i pastwisk;

- 19) **KDG** – tereny dróg publicznych klasy główna;
- 20) **KDL** – tereny dróg publicznych klasy lokalna;
- 21) **KDD** – tereny dróg publicznych klasy dojazdowa;
- 22) **KX** – tereny publicznych ciągów pieszo-jezdnym;
- 23) **KDW** – tereny dróg wewnętrznych;
- 24) **KP** – tereny publicznych ciągów pieszych;
- 25) **KS** – tereny obiektów i urządzeń obsługi komunikacji;
- 26) **WS** – tereny wód powierzchniowych;
- 27) **IT** – tereny infrastruktury technicznej.

Szczegółowe ustalenia dotyczące:

- przepisów dotyczących przeznaczenia terenów oraz linii rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania;
- przepisów dotyczących zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego;
- przepisów dotyczących zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego;
- przepisów dotyczących zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych;
- przepisów dotyczących zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźników zagospodarowania terenu, maksymalnej i minimalnej intensywności zabudowy jako wskaźnika powierzchni całkowitej zabudowy w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej, minimalnego udziału procentowego powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do działki budowlanej, maksymalnej wysokości zabudowy, minimalnej liczby miejsc do parkowania i sposobu ich realizacji oraz linii zabudowy i gabarytów obiektów;
- przepisów dotyczących granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów, w tym terenów górniczych a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią oraz obszarów osuwania się mas ziemnych;
- przepisów dotyczących szczegółowych zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości;
- przepisów dotyczących szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakazów zabudowy;
- przepisów dotyczących sposobu i terminu tymczasowego zagospodarowania, urządzenia i użytkowania terenów;
- przepisów dotyczących zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- przepisów dotyczących stawek procentowych, na podstawie których ustala się opłatę z tytułu wzrostu wartości nieruchomości;
- ustaleń końcowych

zostały przedstawione w projekcie miejscowego planu, stanowiącym załącznik do prognozy.

W niniejszym rozdziale przedstawiono wyłącznie wskazania najbardziej istotne z punktu widzenia przedmiotowej prognozy.

- Na terenach **1RZ, 2RZ, 3ZP, 7ZP, 8ZP, 9ZP** oraz **11ZP** ustala się konieczność ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego celem utrzymania powiązań przyrodniczych w ramach korytarza ekologicznego rzeki Bierawki;
- Na terenach objętych planem zakazuje się lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie oddziaływać na środowisko, z zastrzeżeniem, że ustalenie to nie dotyczy przedsięwzięć związanych z realizacją i remontami dróg, uzbrojenia terenu, infrastruktury technicznej oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności niewpływającego na funkcjonowanie stacji radarowej Ramża, zakładów stwarzających

- zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi, zakładów o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii;
- Na terenach objętych planem ustala się dla nowej zabudowy nakaz instalowania urządzeń grzewczych opartych o niskoemisyjne techniki spalania paliw;
 - W zakresie ochrony przed hałasem komunikacyjnym i przemysłowym zakazuje się lokalizacji obiektów budowlanych i urządzeń przekraczających wymogi w zakresie dopuszczalnych wartości poziomu dźwięku w stosunku do istniejącej i projektowanej zabudowy mieszkaniowej i usługowej oraz ustala się dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku, określone wskaźnikami hałasu (zgodnie z ustanowionymi, odrębnymi przepisami):
 - dla terenów mieszkaniowych **MN** oraz terenów, na których dopuszczona jest zabudowa mieszkaniowa **RO** oraz terenu mieszkalnictwa zbiorowego **MZ** jak dla „terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej”,
 - dla terenów usług **U, UC, US, UK** oraz terenów mieszkaniowo-usługowych **MNU, MW** oraz terenów, na których dopuszczona jest zabudowa zagrodowa **RM, RA** jak dla „terenów przeznaczonych na cele mieszkaniowo - usługowe”,
 - dla terenów zieleni **ZP** jak dla „terenów rekreacyjno – wypoczynkowych”;
 - Na terenach objętych planem ustala się zakaz składowania skały płonnej i odpadów oraz ustala się, że gromadzenie i usuwanie odpadów komunalnych należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi w gminie regulacjami z uwzględnieniem wymogu segregacji odpadów;
 - Na terenach objętych planem ustala się ochronę przed zanieczyszczeniami wód podziemnych czwartorzędowego Użytkowego Poziomu Wód Podziemnych **QI**, karbońskiego Użytkowego Poziomu Wód Podziemnych **C II Mikołów - Sosnowiec**;
 - Nakazuje się na terenach **1U ÷ 11U, 1UC, 1P** oraz **1KS ÷ 3KS**, w obrębie parkingów samochodów osobowych i ciężarowych, instalowanie separatorów i osadników substancji ropopochodnych oraz innych substancji toksycznych;
 - Ustala się zakaz wykonywania na terenie oznaczonym na rysunku planu symbolem **2UK** prac ziemnych i innych działań mogących wpłynąć na uszkodzenie dębu szypułkowego, rosnącego obok zabytkowego drewnianego kościoła p.w. Św. Marii Magdaleny, pomnika przyrody, poz. 288 w rejestrze pomników przyrody prowadzonego przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach;
 - Ustala się zachowanie i ochronę starodrzewia występującego na terenach **2ZP** oraz **1KDG**;
 - Ustala się strefę ochrony konserwatorskiej „**A1**” jako strefę rekonstrukcji historycznego układu urbanistycznego oraz ochrony obiektów zabytkowych, w strefie tej ustala się zachowanie i bezwzględna ochronę obiektów wchodzących w skład założenia urbanistycznego z dopuszczeniem prac rewaloryzacyjnych, restauracyjnych i remontów, obejmującego: kościół parafialny p.w. Św. Marii Magdalen, istniejącą zielenią wysoką występującą na cmentarzu i w jego bezpośrednim otoczeniu, ze szczególnym uwzględnieniem dębu szypułkowego – pomnika przyrody, krzyż Męki Pańskiej z 1874 roku, teren wzgórza (tzw. Górki Lukaszów) z kamienną neogotycką kaplicą nagrobną, budynek dawnej plebanii oraz budynku gospodarcze przy ulicy Kościelnej 6, istniejącą dolinkę dopływu rzeki Bierawski położoną na wschód od drzew przy kościele parafialnym, istniejący starodrzew;
 - Ustala się strefę ochrony konserwatorskiej „**A2**” jako strefę rekonstrukcji historycznego układu urbanistycznego oraz ochrony obiektów zabytkowych. Na terenie w obrębie strefy „**A2**” ustala się zachowanie i bezwzględna ochronę obiektów wchodzących w skład założenia urbanistycznego, z dopuszczeniem prac rewaloryzacyjnych, restauracyjnych i remontów, obejmującego: teren dawnego folwarku przy ulicy Majątkowej, teren dawnej

- gorzelni przy ulicy Majątkowej; istniejący starodrzew występujący w bezpośrednim otoczeniu dawnej gorzelni, stary most na rzece Bierawce, łąkowe tereny nad rzeką Bierawką, zabudowę mieszkaniową i gospodarczą towarzyszącą zabudowaniom folwarku, w szczególności budynek mieszkalny zlokalizowany przy ulicy Majątkowej 3;
- Ustala się strefę ekspozycji zabytkowego założenia „E” obejmującą tereny doliny rzeki Bierawki w rejonie folwarku i zabytkowego kościoła;
 - Ustala się strefę ochrony krajobrazu „K” obejmującą teren cmentarza parafialnego przy ulicy Głównej w Bełku;
 - Ustala się zachowanie i ochronę następujących obiektów: Domu Spokojnej Starości (dawnego Zakładu Lukasa) przy ulicy Głównej 51, budynku mieszkalnego przy ulicy Kościelnej 3, budynku przedszkola przy ulicy Kościelnej 4, cmentarza parafialnego wraz z kaplicą cmentarną przy ulicy Głównej, figury św. Teresy od Dzieciątka Jezus zlokalizowanej przy ulicy Głównej 51;
 - Dla terenów **UK, U, MNU, P, RU** wyznacza się minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej wynoszącej 15% powierzchni działki;
 - Dla terenów **US, MW, MZ** wyznacza się minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej wynoszącej 25% powierzchni działki;
 - Dla terenu **MN** ustala się minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej wynoszącej 40% powierzchni działki;
 - Dla terenu **RM, RA** ustala się minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej wynoszącej 90% powierzchni działki;
 - Dla terenu **RM** ustala się minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej wynoszącej 60% powierzchni działki;
 - Na terenach **3ZP, 8ZP i 9ZP** ustala się konieczność utrzymania dostępu do koryta rzeki Bierawki, z zachowaniem pasów ochronnych o szerokości 5 m, licząc od brzegów koryta, wykluczonych z zabudowy;
 - Ustala się zakaz eksploatacji złoża soli kamiennej Rybnik – Żory – Orzesze z uwagi na ustanowioną ochronę terenów parku krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”;
 - Ustala się dostawę wody z istniejącej i rozbudowywanej sieci gminnej;
 - Ustala się odprowadzenie ścieków do istniejącego i rozbudowywanego systemu sieci i urządzeń kanalizacyjnych, odpowiednio sanitarnej, deszczowej rozdzielczej i ogólnospławnej, do czasu realizacji sieci dopuszcza się gromadzenie ścieków w szczelnych zbiornikach z okresowym wywozem ścieków do oczyszczalni lub lokalnych przydomowych oczyszczalni ścieków, ustala się wyposażenie ulic w kanalizację deszczową;
 - Ustala się możliwość realizacji sieci i urządzeń ciepłowniczych, dostawę ciepła z indywidualnych źródeł ciepła o sprawności urządzeń grzewczych minimum 80%, możliwość stosowania źródeł odnawialnych.

1.3 Powiązania projektowanego dokumentu (mpzp) z innymi dokumentami

Ze względu na fakt, że miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dotyczy stosunkowo niewielkiego terenu położonego w zachodniej części sołectwa Bełk w gminie Czerwionka – Leszczyny odniesienia można się doszukiwać właściwie w dokumentach lokalnych sporządzonych dla terenu gminy – zwłaszcza w strategii rozwoju gminy oraz w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Trudno jest mówić o ścisłych powiązaniach z innymi dokumentami, szczególnie w aspekcie dokumentów międzynarodowych czy krajowych.

Misją gminy Czerwionka - Leszczyny wyznaczoną w „**Strategii rozwoju gminy i miasta Czerwionka – Leszczyny na lata 2007 - 2020**” jest „*Gmina i Miasto Czerwionka - Leszczyny – miejsce, w którym możemy godnie żyć, pracować i odpoczywać, z poszanowaniem dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego, z dobrymi warunkami dla inwestorów w różnych dziedzinach działalności.*” Celami strategicznymi, mającymi swoje odzwierciedlenie w tekście mpzp gminy są:

- *Stworzenie sprzyjających warunków dla rozwoju przedsiębiorstw w gminie, w oparciu o zasoby własne i zewnętrzne* – mpzp wyznacza tereny usługowe, tereny mieszkaniowo – usługowe, produkcyjne, a także tereny rolnicze z dopuszczeniem zabudowy zagrodowej i agroturystycznej w gospodarstwach rolnych. Zgodnie z zapisami „Strategii...” mpzp wyznacza tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, nakłada obowiązek podłączenia nowych obiektów budowlanych do sieci elektroenergetycznej, telekomunikacyjnej, gazowej, wodociągowej, zakłada rozwój sieci ciepłowniczej, kanalizacyjnej, a także wprowadza tereny komunikacji, na których dopuszcza realizację obiektów i urządzeń budowlanych;
- *Rozwój bazy i zasobów ludzkich w sferze społecznej* – mpzp zgodnie ze Strategią wprowadza nowe tereny zabudowy mieszkaniowej, mieszkaniowo – usługowej, mieszkalnictwa zbiorowego, wielorodzinnego, zabudowy zagrodowej, wyznacza tereny sportu i rekreacji, tereny zieleni urządzonej oraz tereny usług kultury. Na powyższych terenach przewiduje podłączenie do sieci kanalizacyjnej, wodociągowej, ciepłowniczej lub też stosowanie niskoemisyjnych, wysokosprawnych technik grzewczych, co przyczyni się do ochrony jakości wód, gleb i powietrza;
- *Ochrona wartości przyrodniczych i kulturowych i poprawa ich atrakcyjności, tak, aby służyły dalszemu rozwojowi gminy* - mpzp wyznacza tereny stref konserwatorskich „A1”, „A2”, strefę „E” ekspozycji zabytkowego założenia, strefę „K” ochrony krajobrazu, wprowadza ochronę zabytków wpisanych do wojewódzkiego rejestru zabytków oraz innych wartościowych obiektów zabytkowych, a także ochronę zlokalizowanego w granicach opracowania pomnika przyrody. Zgodnie ze Strategią poprzez wyznaczenie terenów ZL chroni istniejące w granicach opracowania tereny leśne, a poprzez rozwój kanalizacji sanitarnej i deszczowej jakość wód powierzchniowych i podziemnych. Miejscowy plan przewiduje również podłączenie obiektów do sieci ciepłowniczej lub stosowanie wysokosprawnych i niskoemisyjnych technik grzewczych, w tym energii odnawialnej, co ochroni jakość powietrza atmosferycznego.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest zgodny z „**Planem rozwoju lokalnego gminy i miasta Czerwionka – Leszczyny**”. Zadaniem mającymi swoje odzwierciedlenie w tekście mpzp są:

- *Poprawa gospodarki wodno – ściekowej w tym szukanie alternatywnych źródeł dostawy wody* – mpzp przewiduje zaopatrzenie terenu opracowania w wodę poprzez sieć wodociągową, a także odprowadzanie ścieków poprzez kanalizację sanitarną i deszczową;
- *Utrzymanie, przebudowa i budowa zieleni urządzonej w ramach istniejących i projektowanych obiektów turystyczno – sportowych i rekreacyjno – wypoczynkowych* – mpzp wyznacza tereny usług sportu i rekreacji a także tereny zieleni urządzonej oraz teren wód powierzchniowych IWS, na których dopuszcza realizację urządzeń rekreacyjnych;
- *Poszerzenie systemu selektywnej zbiórki odpadów i objęcie nim wszystkich mieszkańców* – na terenie objętym mpzp gromadzenie i usuwanie odpadów komunalnych należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi w gminie regulacjami z uwzględnieniem wymogu segregacji odpadów;
- *Likwidacja niskiej emisji szczególnie na terenie zwartej zabudowy mieszkaniowej z uwzględnieniem termomodernizacji budynków* – na terenie objętym mpzp przewiduje się możliwość realizacji sieci i urządzeń ciepłowniczych, dostawę ciepła z indywidualnych

- źródeł ciepła o sprawności urządzeń grzewczych minimum 80%, a także możliwość stosowania źródeł odnawialnych;
- *Poprawa stanu technicznego dróg* – mpzp wyznacza tereny infrastruktury drogowej, dla których wyznacza minimalne szerokości, dopuszcza możliwość przebudowy i remontów;
 - *Modernizacja oświetlenia ulicznego oraz doświetlenie ulic, parków, skwerów, w tym miejsc zagrożonych patologiami społecznymi* – mpzp na terenach zieleni urządzonej i terenach komunikacji, ulice i drogi wewnętrzne oraz place i ciągi piesze wyposażane będą sukcesywnie w sieć oświetleniową;
 - *Uzbrojenie i przebudowa infrastruktury w rejonach przeznaczonych w planie zagospodarowania przestrzennego pod zabudowę mieszkaniową* – na terenie objętym planem tereny przeznaczone pod funkcję mieszkaniową i usługową podłączone będą do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, elektroenergetycznej;
 - *Aktywizacja gospodarcza terenów wokół dwóch zjazdów w Bełku i Dębieńsku projektowanej Autostrady A1* – w rejonie węzła autostradowego mpzp wyznacza teren obiektów produkcyjnych, składów, magazynów oraz teren usług handlu o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m²;
 - *Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości oraz tworzenie warunków do ich rozwoju* – mpzp wyznacza tereny usługowe, mieszkaniowo – usługowe, produkcyjne, obsługi produkcji rolnictwa oraz tereny przeznaczone pod agroturystykę podłączone do infrastruktury technicznej;
 - *Rozwój agroturystyki* - mpzp wyznacza tereny rolnicze z dopuszczeniem zabudowy zagrodowej i agroturystycznej w gospodarstwach rolnych;
 - *Rozwój usług, obsługi rolnictwa, przetwórstwa rolno – spożywczego opartego o lokalną bazę surowcową* – mpzp wyznacza tereny usługowe, a także tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych;
 - *Poprawa bazy sportowej* – mpzp wyznacza tereny usług sportu i rekreacji.

Przedmiotowy miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest zgodny z założeniami „**Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Czerwionka – Leszczyny**”. Wizją rozwoju gminy i miasta jest „*Gmina i miasto z ukształtowanymi nowymi powiązaniem i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Czerwionka – Leszczyny*”. Celami strategicznymi mającymi swoje odzwierciedlenie w tekście mpzp są:

- *C3. Wyznaczenie terenów przy węzłach autostradowych „Bełk” i „Dębieńsko” dla działalności usługowych, produkcyjnych i magazynowych z preferencją dla obszarów aktywizacji gospodarczej w formie stref ekonomicznych, parków technologicznych, centrów logistycznych* – mpzp w rejonie węzła autostradowego wyznacza teren zabudowy produkcyjnej oraz teren usług handlu o powierzchni większej niż 2000m²;
- *C4. Określenie korytarzy ekologicznych i powiązań układu osadniczego tworzących podstawowe elementy liniowe przyszłego modelu funkcjonalno – przestrzennego gminy i miasta* – mpzp poprzez wyznaczenie terenów łąk i pastwisk RZ wolnych od zabudowy a także konieczności utrzymania dostępu do koryta rzeki Bierawki, z zachowaniem pasów ochronnych o szerokości 5 m, licząc od brzegów koryta, wykluczonych z zabudowy na terenach 3ZP, 8ZP i 9ZP przyczynia się do zachowania korytarzy ekologicznych opartych na dolnej rzeki Bierawki. Ponadto priorytetem planu na terenach 1RZ, 2RZ, 3ZP, 7ZP, 8ZP, 9ZP oraz 11ZP jest konieczność ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego celem utrzymania powiązań przyrodniczych w ramach korytarza ekologicznego rzeki Bierawki.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego jest także zgodny z rysunkiem „Studium...”. Zgodnie ze „Studium...” teren objęty opracowaniem został przeznaczony pod jednostki nowych działalności gospodarczych, zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, zespoły i obiekty usługowe, jednostki nowych zespołów urbanistycznych, usługi sportu i rekreacji, tereny zieleni obszarów leśnych i zadrzewień, tereny dolin rzek i potoków, tereny rolnicze z zabudową, tereny rolnicze bez zabudowy oraz obszary rozwojowe. Takie właśnie zagospodarowanie przewiduje mpzp na przedmiotowym terenie, wprowadza jednak większą powierzchnię terenów rolniczych wykluczonych z możliwości zabudowy oraz więcej terenów zieleni urządzonej, co z punktu widzenia środowiska przyrodniczego jest zapisem bardziej korzystnym.

Przedmiotowy mpzp jest w większości zgodny z założeniami „Opracowania ekofizjograficznego dla gminy Czerwionka – Leszczyny w jej granicach administracyjnych” w kontekście wyznaczenia w rejonie dróg - ul. Wolności, Głównej, Palowickiej, węzła autostrady A1 zabudowy produkcyjnej, usługowej i mieszkaniowej. Wyznaczone przez plan tereny nowej zabudowy zgodnie z zaleceniami ekofizjografii powstaną w lukach budowlanych, stanowiąc będą kontynuację podobnego zagospodarowania na terenach sąsiednich, nie wkraczają w głąb otwartych kompleksów rolnych, dolin rzecznych ani terenów leśnych. Pewne różnice wynikają wyłącznie z różnicy przyjętego przez ekofizjografię przebiegu autostrady A1, a jej rzeczywistym przebiegiem.

Program Ochrony Środowiska dla gminy i miasta Czerwionka- Leszczyny (2008) zakłada następujące cele nadrzędne ochrony środowiska istotne z punktu widzenia analizowanego dokumentu i mające w nim bezpośrednie odniesienie:

- *Zachowanie i wzbogacenie walorów przyrodniczych na terenie gminy i miasta* – mpzp poprzez wyznaczenie terenów zieleni leśnej, terenów łąk i pastwisk, terenów wód powierzchniowych, terenów rolniczych przyczynia się do ochrony najcenniejszych elementów przyrodniczych opracowania, zachowania bioróżnorodności terenów;
- *Zagospodarowanie zielenią terenów antropogenicznych – rozszerzenie oferty rekreacyjno – turystycznej gminy* – mpzp wyznacza tereny zieleni urządzonej;
- *Ochrona bioróżnorodności* – mpzp zachowuje najcenniejsze pod względem przyrodniczym tereny leśne;
- *Racjonalne wykorzystanie zasobów glebowych* – mpzp dla każdej funkcji urbanizacyjnej wyznacza teren powierzchni biologicznie czynnej, wprowadza też ustalenia dotyczące gospodarki odpadowej, przyczyniając się tym samym do ochrony zasobów glebowych;
- *Ochrona zasobów złóż poprzez ich racjonalne wykorzystanie w koordynacji z planami rozwoju* – mpzp ustala zakaz eksploatacji złoża soli kamiennej Rybnik - Żory – Orzesze z uwagi na ustanowioną ochronę terenów parku krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”;
- *Osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego i chemicznego wód, zapewnienie wszystkim mieszkańcom miasta odpowiedniej jakości wody* – mpzp poprzez szereg ustaleń dotyczących gospodarki wodno – ściekowej, gospodarki odpadami przyczynia się do ochrony wód na terenie gminy;
- *Poprawa jakości powietrza i obniżenie poziomu substancji szkodliwych w powietrzu oraz utrzymanie tego stanu* – mpzp wprowadza obowiązek stosowania niskoemisyjnych technik spalania paliw, umożliwia podłączenie do sieci ciepłowniczej czy też stosowanie energii odnawialnej co przyczyni się do ochrony powietrza przed negatywnym wpływem;
- *Ograniczenie uciążliwości odpadów dla środowiska oraz zwiększenie ich gospodarczego wykorzystania* – mpzp wprowadza obowiązek przestrzegania obowiązujących przepisów prawnych w tym selektywną zbiórkę odpadów;

- *Zapewnienie sprzyjającego komfortu akustycznego środowiska – mpzp ustala dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku dla terenów mieszkaniowych, mieszkalnictwa zbiorowego, terenach rolniczych z dopuszczeniem zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej jak dla „terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej”, na terenach mieszkaniowo – usługowych, usług sportu i rekreacji, usług kultury, mieszkaniowych wielorodzinnych, zabudowy zagrodowej, zagrodowej i agroturystycznej jak dla „terenów przeznaczonych na cele mieszkaniowo - usługowe”, na terenach zieleni urządzonej jak dla „terenów rekreacyjno – wypoczynkowych”. Ponadto zakazuje się lokalizacji obiektów budowlanych i urządzeń przekraczających wymogi w zakresie dopuszczalnych wartości poziomu dźwięku w stosunku do istniejącej i projektowanej zabudowy mieszkaniowej i usługowej.*

Spójność z Planem Ochrony Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich” Raport 4 cz1: Projekt Planu Ochrony

Celem głównym parku krajobrazowego jest: *Kształtowanie przestrzeni parku, podporządkowane ochronie układu przyrodniczego w strefie najważniejszego w południowej Polsce połączenia ekologicznego spinającego doliny Odry i Wisły w sąsiedztwie Bramy Morawskiej oraz ochronie Wielkiej Kompozycji Krajobrazowej zapoczątkowanej w XIII wieku przez Cystersów, a także ochronie bogactwa krajobrazowego związanego z systemem osad śródleśnych funkcjonujących od średniowiecza, sprzyjające wszechstronnemu rozwojowi lokalnemu i regionalnemu, zgodnie z funkcjonującą w obszarze parku od kilkuset lat zasadą trwałego i zrównoważonego rozwoju. Celami generalnymi są natomiast:*

- I. *Zachowanie i odtworzenie walorów wyróżniających obszar parku na tle regionu;*
- II. *Zachowanie i budowa powiązań determinujących prawidłowe funkcjonowanie parku;*
- III. *Udostępnienie na cele rozwoju społeczno – gospodarczego z poszanowaniem walorów przyrodniczych, kulturowych i krajobrazowych obszaru.*

W rozdziale 6 Planu Ochrony Parku pt. „Ustalenia do Studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin, a także planu zagospodarowania województwa” opisano w sposób szczegółowy ustalenia dotyczące:

- *gospodarki wodno – ściekowej;*
- *kształtowania bilansu wodnego;*
- *eliminacji lub ograniczenia zagrożeń dla środowiska;*
- *gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej;*
- *terenów wymagających rekultywacji i odtworzenia ekosystemów przyrodniczo cennych;*
- *gospodarowania zielenią i zadrzewieniami;*
- *gruntów do zalesienia;*
- *lokalizacji obiektów infrastruktury turystycznej i edukacyjnej;*
- *stylu architektury budynków oraz obszarów nagromadzenia wartości kulturowych;*
- *granicy i sposobu zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie;*
- *parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenu, w tym linii zabudowy, gabarytów obiektów i wskaźników intensywności zabudowy oraz architektury budynków;*
- *szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczenia ich użytkowania w tym zakazu zabudowy;*
- *zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;*
- *kierunków i zasad kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, w tym obszarów przeznaczonych do zalesienia oraz zieleni i zadrzewień.*

Analizowany miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego uwzględnia powyższe wytyczne i ustalenia ujęte w projekcie Planu Ochrony Parku CKKRW. Przedmiotowy projekt mpzp utrzymuje w większości obecne zagospodarowanie terenu opracowania i Parku. Zachowuje i chroni przed zabudową, poprzez wyznaczenie terenów wód śródlądowych, terenów lasów, terenów łąk i pastwisk oraz terenów rolniczych, jego najcenniejsze elementy. Planowane nowe funkcje, nowa zabudowa powstanie w lukach budowlanych, w rejonie głównych dróg przecinających teren opracowania (w tym autostrady A1) lub jako kontynuacja podobnego zagospodarowania na terenach sąsiednich, nie wkracza ona w otwarte kompleksy pól uprawnych, lasy czy też doliny cieków wodnych. Na terenach przeznaczonych pod funkcje urbanizacyjne nie dojdzie do całkowitej zabudowy technicznej gruntów, gdyż plan wyznacza tu stosunkowo duże powierzchnie biologicznie czynne. W rejonie tym powstaną również tereny zieleni urządzonej, tak istotna dla kształtowania różnorodności biologicznej terenu opracowania. Nowe elementy zagospodarowania przestrzennego ze względu na wytyczne dotyczące wskaźników zagospodarowania terenu, maksymalnej wysokości zabudowy wkomponują się w sposób harmonijny w lokalny krajobraz, a wyznaczenie w planie terenów zabudowy zagrodowej, zabudowy zagrodowej i agroturystycznej, terenów rolniczych z możliwością zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz terenów obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych spowoduje, że lokalny krajobraz zachowa swój obecny, rolniczy charakter. W związku z powyższym uważa się, że ustalenia mpzp nie wpłyną negatywnie na walory krajobrazowe Parku.

W podsumowaniu można stwierdzić, że analizowany dokument – projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu w sołectwie Bełk został opracowany w zgodzie i w nawiązaniu do innych dokumentów strategicznych rangi lokalnej.

1.4 Metody zastosowane przy sporządzaniu prognozy

Niniejszą prognozę sporządzono według wytycznych zawartych w ustawie z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 z późniejszymi zmianami).

Podstawą informacyjną, źródłowymi materiałami tekstowymi i graficznymi dla strategicznej oceny oddziaływania na środowisko był przede wszystkim projekt „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w rejonie ulic Wolności, Palowickiej, granicy sołectwa Bełk oraz autostrady A1”. Informacje dotyczące uwarunkowań środowiskowych zaczerpnięto między innymi z Programu Ochrony Środowiska oraz innych materiałów źródłowych wymienionych poniżej.

Metodyka przyjęta w niniejszym opracowaniu obejmuje w głównej mierze metody opisowe oraz analizę różnych dokumentów planistycznych, dokumentów opisujących środowisko przyrodnicze i kulturowe terenu opracowania, przepisów prawnych oraz innych materiałów źródłowych, w tym literaturowych oraz metody oszacowania wpływu ustaleń mpzp na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego, kulturowego i społecznego terenu opracowania w granicach sołectwa Bełk w gminie Czerwionka - Leszczyny.

Przy opracowywaniu niniejszej dokumentacji wykorzystano m.in. niżej wymienione **akty prawne**:

- Ustawa z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 roku Nr 199, poz. 1227 z późniejszymi zmianami);
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity w Dz. U. z 2012 roku poz. 647);

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2008 roku Nr 25, poz. 150 z późniejszymi zmianami);
 - Ustawa z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity w Dz. U. z 2012 roku poz. 391);
 - Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach (tekst jednolity w Dz. U. z 2010 roku Nr 185, poz. 1243 z późniejszymi zmianami);
 - Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (tekst jednolity Dz. U. z 2009 roku Nr 151, poz. 1220 z późniejszymi zmianami);
 - Ustawa z dnia 18 lipca 2001 roku – Prawo wodne (tekst jednolity w Dz. U. z 2012 roku poz. 145 z późniejszymi zmianami);
 - Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity Dz. U. z 2006 roku, Nr 123, poz. 858 z późniejszymi zmianami);
 - Ustawa z dnia 7 lipca 1994 roku – Prawo budowlane (tekst jednolity Dz. U. z 2010 roku, Nr 243, poz. 1623 z późniejszymi zmianami);
 - Ustawa z 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 z późniejszymi zmianami);
- wraz z odpowiednimi rozporządzeniami wykonawczymi do ww. ustaw.

Podstawę merytoryczną opracowania stanowią materiały literaturowe (publikacje, wytyczne, mapy, itp.), w tym m.in. wymienione poniżej:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i miasta Czerwionka - Leszczyny, 2010 rok;
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego, 2004 rok;
- Strategia rozwoju województwa śląskiego ”Śląskie 2020”, 2010 rok;
- Strategia rozwoju gminy i miasta Czerwionka – Leszczyny na lata 2007 - 2020, 2007 rok;
- Plan rozwoju lokalnego gminy i miasta Czerwionka – Leszczyny, 2004 rok;
- Program ochrony środowiska dla gminy i miasta Czerwionka - Leszczyny, 2008 rok;
- Plan rozwoju sołectwa Bełk, 2005 rok;
- Plan odnowy miejscowości Bełk, 2009 rok;
- Projekt Planu Ochrony Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich” – CITEC, sierpień 2006 rok, w tym materiały robocze do konsultacji w gminach sporządzone w ramach opracowywanego w/w Planu Ochrony, 2006 rok;
- Mapa sozologiczna w skali 1: 50 000;
- Mapa hydrograficzna w skali 1: 50 000;
- Mapa topograficzna w skali 1: 10 000;
- Monitoring środowiska za lata 2008 – 2011 – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach;
- Wykaz obiektów zabytkowych z rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Ochrony Zabytków w Katowicach (stan na 2012 rok);
- Kondracki J. Geografia regionalna Polski PWN, 2002 rok;
- Richling A., Ostaszewska K. „Geografia fizyczna Polski”, 2005 rok;
- Dulias R., Hibszer A. Województwo śląskie. Przyroda, gospodarka, dziedzictwo kulturowe, 2004 rok;
- Gumiński R. Próba wydzielenia dzielnic rolniczo-klimatycznych w Polsce. Przegląd Meteorologiczny i Hydrograficzny, 1948 rok;
- Baza statystyczna GUS;
- Informacje dostępne na stronach internetowych, materiały literaturowe i własne.

1.5 Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu (mpzp) oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Analiza skutków realizacji ustaleń projektowanego dokumentu jest możliwa dzięki optymalnie wybranym wskaźnikom, mającym posłużyć do monitorowania kierunków zmian i skutków dla środowiska, wynikających z realizacji zaplanowanych działań. Wskaźniki te określają poziom mierzalny osiągnięcia celu, np. jakości stanu środowiska, intensywności zabudowy itp.

Powszechnie stosowaną metodą kontroli skutków realizacji danego projektu jest ocena wskaźnikowa – przez porównanie typowych parametrów środowiska do danych archiwalnych lub bieżących – można tego dokonać dzięki badaniom monitoringowym prowadzonym na bieżąco lub okresowo przez stacje WIOŚ, danym zawartym w bazach statystycznych GUS lub danym gromadzonym przez urzędy administracji. Na podstawie wyników tych badań monitoringowych można oszacować wpływ realizacji danej inwestycji na poszczególne komponenty środowiska (czy nastąpiło ich polepszenie czy pogorszenie) – w granicach sołectwa Bełk znajduje się jednak tylko jeden punkt monitoringowy, badający jakość wód podziemnych. Pozostałe komponenty nie są tu badane.

Analiza wpływu ustaleń projektowanego dokumentu odbywać się może przez monitorowanie bezpośrednich rezultatów osiąganych w realnej przestrzeni poprzez realizację konkretnych inwestycji (zadań) oraz monitorowanie ich oddziaływań – przez opis skutków realizacji projektów, bezpośrednio po zakończeniu realizacji przedsięwzięcia. Wskazana jest również kontrola decyzji i uzgodnień formalno – prawnych.

W zakresie ustaleń przedmiotowego planu, dla oceny skutków wynikających z przeznaczenia analizowanego terenu poniżej podaje się przykładowe wskaźniki oceny wpływu zapisów mpzp w odniesieniu do aspektów środowiskowych. Podane poniżej wskaźniki mogą być modyfikowane i zmienione w zależności od osiąganych rezultatów i możliwości pozyskania danych wynikowych.

Tabela 1 Wskaźniki oceny wpływu zapisów mpzp na środowisko

Zapis mpzp	Wskaźnik rezultatu
<i>Tereny zabudowy usługowej U, UC, UK, mieszkaniowej MN, MZ, MW, MNU, zagrodowej RA, RM</i>	<ul style="list-style-type: none"> – ilość wybudowanych obiektów – szt. – powierzchnia i zabudowa działki – m² – powierzchnia lokali usługowych – powierzchni lokali mieszkalnych – ilość miejsc parkingowych – szt. – powierzchnia biologicznie czynna - %, m² – ilość podłączeń do kanalizacji sanitarnej – szt. – system ogrzewania – rodzaj – ilość odpadów – liczba kontenerów
<i>Tereny usług sportu i rekreacji US</i>	<ul style="list-style-type: none"> – ilość wybudowanych obiektów – szt. – powierzchnia i zabudowa działki – m² – powierzchnia lokali sportowo - rekreacyjnych – ilość miejsc parkingowych – szt. – powierzchnia biologicznie czynna - %, m² – ilość podłączeń do kanalizacji sanitarnej – szt. – system ogrzewania – rodzaj
<i>Tereny obiektów produkcyjnych, skaldów, magazynów P, obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych RU</i>	<ul style="list-style-type: none"> – ilość wybudowanych obiektów – szt. – powierzchnia i zabudowa działki – m² – ilość miejsc parkingowych – szt.

	<ul style="list-style-type: none"> - powierzchnia biologicznie czynna - %, m² - system odprowadzania ścieków - system ogrzewania – rodzaj - system gospodarki odpadami – liczba śmieci - ton
<i>Tereny zieleni urządzonej, cmentarza, lasów, rolnicze, łąk i pastwisk ZP, ZC, ZL, R, RZ</i>	<ul style="list-style-type: none"> - powierzchnia terenów zieleni – m² - ilość nasadzonych drzew i krzewów – szt. - rodzaj (gatunki) wprowadzonych nasadzeń
<i>Tereny wód powierzchniowych WS</i>	<ul style="list-style-type: none"> - długość sieci hydrograficznej – m - ilość i powierzchnia zbiorników wodnych – szt., m² - odległość zabudowy od doliny cieków – m - ilość i rodzaj urządzeń hydrotechnicznych
<i>Tereny komunikacji KDG, KDL, KDD, KX, KDW, KP, KS</i>	<ul style="list-style-type: none"> - powierzchnia nowych dróg – m² - ilość nasadzonych drzew i krzewów – szt. - ilość miejsc parkingowych – szt. - ilość i miejsce zamontowanych urządzeń oczyszczających – szt. - długość chodników – m - długość oświetlonych odcinków dróg - m
<i>Tereny infrastruktury technicznej</i>	<ul style="list-style-type: none"> - długość i rodzaj sieci technicznej

1.6 Możliwe transgraniczne oddziaływanie na środowisko

W granicach obszaru objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie przewiduje się negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze i społeczne, zarówno w granicach samego terenu jak i poza jego granicami. W szczególności nie przewiduje się oddziaływania transgranicznego o szerokim zasięgu (wykraczającego poza granice kraju). Zasięg oddziaływania ustaleń projektu mpzp będzie miał charakter wyłącznie lokalny, w odniesieniu do samego obszaru objętego projektowanym planem i co najwyżej do jego bezpośredniego otoczenia.

2 OKREŚLENIE, ANALIZA I OCENA

2.1 Istniejący stan środowiska, w tym stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Stan środowiska na analizowanym terenie opisano odnosząc się bezpośrednio do rejonu opracowania, wybierając te elementy, które dla przedmiotowego terenu mają decydujące znaczenie. W przypadku, gdy nie było to możliwe (np. ze względu na brak punktów monitoringowych w ścisłych granicach obszaru objętego projektem mpzp), odniesiono się do terenu całej gminy lub jej otoczenia. Informacje poniżej przedstawiono oparto na: Programie ochrony środowiska, Opracowaniu ekofizjograficznym, Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, na informacjach Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska. Korzystano również z własnych źródeł bibliograficznych, w tym z informacji mapowych.

2.1.1 Lokalizacja i użytkowanie terenu opracowania

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dotyczy terenu zlokalizowanego w sołectwie Bełk w gminie Czerwionka - Leszczyny.

Gmina i miasto Czerwionka-Leszczyny położona jest w południowo-zachodniej części województwa śląskiego, w powiecie rybnickim, na skraju dwóch aglomeracji – rybnickiej i katowickiej, w odległości około 45 kilometrów od Katowic i około 40 kilometrów od granicy z Czechami. Graniczy:

- od zachodu i północy z Rybnikiem,
- od północnego – wschodu z gminą Ornontowice,
- od wschodu z miastem Orzesze,
- a od południa z Żorami.

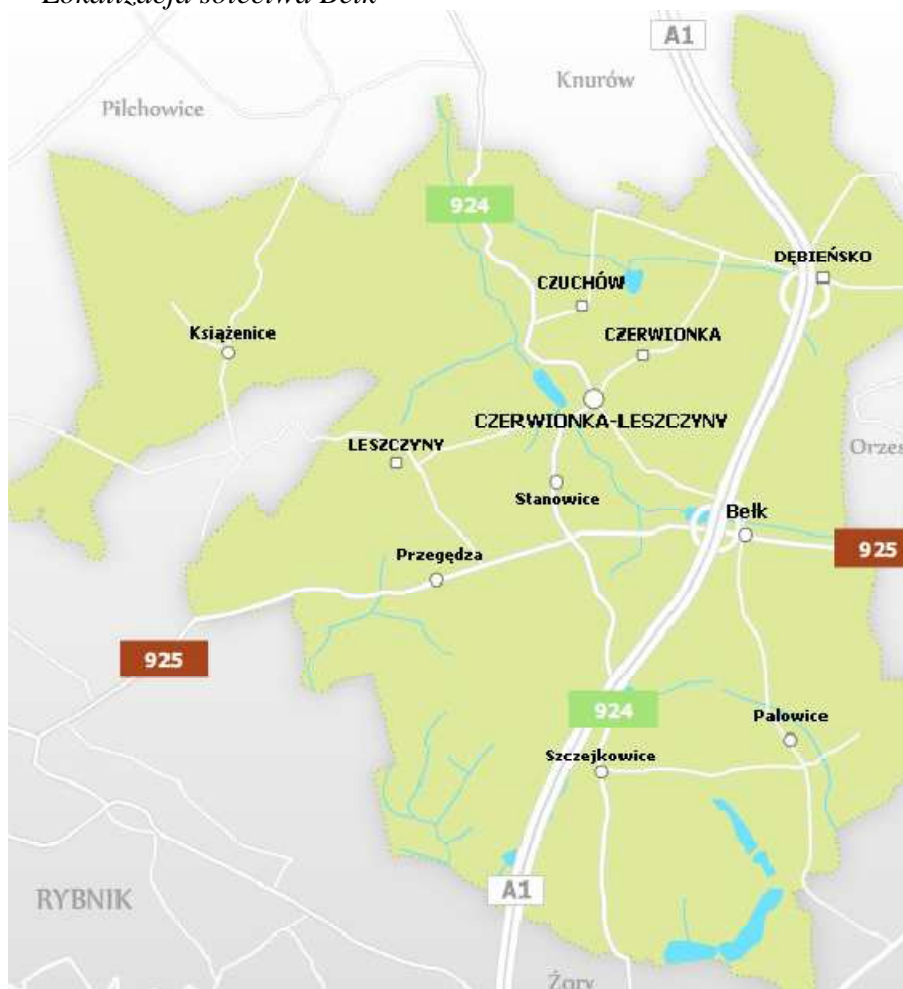
Przez teren gminy przebiega Autostrada A1 relacji Trójmiasto – przejście graniczne w Gorzyczkach, a także droga wojewódzka nr 925 relacji Rybnik – Orzesze i droga wojewódzka nr 924 relacji Knurów – Żory. Ponadto przez teren gminy przebiega główna trasa kolejowa Katowice – Rybnik – Racibórz.

Powierzchnia gminy zajmuje 11464ha (115km²), zamieszkiwana jest przez 41981 mieszkańców (dane GUS za 2011 rok). W jej granicach administracyjnych znajduje się miasto Czerwionka – Leszczyny oraz sześć sołectw: Bełk, Książenice, Palowice, Przegędzę, Stanowice i Szczejkowice.

Ścisły teren opracowania zlokalizowany jest w zachodniej części gminy w sołectwie Bełk. Powierzchnia sołectwa wynosi 15 km², zajmuje 12,97 % ogólnej powierzchni gminy. Bełk jest miejscowością o kształcie ulicówki zabudowaną wzdłuż drogi Rybnik – Orzesze – Katowice (droga wojewódzka nr 925). Sołectwo graniczy:

- od wschodu z dzielnicą Zawada należącą administracyjnie do miasta Orzesza,
- od południa z sołectwem Palowice i Szczejkowice,
- od zachodu z sołectwem Stanowice,
- zaś od północy z miastem Czerwionka.

Rysunek 1 Lokalizacja sołectwa Bełk



Źródło: Plan odnowy miejscowości Bełk

Teren objęty opracowaniem obejmuje wschodnią część sołectwa Bełk. Jego granicę wyznaczają od północy ul. Wolności, od wschodu ul. Palowicka, od południa granica sołectwa a od zachodu Autostrada A1. Zagospodarowanie terenu objętego opracowaniem jest zróżnicowane, dominują tu jednak tereny użytkowane przyrodnicze – pola uprawne, lasy, łąki. Zabudowa mieszkaniowa, produkcyjna usługowa koncentruje się wzdłuż głównych ulic zwłaszcza w rejonie Wolności, Głównej i Wysokiej – przecinających teren opracowania, w mniejszym stopniu wzdłuż ul. Jedności. Przez północną część opracowania przepływa Bierawka, na której zlokalizowany jest zbiornik wód powierzchniowych. W południowej części swój początek biorą drobne nienazwane ciek.

Lokalizację terenu opracowania na mapie topograficznej przedstawia Załącznik nr 1 do niniejszego opracowania, zagospodarowanie terenu opracowania przedstawia poniższa ortofotomapa.

Rysunek 2 Lokalizacja terenu opracowania na ortofotomapie



Źródło: geoportal.gov

2.1.2 Rzeźba terenu i krajobraz

Zgodnie z podziałem fizyczno – geograficznym Polski teren opracowania wraz z sołectwem Bełk położony jest w prowincji Wyżyny Polskie (34), w podprowincji Wyżyna Śląsko - Krakowska (341), w makroregionie Wyżyna Śląska (341.1), w mezoregionie Płaskowyż Rybnicki (341.15).

Rysunek 3 Lokalizacja terenu opracowania na tle jednostek fizyczno – geograficznych Polski



Źródło: Geografia regionalna Polski, Kondracki

Płaskowyż Rybnicki (341.15) znajduje się między Kotliną Raciborską na zachodzie, Kotliną Ostrawską na południu i Kotliną Oświęcimską na wschodzie, przechodząc bez wyraźnej granicy w Równinę Pszczyńską, od północy przylega do Wyżyny Katowickiej. Obejmuje południową część górnośląskiego zagłębia węglowego, ale fundament ze skał karbońskich pokrywają osady morza mioceńskiego, zawierające złoża soli, gipsu i siarki, na powierzchni zaś zalegają gliny, żwiry i piaski czwartorzędowe. Na południe od Rybnika płaskowyż wznosi się do 310m, górując do 100m ponad doliną Odry i około 70 m ponad doliną Wisły. Dział wód przebiega krętą linią od okolic Jastrzębia – Zdroju przez okolice Żor do Orzesza i Mikołowa na Wyżynie Katowickiej.

Główny wpływ na rzeźbę terenu opracowania miało zlodowacenie środkowopolskie. Rejon opracowania tworzą formy akumulacji lodowcowej i rzecznołodowcowej denudowane w obszarze staroglacjalnym w postaci równin denudacji peryglacjalnej (denudowane wysoczyzny morenowe oraz równiny akumulacji rzecznołodowcowej). Rzeźba terenu opracowania jest mało urozmaicona, teren opracowania pochyla się lekko w kierunku północno - zachodnim. Przy wschodniej granicy rzędne terenu kształtują się na wysokości 275 m nppz, a przy zachodniej dochodzą do 255 m nppm.

Rysunek 4 Rzeźba terenu opracowania



1 – równiny denudacji peryglacjalnej (denudowane wysoczyzny morenowe oraz równiny akumulacji rzecznołodowcowej)

Źródło: Geografia fizyczna Polski, Rychling, Ostaszewska

Pod względem typologii krajobrazu w ścisłych granicach terenu opracowania występują krajobrazy nizin, z rodzaju krajobrazy peryglacjalne, z gatunku krajobrazy równinne i faliste. Krajobraz ten cechuje się występowaniem gleb rdzawych i bielcowych oraz zróżnicowaną głębokością wód podziemnych. Roślinność potencjalna tworzą bory mieszane, grądy.

Rysunek 5 Krajobraz terenu opracowania



1 – krajobrazy równinne i faliste

Źródło: *Geografia fizyczna Polski, Rychling, Ostaszewska*

W ścisłych granicach terenu opracowania dominuje krajobraz wiejski związany z terenami rolniczymi poprzecinanymi miedzami śródpolnymi i niewielkimi enklawami zieleni wysokiej, a w południowej części obszarami leśnymi. Terenom rolniczym towarzyszy zabudowa zagrodowa, mieszkaniowa jednorodzinna i wielorodzinna oraz tereny usługowe, obsługi produkcji skoncentrowane głównie w północnej części terenu opracowania oraz wzdłuż dróg przecinających przedmiotowy teren. Malowniczości krajobrazu dodają ciek wodne przecinające teren inwestycji wraz ze zlokalizowaną wzdłuż nich zielenią łąkowa i wysoką oraz zbiornikiem wód powierzchniowych.





2.1.3 Budowa geologiczna

Pod względem geologicznym obszar gminy Czerwionki-Leszczyny położony jest w zachodniej części Górnośląskiego Zagłębia Węglowego. Na terenie całej gminy występują utwory karbonu, triasu, trzeciorzędu i czwartorzędu, z których dominujące znaczenie mają utwory karbońskie.

Utwory karbonu charakteryzują się dużą złożonością budowy. Gmina leży na pograniczu dwóch stref tektonicznych powstałych w trakcie orogenezy waryscyjskiej – część zachodnia gminy znajduje się w strefie tektoniki fałdowej, dla której charakterystyczny jest południkowy bieg warstw i duże kąty upadu, a pozostała część gminy, w tym teren opracowania znajduje się w obszarze rozległej niecki głównej, gdzie utwory karbońskie charakteryzują się małym kątem spadu i równoleżnikowym przebiegiem warstw. Jest tu silnie rozwinięta tektonika uskokowa tworząca formy zrębowe i schodowe. Jeden z takich uskokuw przebiega przez północno-wschodnią część gminy, przez sołectwo Bełk (uskok bełski). Utwory karbońskie pod terenem gminy zalegają do znacznych głębokości. Ich wyższą część (do głębokości około 4500 m.) stanowią utwory węglonośne karbonu górnego – węglonośny kompleks górnokarboński – namur i westfal. Kompleks ten jest wyraźnie dwudzielny: w części niższej występują utwory paraliczne (z wpływem okresowych zalewów morskich), część wyższa natomiast ma charakter wyłącznie limniczny – kontynentalny. Utwory paraliczne zalegają na znacznych głębokościach, na ogół przekraczających 2000 m i są słabo poznane.

Trias występuje jedynie w północno-zachodniej części gminy, w okolicach Książenic, Barwinka i Czuchowa (poza teren opracowania). Zalega on bezpośrednio na utworach karbonu na głębokościach około 100 do 200 m. W większości jest zakryty utworami miocenu, tylko w okolicach Czuchowa zalega znacznie płycej i tam mogą występować pojedyncze odsłonięcia. Są to utwory dolnego triasu (pstręgo piaskowca) o niewielkiej miąższości (przeważnie do około 40 m), jako iły i piaskowce przykryte skałami węglanowymi – marglami i wapieniami.

Utwory trzeciorzędowe w większości leżą bezpośrednio na utworach karbońskich, a w północnej części gminy, również na trasie. Stratygraficznie są to utwory miocenu pochodzenia morskiego w postaci ilów, mułowców i glin z cienkimi wkładkami piasków i słabo skonsolidowanych piaskowców. Ich miąższość jest zróżnicowana, od kilkudziesięciu do maksymalnie 550 m., a średnio około 200 – 300 m. Na południe od Bełku, w tzw. rowie Zawady ich głębokość sięga nawet do 700 m. W litologii dominują osady ilasto - mułowcowe, margliste, czasem piaszczyste, w rowie Zawady występują także gipsy i sole kamienne o miąższości do 150 m. Na powierzchni utwory trzeciorzędowe odsłaniają się fragmentarycznie w zboczach dolin Rudy i Bierawki oraz ich dopływów.

Utwory czwartorzędowe pokrywają dużą część gminy, leżą na miocenie, a w części północno-wschodniej gminy, bezpośrednio na karbonie. Są to głównie utwory zlodowacenia połu-

dniowopolskiego i środkowopolskiego (występują tu dwa poziomy glin zwałowych), rozwinięte głównie w formie pokrywy osadowej zbudowanej z piasków i żwirów przewarstwionych glinami i iltami. Ich miąższość jest zróżnicowana, przeważnie w granicach 10 – 50 m, w dolinach rzek nawet większa, w dolinie Bierawki maksymalnie dochodzi do 117 metrów. W terasach nadzalewowych rzek występują piaski i żwiry zlodowacenia bałtyckiego. W dolinach rzek oraz w obniżeniach terenu występują najmłodsze utwory – holocenijskie muły i piaski rzeczne.

Teren opracowania budują pochodzące z trzeciorzędu neogeńskie ility i piaski z syderytami i węglem brunatnym warstw kędzierzyńskich (Ns). Utwory te mają swoje wychodnie w rejonie północno – wschodniej granicy opracowania. Na utworach tych w rejonie Bierawki i innych cieków przecinających teren opracowania leżą holocenijskie mułki piaski rzeczne (f_H). Na pozostałym obszarze dominują neoplejstocenijskie piaski i żwiry wodnolodowcowe dolne i górne (fg_s^1). Południowe i fragmentarycznie wschodnie obrzeża pokrywają czwartorzędowe eluvia glin zwałowych i innych osadów czwartorzędowych (ze), na północno – zachodnich krańcach w rejonie ul. Wolności występuje neoplejstocenijska glina zwałowa (gz_s^1).

Strukturę utworów powierzchniowych rejonu terenu opracowania przedstawia załącznik nr 2.

2.1.4 Surowce mineralne

Według informacji Państwowego Instytutu Geologicznego, w granicach gminy Czerwionka - Leszczyny znajdują się następujące udokumentowane złoża surowców mineralnych (figuruje w elektronicznej bazie danych MIDAS):

- złożo węgla kamiennego nr 309 „Budryk” – złożo zagospodarowane, użytkownikiem złoża jest Jastrzębska Spółka Węglowa S.A.;
- złożo surowców ilastych ceramiki budowlanej nr 2089 „Czerwionka” – eksploatacja złoża zaniechana;
- złożo węgla kamiennego nr 347 „Dębieńsko” – eksploatacja złoża zaniechana;
- złożo węgla kamiennego nr 11191 „Dębieńsko 1” – kopalnia w budowie lub eksploatacja próbna, koncesję na wydobycie do 2058 roku w ramach obszaru górniczego „Dębieńsko 1” posiada NWP Karbonia S.A.;
- złożo węgla kamiennego nr 345 „Knurów” – złożo zagospodarowane, koncesję na wydobycie do 2020 roku w ramach obszaru górniczego „Knurów” posiada Kompania Węglowa S.A. KWK „Knurów”, Kompania Węglowa S.A.;
- złożo węgla kamiennego nr 308 „Pilchowice” – złożo rozpoznane wstępnie;
- złożo soli kamiennych nr 285 „Rybnik – Żory - Orzesze” – złożo rozpoznane wstępnie;
- złożo węgla kamiennego nr 346 „Szczygłowice” – złożo zagospodarowane, koncesję na wydobycie do 2020 roku w ramach obszaru górniczego „Szczygłowice” posiada Kompania Węglowa S.A. „Szczygłowice, Kompania Węglowa S.A.;
- złożo węgla kamiennego nr 314 „Żory – Suszec” – złożo rozpoznane szczegółowo.

W granicach opracowania występuje złożo soli kamiennych „Rybnik – Żory - Orzesze”, zgodnie z zapisami mpzp eksploatacja złoża ze względu na lokalizację w granicach Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich” jest zakazana. W granicach opracowania nie występują obszary i tereny górnicze.

Lokalizacje terenu opracowania na tle złóż surowców mineralnych przedstawiono na załączniku nr 2.

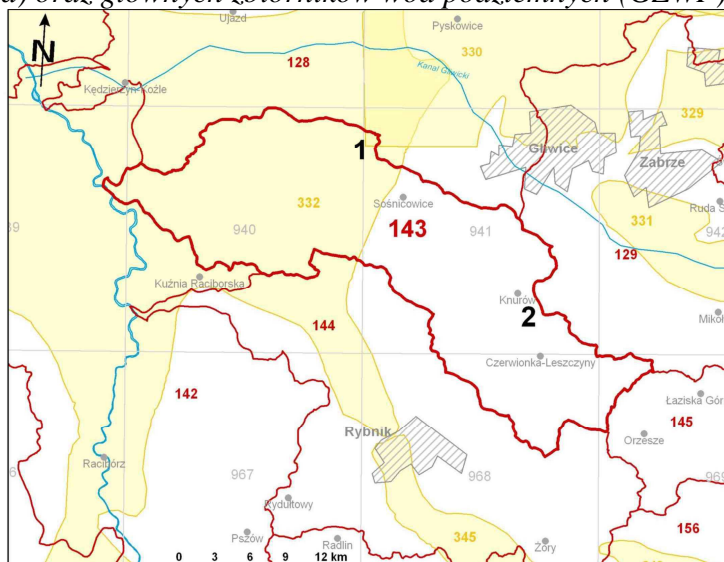
2.1.5 Warunki hydrogeologiczne

Ścisły teren opracowania wraz z całą gminą Czerwionka - Leszczyny położony jest w obrębie XIII Przedkarpackiego regionu hydrogeologicznego, w subregionie Kędzierzyńskim XIII

(Paczyński, 1995 rok). Zgodnie z Hydrogeologią regionalną Polski (2007 rok) teren opracowania znajduje się w Regionie Górnej Odry (RGO).

Według podziału Państwowej Służby Hydrogeologicznej Polski na jednolite części wód podziemnych (JCWPd), przedmiotowy teren zlokalizowany jest w granicach regionu wodnego górnej Odry (JCWPd nr 143).

Rysunek 6 Lokalizacja terenu opracowania na tle jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) oraz głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP)



Źródło: strona internetowa PSH, 2012

W rejonie gminy Czerwionka – Leszczyny główny poziom użytkowy wody występuje w utworach czwartorzędowych, w piaskach i żwirach, na głębokości do 30 metrów. Przeciętne wydajności studni wynoszą 2 – 30 m³/h, lokalnie, między innymi w rejonie Bełku, mogą sięgać do 120 m³/h. W północno-wschodnim fragmencie gminy główny poziom wodonośny występuje w utworach karbonu górnego, zalega na głębokości 10 – 40 metrów.

Czwartorzędowe piętro wodonośne związane jest z piaszczysto-żwirowymi osadami polodowcowymi o miąższości rzędu 10 – 80 m. W obrębie piętra czwartorzędowego występują dwa poziomy wodonośne. Poziom czwartorzędowy charakteryzuje się swobodnym zwierciadłem wód występujących na głębokości 1 – 2 metrów w obrębie dolin rzecznych oraz na obszarach podmokłych, natomiast na terenach wysoczyznowych głębokość jego występowania wzrasta nawet do 10 metrów. Miejscami poziom wodonośny charakteryzuje się występowaniem napiętego zwierciadła wód podziemnych. Piętro wodonośne czwartorzędowe charakteryzuje się zróżnicowanymi warunkami hydrogeologicznymi, a w szczególności wodonośnością zależną od miąższości i wykształcenia litologicznego osadów. Wodonośność utworów czwartorzędowych związana jest z piaszczystymi osadami rzecznyymi, rzecznołodowcowymi oraz piaskami morenowymi. Głównymi elementami drenażowymi wyższych warstw tego poziomu są cieki powierzchniowe w zlewni rzek Bierawki i Rudy. Aktualnie w części tego piętra, ciśnienie wody w obrębie poziomu dolnego jest obniżone wskutek działalności drenażowej zlikwidowanej, lecz w dalszym ciągu odwadnianej kopalni „Dębieńsko” oraz ujęcia wód podziemnych w rejonie Bełku. Na znacznej przestrzeni rozpatrywanego obszaru, szczególnie w południowej i centralnej części gminy, utwory czwartorzędowe tworzą główny poziom wód użytkowych, w postaci UPWP Q₁ Rejonu Górnej Odry. UPWP Q₁ obejmuje również południową część terenu opracowania.

Trzeciorzędowe piętro wodonośne występuje tylko lokalnie, między innymi w północnej i środkowej części gminy. Wody podziemne występują w obrębie piasków i żwirów oraz pia-

skowców i gipsów, stanowiących przewarstwienia w obrębie kompleksu ilów miocenijskich. W profilu utworów trzeciorzędowych stwierdzono występowanie 1 – 3 poziomów wodonośnych o zmiennej miąższości, w granicach 0,5 – 15 m. Poszczególne warstwy wodonośne są odizolowane od siebie jak również od innych pięter wodonośnych. Pod względem hydrogeologicznym utwory trzeciorzędowe stanowią element izolujący piętro karbońskie od zasobnego w wodę piętra czwartorzędowego.

Triasowe piętro wodonośne występuje w obrębie lokalnych płatów piasków i piaskowców dolnego pstręgo piaskowca (trias dolny). Głównym obszarem występowania piętra triasowego jest północne obrzeżenie partii macierzystej oraz środkowa część partii leszczyńskiej. Zazwyczaj triasowe utwory wodonośne są odizolowane od piętra karbońskiego przez ilaste utwory spągowej części dolnego pstręgo piaskowca. W strefach bezpośredniego kontaktu skał triasowych z piaskowcami karbońskimi zasoby piętra triasowego zostały zdrenowane wskutek odwadniania kopalni „Dębieńsko”.

Wody podziemne w utworach karbońskich występują w obrębie warstw piaskowcowych oddzielonych od siebie utworami nieprzepuszczalnymi typu mułowców i ilowców. Piętro karbońskie jest złożone z szeregu poziomów wodonośnych, które w warunkach naturalnych były w znacznym stopniu odizolowane od siebie, jednak na skutek działalności górniczej, traktowane są jako zbiorcze poziomy wodonośne. W środkowo-wschodniej części gminy występuje karboński poziom wodonośny w postaci UPWP CII Mikołów – Sosnowiec. Poziom ten obejmuje północną część terenu opracowania.

Zgodnie z mapą hydrograficzną głębokość zaleganie wód podziemnych w rejonie terenu opracowania jest niewielka, kształtuje się w granicach od 1m w rejonie cieków do 2m w dalszym od nich oddaleniu.

Uwarunkowania hydrogeologiczne terenu opracowania przedstawia Załącznik nr 2.

Monitoring wód podziemnych na terenie gminy Czerwionka – Leszczyny prowadzi Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach. Na terenie gminy w latach 2006 – 2010 zlokalizowany był jeden punkt badający jakość wód podziemnych. Punkt ten usytuowany był na terenie sołectwa Bełk. W 2011 roku został wyłączony z sieci punktów monitoringowych.

Tabela 2 Jakość wód podziemnych wraz ze wskaźnikami decydującymi o klasie jakości w 2010 roku w punkcie zlokalizowanym na terenie sołectwa Bełk.

Nr punktu	Nazwa punktu	Stratygrafia warstwy	Klasa jakości					Wskaźniki decydujące klasom jakości w 2010 roku			
			2006	2007	2008	2009	2010	II	III	IV	V
1705/K	Bełk	Q	III	I	-	-	III	MN, Ca	Fe	-	-

Źródło: WIOŚ, Katowice

Wody podziemne na terenie sołectwa Bełk są średniej jakości (III klasa), na co wpływ miało żelazo, mangan i wapń.

Najistotniejszą przyczyną zanieczyszczeń wód podziemnych, widocznych również w granicach opracowania jest brak sieci kanalizacyjnej, obejmującej teren całej gminy. Brak kanalizacji, nieszczelne szamba, nielegalne zrzuty ścieków powodują przenikanie szkodliwych, niebezpiecznych substancji do wód gruntowych. Zagrożeniem dla jakości wód podziemnych jest również prowadzona na terenie gminy (poza granicami opracowania) eksploatacja węgla kamiennego, która przyczynia się do degradacji jakości wód, obniżenia zwierciadła wód. Przyczynia się ona do zubożenia zasobów. Między innymi na skutek prac odwodnieniowych w kopalniach. Istotnym źródłem zagrożenia dla wód podziemnych w granicach gminy i terenu opracowania jest rolnictwo. Niewłaściwe stosowanie i przechowywanie nawozów mine-

ralnych, nadmierne stosowanie nawozów naturalnych, zwłaszcza gnojowicy, powoduje wnikanie zanieczyszczeń do wód głównie związków azotu, ale także fosforu i wielu innych pierwiastków.

Na terenie opracowania znajduje się studnia nr XIII ujęcia wody KWK „Knurów”. Ujęcie „Knurów” obejmuje 11 studni wierconych eksploatowanych w zależności od zapotrzebowania. Pobór ze studni XIII jest ograniczony (częste przerwy w pracy). W studni za pomocą pomp głębinowych ujmowane są wody czwartorzędowe, wody te trafiają do stacji uzdatniania wody zlokalizowanej poza terenem opracowania. Woda ta jest przeznaczona na cele bytowo-gospodarcze i technologiczne KWK „Knurów”, Knurowa i Dębieńska, Szkoły Podstawowej i Wytwórni Mas Bitumicznych w Bełku oraz ZREMB w Jaśkowicach.



Studnia nr XIII

Lokalizacje studni głębinowych ujęcia KWK „Knurów” przedstawia Załącznik nr 2.

2.1.6 Hydrografia

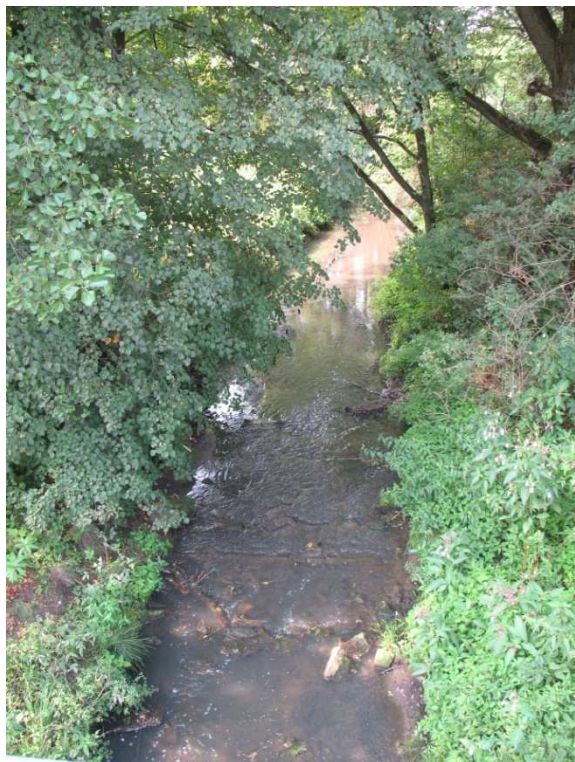
Teren opracowania wraz z całą gminą Czerwionka - Leszczyny położony jest w dorzeczu Odry. Głównymi rzekami przepływającymi przez gminę jest Bierawka i Ruda. Dział wodny rozdzielający zlewnie powyższych rzek przechodzi przez południowo – wschodnią część opracowania.

Przeważająca część terenu opracowania znajduje się w zlewni rzeki Bierawki, przepływa ona przez jego północną część.

Bierawka stanowi prawobrzeżny dopływ Odry, początek swój bierze w Orzeszu na wysokości około 310 m npm. Przez teren gminy rzeka przepływa z zachodu w kierunku północnym, w kierunku Knurowa. Długość rzeki wynosi 55,5 km, jej zlewnia ma powierzchnię 393,6 km². Rzeka ta jest stosunkowo niewielkim ciekim powierzchniowych, ale odrywa ważną rolę w kształtowaniu warunków hydrologicznych na omawianym obszarze. Rzeka ma charakter nizinny i odznacza się śnieżno - deszczowym reżimem zasilania, z niewielką przewagą odpływu

w półroczu zimowym (58 – 60%). Uchodzi do niej mały niewielki dopływ, mający swój początek na terenach rolniczych w północnej części opracowania.

Przez ścisły teren opracowania, dokładnie przez jego wschodnią część przepływa mały nienazwany ciek mający swój początek na południe od terenu opracowania, ciek ten w granicach opracowania przepływa przez tereny rolnicze w kierunku południe – północ, uchodzi do Bierawki w Stanowicach – poza przedmiotowym terenem. W granicach terenu objętego mpzp uchodzi do niego kilka niewielkich cieków, mających swój początek w południowej i środkowej części terenu.



Bierawka



Niewielki dopływ Bierawki w rejonie Kościoła

Niewielki południowo – wschodni teren opracowania zlokalizowany jest w zlewni rzeki Ruda.

Ruda stanowi prawy dopływ Odry o długości ok. 50 km. Źródło rzeki znajduje się w południowej części Żor, w pobliżu drogi prowadzącej do Jastrzębia-Zdroju. Rzeka ta, podobnie jak Bierawka charakteryzuje się śnieżno - deszczowym reżimem zasilania, z niewielką przewagą odpływu w półroczu zimowym (58 – 60%). Zlewnia Rudy, poza niewielką, źródłową

częścią w całości znajduje się na obszarze Parku Krajobrazowego CKKRW, koryto rzeki niemal od samych źródeł jest zabudowane hydrotechnicznie. Rzeka ta przepływa w odległości około 3,5km na południe od terenu opracowania.

Przez ścisły teren opracowania w granicach zlewni Rudy nie przepływa żaden ciek, teren odwadniany jest przez mały bezimienny dopływ Rudy, biegnący tuż za jego wschodnią granicą.

Na terenie opracowania w północnej części, na rzece Bierawka zlokalizowany jest również zbiornik wód powierzchniowych, pochodzenia antropogenicznego, pełniący funkcję hodowlaną.



Zbiornik wodny w północnej części opracowania

Monitoring wód przepływających przez teren gminy Czerwionka - Leszczyny prowadzony jest przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach. Na terenie gminy w roku 2009 znajdował się jeden punkt badający jakość Bierawki. W latach 2010 – 2011 Bierawka została wyłączona z sieci monitoringu.

Jakość wód powierzchniowych przepływających w pobliżu terenu opracowania w roku 2009 przedstawia tabela poniżej.

Tabela 3 Wstępna ocena stanu jakości wód rzeki Bierawka na terenie gminy w roku 2009

Nazwa ppk	Rok	Elementy klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego			Stan/potencjał ekologiczny	Ocena stanu chemicznego	Ocena stanu wód
		Elementy biologiczne	Elementy fizykochemiczne	Substancje szczególnie szkodliwe			
Bierawka poniżej Dębieńska	2009	-	Poniżej stanu dobrego	Poniżej stanu dobrego	-	-	-

WIOŚ, Katowice

Wody Bierawki nie były badane pod kątem wymagań jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych oraz pod kątem wymagań jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia.

Wody Bierawki są silnie zanieczyszczone, od samych jej źródeł odprowadzone są do niej ścieki komunalne i przemysłowe, a w latach ubiegłych – ścieki pochodzące z górnictwa podziemnego. Dość istotne znaczenie w skali całej gminy ma rolnictwo. Mniejsze znaczenie dla stanu czystości wód ma odprowadzanie wód opadowych. Gmina nie jest w pełni skanalizowana, w wielu miejscach, w tym w granicach terenu opracowania brakuje kanalizacji zarówno sanitarnej jak i deszczowej, co przyczyniać się może do degradacji wód. Ścieki sanitarne

tylko w części odprowadzane są do oczyszczalni ścieków w Czerwionce, część ścieków z terenów nieskanalizowanych trafia często nielegalnymi wylotami bezpośrednio do rowów i potoków. Nieszczelne szamba i dzikie wyloty kanalizacji stanowią duże zagrożenie dla stanu czystości wód powierzchniowych i podziemnych. Ścieki socjalno-bytowe wprowadzają głównie zanieczyszczenia jako BZT5, ChZT, związki azotowe i fosforany. Wśród ścieków przemysłowych największy udział w zanieczyszczaniu rzeki mają: Huta Szkła w Orzeszu, Zakłady Jampol w Jaśkowicach oraz Koksownia Dębieńsko w Czerwionce. Nie bez znaczenia dla stanu czystości wód Bierawki ma działalność Zakładu Odsalania Wód Dołowych. Wszystkie powyższe przemysłowe źródła znajdują się poza teren opracowania. Spory wpływ na jakość wód powierzchniowych ma również rolnictwo. Poprzez spływ powierzchniowy, substancje zawarte w nawozach organicznych, mineralnych, środkach ochrony roślin trafiają do wód powierzchniowych. Zanieczyszczenia pochodzenia rolniczego niosą głównie ze sobą zanieczyszczenia w postaci związków azotu i fosforu, szczególnie w okresach po nawożeniu gruntów rolnych.

Na terenie gminy Czerwionka - Leszczyny ujęcia wód powierzchniowych nie występują.

Teren opracowania nie jest narażony na niebezpieczeństwo powodzi.

Uwarunkowania hydrograficzne w rejonie terenu opracowania przedstawia Załącznik nr 2.

2.1.7 Gleby

Dominującą funkcją gminy Czerwionka - Leszczyny jest rolnictwo i leśnictwo, w konsekwencji przeważają tu grunty rolne i leśne. Użytki rolne zajmują 45,2% powierzchni gminy, a grunty leśne 42,2%. Wśród użytków rolnych dominują grunty orne – 74,8% wszystkich użytków oraz łąki i pastwiska – po około 11,7%. Struktura użytkowania gruntów gminy przedstawia się następująco:

Tabela 4 Struktura użytkowania gruntów gminy Czerwionka – Leszczyny

Użytkowanie	Powierzchnia [ha]	Powierzchnia [%]
Powierzchnia gminy	11464	100
Użytki rolne:	5179	45,2
Orne	3872	74,8
Sady	91	1,8
Łąki	609	11,7
Pastwiska	607	11,7
Grunty leśne:	4841	42,2
Pozostałe grunty:	1444	12,6

Źródło: GUS

Podobna jest struktura użytkowania ścisłego terenu opracowania dominują tu użytki rolne, głównie pola uprawne oraz łąki. Spory obszar, zwłaszcza w południowej części opracowania zajmują grunty leśne, grunty zurbanizowane zlokalizowane są głównie w północnej części opracowania oraz wzdłuż głównych dróg.

Gleby występujące na terenie gminy związane są bezpośrednio z budową geologiczną i rzeźbą terenu i generalnie charakteryzują się średnią jakością. Dominują tu gleby piaszczyste, wykształcone z piasków słabogliniastych, największy udział w strukturze gruntów mają gleby bielcowe. W rejonie dolin rzecznych pojawiają się osady rzeczne, mady. Gleby bielcowe rozwijają się z bezwęglanowych, ubogich w glinokrzemiany piasków luźnych lub słabogliniastych. Należą do gleb kwaśnych, gdzie poziom próchniczny osiąga miąższość 3 – 10 cm i zawiera około 1% substancji organicznej. Gleby bielcowe współwystępują z glebami rdzawymi, których skałami macierzystymi są bezwęglanowe piaski rzecznołodowcowe, wydmo-we i inne.

W rejonie środkowym i północno - wschodnim sołectwa Bełk występują grunty III i IV, a sporadycznie V klasy bonitacji stanowiące kompleksy pszenne, żytnie bardzo dobre i żytnie dobre. Natomiast rejon południowo-zachodnim charakteryzuje się glebami IV i V, a nawet VI klasy bonitacji, stanowiącymi kompleksy żytnie i żytnie bardzo dobre.

Zgodnie z mapą sozologiczną w granicach terenu opracowania występują grunty orne chronione, niechronione oraz grunty antropogeniczne o miąższości ponad 2m. Grunty antropogeniczne występują w rejonie ul. Głównej i Palowickiej, grunty niechronione w rejonie ul. Wolności, w rejonie dawnego PGR w Marianowie oraz w południowej części opracowania. Na pozostałym obszarze występują grunty orne chronione.

Zgodnie z badaniami Państwowego Monitoringu Gleb na całym obszarze parku krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich” i jego otuliny (w tym na terenie gminy Czerwionka - Leszczyny) wartość dopuszczalnych stężeń zanieczyszczeń metalami ciężkimi (Ca, Pb, Zn, Cr, Cu, Ni), zawiera się w wielkościach określonych dla gleb grupy A, a udział powierzchni gdzie wartość dopuszczalnych stężeń pojedynczych zanieczyszczeń odpowiada standardom określonym dla gleb grupy B jest nieznaczny.

2.1.8 Powietrze

Stan sanitarny powietrza w gminie Czerwionka - Leszczyny kształtowany jest przede wszystkim przez niską emisję. Na terenie gminy sieć ciepłownicza nie jest w pełni rozwinięta, budynki ogrzewane są za pomocą indywidualnych źródeł ciepła. Indywidualnym systemem grzewczym objęte są również budynki w granicach opracowania. Spalanie węgla kamiennego, często niskiej jakości (niskokalorycznego, zasiarczonego), stosowanie urządzeń i instalacji kotłowych o złym stanie technicznym, a także spalanie odpadów z gospodarstw domowych wywiera negatywny wpływ na stan sanitarny powietrza. Zjawisko to jest szczególnie nasilone w okresie zimowym.

Stan sanitarny całej gminy Czerwionka - Leszczyny kształtowany jest także przez zanieczyszczenia pochodzące z zewnątrz. Wraz z wiatrami napływającymi z sektorów południowych i południowo - zachodnich na obszar gminy napływają zanieczyszczenia z Czech.

W związku z rolnictwem, prosperującym wciąż w granicach opracowania i gminy, nie można nie wspomnieć o emisji do środowiska zanieczyszczeń wynikających z prowadzenia gospodarstw hodowlanych, stosowania nawożenia naturalnego oraz emisji pyłowych związanych z prowadzeniem prac polowych.

Swoje znaczenie w kształtowaniu stanu sanitarnego Czerwionka - Leszczyny mają również źródła komunikacyjne. Przyczyną nadmiernej emisji zanieczyszczeń ze środków transportu jest przede wszystkim zły stan techniczny pojazdów, ich nieprawidłowa eksploatacja, przestoje w ruchu spowodowane złą organizacją ruchu lub zbyt małą przepustowością dróg. Zachodnią granicę terenu opracowania wyznacza Autostrada A1, teren opracowania przecina również droga wojewódzka nr 925, drogi te związane są z dużym ruchem komunikacyjnym, co za tym idzie ze zwiększoną emisją zanieczyszczeń do powietrza.

Ścisły teren opracowania podobnie jak cała gmina Czerwionka - Leszczyny według podziału Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska należy do strefy śląskiej, dla której prowadzi się monitoring jakości powietrza. W granicach opracowania, jak również na terenie całej gminy takie punkty nie występują.

Jakość powietrza na terenie strefy śląskiej w latach 2010 - 2011 roku kształtowała się następująco:

Tabela 5 Wynikowa klasa strefy śląskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskanych w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia w latach 2010 - 2011

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy													
Strefa śląska	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃ *	O ₃ **	PM10	Pm2,5	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P	
	2010 rok													
	A	A	A	A	C	D2	C	C	A	A	A	A	A	C
	2011 rok													
	A	A	A	A	C	D2	C	C	A	A	A	A	C	

*- według poziomu docelowego, ** - według poziomu długoterminowego

Źródło: WIOŚ, Katowice

Tabela 6 Wynikowa klasa strefy śląskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskanych w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin w latach 2010 - 2011

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy			
Strefa śląska	SO ₂	NO _x	O ₃ *	O ₃ **
	2010 rok			
	A	A	C	D2
	2011 rok			
	A	A	C	D2

*- według poziomu docelowego, ** - według poziomu długoterminowego

Źródło: WIOŚ, Katowice

Klasyfikacji dokonano w oparciu o następujące założenia:

- klasa **A** – poziom stężeń nie przekracza wartości dopuszczalnej/ docelowej, nie jest wymagane prowadzenie działań na rzecz poprawy jakości powietrza;
- klasa **C** – poziom stężeń przekracza wartość dopuszczalną/ docelową lub wartość dopuszczalną powiększoną o margines tolerancji, należy określić obszary przekroczeń oraz dążyć do osiągnięcia wartości kryterialnych;
- Klasa **D2** – poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego, należy dążyć do osiągnięcia poziomu celu długoterminowego do roku 2020.

2.1.9 Klimat

Najważniejszymi elementami meteorologicznymi kształtującymi warunki klimatyczne omawianego obszaru są: temperatura powietrza, opady atmosferyczne oraz stosunki anemologiczne. Wszystkie te ogólne czynniki klimatyczne modyfikowane są przez specyficzne czynniki lokalne, do których zalicza się głównie rzeźbę terenu (wysokość nad poziomem morza, nachylenie stoków, ekspozycję), charakter jego pokrycia oraz stopień zanieczyszczenia powietrza na tym obszarze. Klimat występujący na obszarze gminy jest kształtowany przez ścierające się masy powietrza podzwrotnikowego – dochodzące z południa przez Bramę Morawską, arktycznego i podbiegunowego – napływające z północy, morskiego – znad Atlantyku i kontynentalnego – z Europy Wschodniej. Pod względem klimatycznym przedmiotowy obszar znajduje się w dzielnicy częstochowsko – kieleckiej (Gumiński).

Wybrane cechy klimatu w rejonie terenu opracowania (dane „Atlas klimatu województwa śląskiego”) kształtują się następująco:

- Średnia roczna temperatura 7,5°C
- Średnia roczna temperatura maksymalna 13°C
- Średnia roczna temperatura minimalna 4°C
- Średnia roczna wilgotność względna powietrza 81 – 84%
- Średnia roczna suma opadów około 750 mm
- Średnia roczna liczba dni z opadem atmosferycznym około 180dni
- Średnia roczna liczba dni z pokrywą śnieżną od 50 do 70 dni
- Długość okresu wegetacyjnego około 235 dni

– Średnia roczna prędkość wiatru	2 – 4 m/s
– Średnia roczna częstość cisz atmosferycznych	30%
– Średni roczny udział wiatrów 1 do 3 m/s	60%
– Średni roczny udział wiatrów 4 do 9 m/s	20 – 30%
– Średni roczny udział wiatrów powyżej 10 m/s	2 – 4%
– Najwyższa maksymalna temperatura	37°C
– Najniższa minimalna temperatura	-24,8°C

Zima trwa około 70 – 75 dni, a lato trwające około 90 dni jest porą o największej częstotliwości opadów. W ciągu roku zdecydowanie więcej jest dni upalnych (powyżej 40) niż mroźnych (25-35). W rejonach opracowania przeważają wiatry wiejące z kierunku południowo-zachodniego i zachodniego, zaznacza się tu wyraźny napływ mas powietrza znaną Bramy Morawskiej. Przeważają tu wiatry słabe osiągające prędkość 2 – 5 m/s, rzadziej wieją wiatry silniejsze, o prędkości ponad 4 – 9 m/s. Na kształtowanie się klimatu na terenie gminy ma również wpływ zapylenie i zadymienie atmosfery będące konsekwencją uprzemysłowienia regionu Śląska. Kierunek i prędkość wiatru decydują o napływie zanieczyszczeń z zewnątrz, natomiast cizze niekorzystnie wpływają na przewietrzanie terenu i powodują lokalny wzrost koncentracji zanieczyszczeń.

2.1.10 Klimat akustyczny

Na terenie opracowania i terenie całej gminy Czerwionka - Leszczyny klimat akustyczny kształtowany jest przez lokalne źródła emisji – tereny zabudowane, zainwestowane oraz układ komunikacyjny.

Głównym źródłem emisji hałasu na terenie opracowania jest komunikacja samochodowa. Zachodnią granicę opracowania wyznacza Autostrada A1 relacji Trójmiasto – przejście graniczne w Gorzyczkach, przez północną część terenu przebiega również droga wojewódzka nr 925 relacji Rybnik – Katowice. Ze względu na duże natężenie ruchu komunikacyjnego są one znaczącym źródłem uciążliwości akustycznej. Sieć komunikacyjną uzupełniają drogi gminne i powiatowe, charakteryzujące się mniejszym ruchem samochodowym, emisja hałasu ma tu znaczenie bardziej lokalne.



Droga wojewódzka przecinająca teren opracowania (ul. Główna)



Autostrada A1

Źródłem emisji hałasu na terenie opracowania jest również zabudowa mieszkaniowa, zagrodowa, usługowa. Zabudowa ta jest źródłem hałasu bytowego związanego z przebywającymi tu ludźmi i zwierzętami.

W związku z rolniczym charakterem opracowania pojawia się tu również hałas związany z pracami rolniczymi: hałas maszyn rolniczych.

2.1.11 Środowisko biologiczne

Teren opracowania cechuje się dość wysokimi walorami przyrodniczymi, główny wpływ na ten stan rzeczy ma różnorodność siedlisk tu występujących. Oprócz monokultur rolnych spory obszar zajmują lasy, zlokalizowane głównie w południowej części opracowania. Tereny rolnicze przecinają również cieki powierzchniowe wraz z towarzyszącą im roślinnością łąkowa i drzewiastą. Urozmaiceniem różnorodności biologicznej jest zieleń przydomowych ogrodów.

Bez wątpienia największą powierzchnie na terenie opracowania zajmują obszary rolne, gdzie oprócz gatunków uprawnych, głównie zbóż i roślin okopowych, zwłaszcza na miedzach śródpolnych i polach odłogowanych pojawiają się także: trawy, marchew zwyczajna, mniszek pospolity, koniczyna polna i łąkowa, krwawnik pospolity, nawłóć pospolita i kanadyjska, babka zwyczajna, wrotycz pospolity, wyka ptasia.



Pole uprawne z miedzą porośniętą trawami i mniszkiem pospolitym



Odłogowane pole z dominującą nawłocią i wrotyczem

Dość wysoka lesistość terenu opracowania należy do jego z najsilniejszych atutów. W szacie leśnej dominują monokulturowe drzewostany sosnowe i lasy mieszane zajmujące siedliska po cenniejszych lasach liściastych wyniszczonych na przestrzeni ostatnich kilku wieków. Oprócz sosen w lasach spotkać również dęby, świerki, brzozy. Pojawiają się także topole, wierzby, klony zwyczajne, czeremchy.



Drzewostan skraju lasu reprezentowany przez brzozy, topole i wierzby



Sosny, klony i dęby



Drzewostan sosnowy

Cenne są również zbiorowiska przyrodnicze towarzyszące ciekom powierzchniowym i zbiornikom wodnym. Brzegi sieci hydrograficznej porastają pokrzywy, bylica pospolita, barszcz zwyczajny, nawłóć, niecierpek gruczołowaty. Pojawiają się także jeżyny, chmiel oraz wierzby: wierzba krucha, rokitna, iwa, olsze czarne, lipy drobnolistne. Brzegi zbiornika porasta roślinność szuwarowa: trzcina pospolita, pałka wodna.



Brzegi Bierawki porośnięte przez niecierpek gruczołowaty i olsze czarną



Roślinność niska oraz wierzby porastające brzegi zbiornika zlokalizowanego w północnej części terenu opracowania



Roślinność szuwarowa porastająca brzegi zbiornika

Spory obszar objęty opracowaniem zajmuje zielen przydomowych ogródków oraz zieleni urządzona, w tym również zieleni towarzysząca infrastrukturze drogowej. Rosną tu głównie gatunki ozdobne, przede wszystkim kwiaty, iglaste krzewy i drzewa, drzewa owocowe, a także lipy, jesiony, robinie akacjowe, kasztanowce, dęby, topole, sumaki octowce.



Zielen przydomowych ogródków



Szpaler brzoź wzdłuż ul. Palowickiej

Waloryzacja przyrodnicza przeprowadzona dla gminy Czerwionka – Leszczyny potwierdziła występowanie w jej granicach 344 gatunków roślin, w tym gatunków górskich, subatlantycznych i borealnych. Stwierdzono występowanie szeregu gatunków roślin chronionych. Do ro-

ślin ściśle chronionych występujących na terenie gminy zalicza się między innymi: bagno zwyczajne (*Ledum palustre*), kruszczyk siny (*Epipactis purpurata*), listera jajowata (*Listera ovata*), rosiczka okrągłolistna (*Drosera rotundifolia*), salwinia pływająca (*Salvinia natans*), wawrzynek wilczełyko (*Daphne mezereum*), widłaczek torfowy (*Lycopodiella inundata*), widłak goździsty (*Lycopodium clavatum*). Pod ochroną częściową znajdują się: bobrek trójlistkowy (*Menyanthes trifoliata*), kopytnik pospolity (*Asarum europaeum*), porzeczka czarna (*Ribes nigrum*), przylaszczka pospolita (*Hepatica nobilis*), przytulia wonna (*Galium odoratum*), konwalia majowa (*Convallaria majalis*). Tereny leśne i doliny rzeczne w granicach opracowania są potencjalnym miejscem występowania powyższych gatunków.

Liczne zbiorowiska i siedliska przyrodnicze na terenie opracowania stwarza dogodne warunki do bytowania wielu gatunków zwierząt. Wśród gatunków tu żyjących wyróżnić można następujące grupy:

- Zwierzęta siedlisk leśnych i większych zadrzewień – żyją tu między innymi sarny, zające oraz liczne ptactwo;
- Zwierzęta siedlisk otwartych, związanych z terenami rolniczymi – stanowiące ostoję bażantów, czy innych gatunków z pogranicza pól i lasów;
- Zwierzęta wodne – bogactwo siedlisk związanych ze środowiskiem wodnym, stwarza bazę dla bytowania w tym rejonie wielu gatunków związanych z wodami, głównie płazów i bezkręgowców. Tutejsze trzcinowiska, szuwary i zarośla są ostoją ptactwa wodnego;
- Zwierzęta siedlisk antropogenicznych – są to związane z człowiekiem gatunki synantropijne. Występują tu liczne ptaki, w szczególności jaskółki, szpaki. Wśród tych zwierząt nie wyróżnia się gatunków zagrożonych bądź rzadkich.



Młode łabędzie nieme pływające po zbiorniku wodnym na rzece Bierawka

2.1.12 Zagrożenia środowiska, klęski żywiołowe

Teren niniejszego opracowania znajduje się całkowicie poza oddziaływaniem czynników, mogących mieć charakter klęski żywiołowej. Nie jest on narażony na niebezpieczeństwo powodzi, nie występują tu również tereny górnicze ani tereny zagrożone osuwaniem się mas ziemnych.

2.1.13 Zabytki i dobra kultury

Na terenie gminy Czerwionka - Leszczyny znajdują się liczne obiekty zabytkowe. Do zabytków wpisanych do śląskiego wojewódzkiego rejestru zabytków zlokalizowanych w granicach sołectwa Bełk, należy:

- Kościół parafialny pod wezwaniem świętej Marii Magdaleny z XVIII w, drewniany na podmurówce z kamienia z wieżą. Granicę ochrony rozciągają się na całość obiektu w ramach ogrodzenia i obejmują również wyposażenia wnętrza., nr rejestru A/558/66

Kościół ten znajduje się w granicach opracowania objętego planem.



Kościół Marii Magdaleny z krzyżem Męki Pańskiej

Na terenie opracowania powołano również:

- strefę ochrony konserwatorskiej „A1” jako strefę rekonstrukcji historycznego układu urbanistycznego oraz ochrony obiektów zabytkowych: kościoła parafialnego p.w. Św. Marii Magdaleny z XVIII, istniejącej zieleni wysokiej występującej na cmentarzu i w jego bezpośrednim otoczeniu, ze szczególnym uwzględnieniem dębu szypułkowego – pomnika przyrody, krzyż kamienny Męki Pańskiej z 1874 roku, teren wzgórza Lukasów z kamienną neogotycką kaplicą nagrobną z 1860 roku, budynek dawnej plebanii oraz budynku gospodarcze przy ulicy Kościelnej 6, Dom Spokojnej Starości - dawny zakład Łukasza (SS. Służebniczek) przy ulicy. Głównej 51, budynek użyteczności publicznej, obecne przedszkole przy ulicy Kościelnej 4, budynek mieszkalny - ul. Kościelna 3, istniejącej dolinki dopływu rzeki Bierawki położonej na wschód od obecnego kościoła parafialnego, istniejący starodrzew;
- strefę ochrony konserwatorskiej „A2” jako strefę rekonstrukcji historycznego układu urbanistycznego oraz ochrony obiektów zabytkowych, obejmującą: teren dawnego folwarku przy ulicy Majątkowej, teren dawnej gorzelnii przy ulicy Majątkowej, istniejący starodrzew występujący w bezpośrednim otoczeniu dawnej gorzelnii, stary most na rzece Bierawce, zabudowę mieszkaniową i gospodarczą towarzyszącą zabudowaniom folwarku, w szczególności budynek mieszkalny zlokalizowany przy ulicy Majątkowej 3;
- strefę ekspozycji zabytkowego założenia „E” obejmującą teren doliny rzeki Bierawki w rejonie folwarku i zabytkowego kościoła;
- strefę ochrony krajobrazu „K” obejmującą teren cmentarza parafialnego przy ulicy Głównej w Bełku.



Wzgórze Lukasów



Dom Pogodnej Starości

Na terenie opracowania znajdują się również inne obiekty wartościowe, wymagające zachowania i ochrony:

- cmentarz parafialny wraz z kaplicą cmentarną, zlokalizowany przy ulicy Głównej, na terenie **1ZC**;
- figura św. Teresy od Dzieciątka Jezus zlokalizowanej przy ulicy Głównej 51, na terenie **1MZ**;
- budynek mieszkalny, zlokalizowany przy ul. Kościelnej 3 na terenie **1MN**.



Cmentarz przy ul. Głównej

Uwarunkowania kulturowe terenu opracowania przedstawia Załącznik nr 2.

2.1.14 Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Istniejący stan środowiska opisany został w punktach powyżej. Analiza stanu środowiska oraz projektu mpzp nie wskazuje, przy przestrzeganiu obowiązujących przepisów prawnych (dotyczących między innymi parku krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”), aby realizacja planowanych ustaleń planu stanowiła znaczące oddziaływanie na środowisko, a tym bardziej oddziaływanie to nie wystąpi w dalszym otoczeniu.

Obszar objęty oddziaływaniem zarówno pozytywnym jak i negatywnym ogranicza się swoim zasięgiem wyłącznie do granicy terenu wyznaczonego w projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, nie przewiduje się praktycznie żadnego bezpośredniego wpływu na obszary wykraczające poza granice opracowania, czy też granicę gminy Czerwionka - Leszczyny.

Odnosząc się do poszczególnych komponentów środowiska, poniżej oszacowano potencjalne oddziaływanie realizacji ustaleń projektu mpzp na te komponenty (zarówno pozytywne jak i negatywne):

- **środowisko przyrodnicze** – obecnie przedstawia dość dużą wartość przyrodniczą. Nowa zabudowa spowoduje zmniejszenie powierzchni terenów zielonych, jednocześnie jednak projekt mpzp wprowadza tereny zieleni leśnej, tereny łąk i pastwisk, tereny rolnicze, tereny zieleni urządzonej, powierzchnię biologicznie czynną. Tak więc uznać można, że nowe formy zagospodarowania, przy przestrzeganiu obowiązujących przepisów prawnych nie przyczynią się do degradacji przyrodniczej odczuwalnej w skali lokalnej czy w skali gminy,
- **powierzchnia ziemi** – część terenów, będących obecnie w zagospodarowaniu przyrodniczym zajęta zostanie pod zabudowę, a tym samym zwiększy się odsetek gruntów antropogenicznych pozbawionych czynnej pokrywy glebowej – zabudowa terenu będzie trwałą i praktycznie nieodwracalną zmianą w odniesieniu do środowiska glebowego, zasoby glebowe zachowane zostaną na terenach zakomponowanej zieleni urządzonej,
- **środowisko gruntowo-wodne** – nowa zabudowa wiąże się z pojawieniem nowych emisji zanieczyszczeń (ścieki, odpady) – zachodzi konieczność uregulowania gospodarki odpadowej i ściekowej dla wyeliminowania wprowadzania zanieczyszczeń bezpośrednio do środowiska (np. nieoczyszczonych ścieków, czy magazynowania odpadów bezpośrednio na ziemi) – jednym priorytetów planu jest ochrona przed zanieczyszczeniami wód podziemnych Użytkowych Poziomów Wód Podziemnych, plan ponadto wprowadza obowiązek instalowania urządzeń oczyszczających na terenach narażonych na zanieczyszczenia substancjami ropopochodnymi, gospodarki odpadami zgodnie z obowiązującymi przepisami, w związku z czym uważa się, że poszczególne ustalenia projektu mpzp nie będą stanowiły zagrożenia dla środowiska gruntowo-wodnego tej części gminy,
- **krajobraz** – zabudowa terenu będzie nowym elementem w krajobrazie tej części gminy, jednocześnie jednak, powstanie ona w sąsiedztwie już istniejących obiektów. W granicach opracowania zachowane zostaną najcenniejsze elementy krajobrazu – malownicze pola, lasy i doliny rzeczne. Ponadto dla nowej zabudowy ustalono wytyczne architektoniczno-kompozycyjne, dlatego też uważa się, że nie będzie ona stanowić uciążliwości widokowej i może w sposób harmonijny wkomponować się w lokalny krajobraz,
- **środowisko społeczne, jakość życia mieszkańców** – wpływ zdecydowanie pozytywny w odniesieniu do wprowadzenia nowych terenów mieszkaniowych, terenów usług w tym usług sportu i rekreacji, mpzp przyczyni się to do dalszego rozwoju sołectwa, zaspokojeniu potrzeb mieszkańców, powstania nowych miejsc pracy, a realizacja oświetlenia, ła-

wek, koszy na śmieci czy też podjazdów dla niepełnosprawnych na terenach przestrzeni publicznej poprawi komfort i bezpieczeństwo mieszkańców.

Analiza projektowanego dokumentu w nawiązaniu do istniejącego stanu środowiska nie wskazuje, aby wystąpiły znaczące negatywne oddziaływania. Mogące wystąpić oddziaływania w odniesieniu do środowiska przyrodniczego będą mieć zasięg lokalny, ograniczony do samego terenu objętego ustaleniami projektu miejscowego planu, ale nie będą one znaczące i nie spowodują degradacji środowiska.

2.2 Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji ustaleń projektu

Analizowany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dotyczy terenu zlokalizowanych w zachodniej części sołectwa Bełk. Plan wyznacza tu tereny przeznaczone pod funkcje mieszkaniowe, usługowe, komunikacyjne a także leśne, parkowe, rolnicze czy wód powierzchniowych.

Przeznaczenie terenów wyznaczone w analizowanym miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego przy przestrzeganiu odpowiednich zapisów planów wydaje się słuszne. Powstanie nowej funkcji mieszkaniowych, usługowych biorąc pod uwagę zapotrzebowanie lokalnego społeczeństwa, rozwój miejscowości Bełk i całej gminy jest konieczne. Za lokalizacją nowej zabudowy na terenach wyznaczonych przez plan przemawia dotychczasowe zagospodarowanie obszaru opracowania. Jest to teren już zmieniony przez działalność człowieka, powszechnie już w krajobraz wpisały się trasy komunikacyjne, zabudowa, zieleń urządzona. Nowe obiekty kubaturowe będą pełnić dopełnienie już prosperujących funkcji, wypełnienie luk budowlanych. Taka lokalizacja wiąże się z brakiem konieczności budowy, oprócz dróg wewnętrznych, dojazdowych, innej infrastruktury drogowej. Cały obszar objęty planem wyposażony jest w infrastrukturę techniczną: sieć gazową, wodociągową, energetyczną. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wprowadza konkretne ustalenia dotyczące funkcji i parametrów zabudowy powstającej na obszarze opracowania. Wprowadza szereg rozwiązań mających na celu ochronę poszczególnych komponentów środowiska przed dodatkowymi emisjami.

Brak uchwalenia przedmiotowego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, pozostawienie lokalnego środowiska w stanie istniejącym z jednej strony pozwoli zachować obecny stan środowiska z drugiej jednak strony znacznie ograniczy dalszy rozwój sołectwa. Już obecnie w granicach opracowania można zaobserwować presję urbanizacyjną, związaną z zabudową terenów do tej pory użytkowanych rolniczo, zlokalizowany tuż za zachodnią granicą węzeł autostradowy stwarza idealne warunki do rozwoju funkcji produkcyjnych, usługowych w tym usług handlu, dlatego też zmiany w obecnym zagospodarowaniu są konieczne.

Brak uchwalenia obowiązującego miejscowego planu mającego na względzie zarówno rozwój gospodarczy gminy jak również ochronę najcenniejszych elementów przyrodniczych opracowania może spowodować uchwalenie innego, niekorzystnego dla środowiska społecznego i przyrodniczego opracowania. Mogłoby dojść do zagospodarowania terenu w sposób niewłaściwy, nienawiązujący do otoczenia, być może zagrażający walorom krajobrazowym, środowiskowym i jakości życia mieszkańców. Może dojść do całkowitej zabudowy technicznej obszaru, znacznego ograniczenia powierzchni terenów zielonych. Na analizowanych terenach mogłyby powstać obiekty szczególnie szkodliwe dla środowiska, związane z emisją dużej ilości ścieków i odpadów, znaczną emisją zanieczyszczeń powietrza, zagrażając środowisku wodno – gruntowemu, jakości powietrza oraz zdrowiu mieszkańcom miejscowości. Nowa zabudowa mogłaby wkraczać w dolinę Bierawki lub jej dopływów, co zagrażałoby nie tylko

środowisku przyrodniczemu ale również zagrażać bezpieczeństwu mieszkańców tu ludzi. Mogłoby dojść do usytuowania nowych obiektów kubaturowych na terenach do tego nieprzystosowanych, niewyposażonych w odpowiednią infrastrukturę techniczną i drogową, zlokalizowanych w znacznej odległości od dotychczasowej zabudowy i już istniejących dróg. Wiązałoby się to z koniecznością oprócz budowy samej zabudowy, dodatkowymi pracami związanymi z realizacją dróg dojazdowych, o znacznej długości, umożliwiającymi połączenie obiektów z głównymi drogami, doprowadzeniem sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na znaczną odległość. Prace te związane byłyby z dodatkowymi emisjami zanieczyszczeń do powietrza, wody, emisją hałasu i odpadów. Przyczyniłoby się to również do dodatkowych przekształceń krajobrazu, degradacji gruntów oraz jeszcze większym zmniejszeniem powierzchni wykorzystywanej przyrodniczo.

Brak odpowiednich rozwiązań dotyczących gospodarki wodno – ściekowej, regulacji gospodarki odpadami, stosowania niskoemisyjnych technik spalania paliw przyczynić się może do pogorszenia jakości wód, gleb i powietrza. Na terenach objętych planem może dojść do gromadzenia ścieków w nieszczelnych zbiornikach bezodpływowych, nielegalnego zrzutu ścieków czy też tworzenia nielegalnych wysypisk śmieci. Powstająca tu zabudowa może być ogrzewana za pomocą niskosprawnych procesów grzewczych. Pogorszy to jeszcze bardziej stan sanitarny powietrza, zwiększając stężenie benzo(α)piranu, pyłu zawieszonego. Brak określonych parametrów nowych budynków mogłoby w znacznej mierze wpłynąć na walory krajobrazowe miejscowości. Mogłyby powstać tu obiekty stanowiące uciążliwość widokową w znacznej mierze pogarszające walory estetyczne sołectwa Bełk.

Brak realizacji ustaleń planu może doprowadzić do pogorszenia istniejących form zagospodarowania i użytkowania, głównie na skutek pogorszenia stanu środowiska i pogorszenia niektórych jego komponentów – powierzchni ziemi, powierzchni biologicznie czynnej. Mało optymalne rozwiązania planistyczne doprowadzić mogą do fragmentacji i degradacji środowiska przyrodniczego, może dojść do pogłębiania nieładu krajobrazowego, zwiększenia ilości zanieczyszczeń emitowanych zarówno do powietrza, jak i do wód i gleby, ponadnormatywnej emisji hałasu. Skutkować to może także zmniejszeniem się lokalnej bioróżnorodności.

2.3 Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody

Prawie cały teren opracowania (poza północnym fragmentem) znajduje się w granicach parku krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”. Park ten został utworzony dnia 23 listopada 1993 roku (Dz. Urz. Woj. Katowickiego z 1993 roku nr 15, poz. 130), zmienione Rozporządzeniem Nr 37/2000 Wojewody Śląskiego z dnia 28.09.2000 roku (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 28.08.2000 roku nr 35 poz. 548). Powierzchnia całkowita Parku wynosi 634,0 km², z czego na teren Parku przypada 493,9 ha, a na otulinę 140,1 km². PK ”CKKRW” obejmuje tereny chronione ze względu na popularyzację walorów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych.

Park Krajobrazowy „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich” w całości położony jest na terenie województwa śląskiego. W obszarze parku położone są następujące gminy: Czerwionka - Leszczyny, Gaszowice, Jejkowice, Knurów, Kornowac, Kuźnia Raciborska, Lyski, Nędza, Orzesze, Pilchowice, Racibórz, Rybnik, Suszec, Sośnicowice, Żory. Otulina obejmuje fragmenty gmin: Gaszowice, Jejkowice, Kornowac, Łyski, Pilchowice, Racibórz, Rybnik, Rydułtowy, Suszec, Sośnicowice, Żory, Gliwice. Park Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich obejmuje kompleks Lasów Rudzkich, będących pozostałością daw-

nej Puszczy Śląskiej. Na obszarze parku i jego otuliny występują wszystkie typy siedliskowe lasów terenów nizinnych, za wyjątkiem boru suchego. Dominują bory mieszane świeże występujące przy znacznym udziale lasów mieszanych świeżych i lasów mieszanych wilgotnych. W otulinie dominują lasy mieszane świeże, przy mniejszym udziale pozostałych typów siedliskowych. Oznacza to, iż potencjalna produktywność siedlisk leśnych w parku i jego otuliny jest stosunkowo wysoka. W dolinach rzek i podmokłych obniżeniach występują większe powierzchnie łągów olszowych i wiązowo-jesionowych oraz olsów. Do rzadko spotykanych zbiorowisk na terenie parku należą grądy (szczególnie cenne ich fragmenty chronione są w rezerwacie Łęczczok – poza teren opracowania) oraz żyzna buczyna sudecka i kwaśna buczyna niżowa, rosnące na terenie uroczyska Głębokie Doły – poza teren opracowania. Wśród zbiorowisk nieleśnych znaczny udział mają zbiorowiska wodne i szuwarowe oraz łąki. We florze parku na uwagę zasługuje występowanie ponad 100 gatunków roślin rzadkich i chronionych. Do szczególnie cennych należą m.in.: długosz królewski, cebulica dwulistna, kotewka orzech wodny, salwinia pływająca - gatunki bardzo rzadkie w skali regionu, posiadające tu swoje centrum występowania oraz zagrożone w skali kraju - nadwodnik trójpręcikowy i nadwodnik sześciopęcikowy. Osobliwością florystyczną jest bardzo rzadki gatunek storczyka - kruszczyk połabski, który w leśnej części rezerwatu Łęczczok ma jedno z ośmiu stanowisk w Polsce. Występowanie licznej grupy gatunków chronionych, zagrożonych wymarciem i rzadkich w regionie świadczy o zróżnicowaniu i zachowaniu wielu jeszcze siedlisk naturalnych. Obserwowany udział we florze antropofitów oraz zanik niektórych, cennych elementów flory świadczyć może jednak o postępującym procesie synantropizacji siedlisk i degradacji krajobrazu naturalnego. Duża ilość zbiorników wodnych oraz otaczające je rozległe kompleksy leśne stwarzają dogodne warunki bytowania dla ptaków lęgowych i przelotnych. Na terenie parku stwierdzono występowanie 154 gatunków ptaków lęgowych. Spośród ptaków uznanych za zagrożone w skali kraju i ujętych w Polskiej czerwonej księdze zwierząt gnieźdzą się tutaj: bielik, bąk, bączek, hełmiatka, zielonka i podróżniczek. Inne zasługujące na uwagę rzadkie gatunki ptaków, przystępujące tutaj do lęgu to m.in.: bocian czarny, błotniak stawowy, kropiatka, derkacz, żuraw, rybitwa rzeczna, rybitwa czarna, zimorodek, dzięcioł zielonosiwy, dzięcioł średni, lelek, świergotek polny, jarzębatka, muchołówka mała oraz muchołówka białoszyja. Bardzo ważnym miejscem odpoczynku dla ptaków przelotnych są stawy w rezerwacie Łęczczok. Szczególnie licznie pojawiają się tu podczas wędrówki wiosennej i jesiennej: gęsi zbożowe i gęsi białoczelne. Herpetofauna parku reprezentowana jest przez 14 gatunków płazów i 5 gatunków gadów. Występują tutaj tak rzadkie płazy, jak: traszka grzebieniasta, kumak nizinny, grzebiuszka ziemna, ropucha paskówka, ropucha zielona i rzekotka drzewna. Przedstawicielami gadów są: żmija zygzakowata, zaskroniec zwyczajny, padalec zwyczajny oraz jaszczurki - zwinka i żyworódka. Na obszarze parku odnotowano 50 gatunków ssaków, w tym 13 gatunków nietoperzy (na 22 stwierdzone w kraju). Szczególnie cenne gatunki to: bóbr, wydra, popielica, koszatka oraz nietoperze - borowiaczek, mopek i nocek duży. W faunie bezkręgowców wyróżniają się gatunki owadów związane ze starymi, obumierającymi dębami. Są to, podlegające ochronie ścisłej, chrząszcze - kozioróg dębosz z rodziny kózkowatych oraz pachnica dębowa z rodziny żukowatych.

Realizacja zapisów mpzp nie wpłynie w sposób znaczący na ogólne walory przyrodnicze i krajobrazowe Parku Krajobrazowego, nie przyczyni się do zubożenia bioróżnorodności obszaru Parku, zwłaszcza, że na terenie opracowania obowiązuje zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, za wyjątkiem realizacji i remontu dróg, uzbrojenia terenu, infrastruktury technicznej oraz inwestycji celu publicznego z zakresu łączności. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego utrzymuje w większości obecne zagospodarowanie terenu opracowania. Zachowuje najcenniejsze elementy środowiska przyrodniczego – tereny leśne, tereny dolin rzecznych wraz z otaczającą ich zielenią łąkową oraz otwarte kompleksy pól uprawnych. Nowa zabudowa powstanie w rejonie tere-

nów przekształconych przez działalność człowieka, w miejscu gdzie środowisko przyrodnicze zostało już zmienione przez działalność człowieka. Powstanie ona jako wypełnienie luk budowlanych lub kontynuacja zagospodarowania na terenach sąsiednich. Przed całkowitą zabudową terenu chronią zapisy dotyczące wyznaczenia powierzchni biologicznie czynnej 15%, 25%, 60% i 90% (dla terenów zabudowy zagrodowej i agroturystycznej), oraz wyznaczenie w rejonie terenów zabudowanych licznych terenów zieleni urządzonych. Realizacja zapisów planu dotycząca gospodarki wodno – ściekowej, gospodarki odpadami, zaopatrzenia w ciepło przyczyni do ochrony poszczególnych komponentów w granicach miejscowości Bełk, w tym również w granicach obszaru Parku Krajobrazowego. Uważa się, że przy przestrzeganiu obowiązujących przepisów prawnych, założeń projektu mpzp uwzględniających wytyczne projektu Planu Ochrony Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”, negatywny wpływ na poszczególne elementy środowiskowe Parku zostanie znacznie ograniczony, a wprowadzone założenia mpzp nie zagrażają jego walorom przyrodniczo – krajobrazowym.

Lokalizację terenu opracowania na tle Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich” przedstawia Załącznik nr 2 i4.

Na terenie gminy Czerwionka – Leszczyny oprócz PK „CKKRW”, znajdują się również inne formy chronione:

- użytek ekologiczny „Kencierz” utworzony na mocy Rozporządzenia Nr 74/08 z Wojewody Śląskiego z dnia 05.11.2008 roku (Dz. U. nr 200, poz. 3675). Powierzchnia użytku wynosi 52,7 ha, obejmuje on ochroną naturalny fragment zespołu parkowego przy klasztorze w Rudach. Przedmiotem ochrony są tereny zieleni łąkowej i niskiej. Na terenie Kencierza można spotkać objęte ochroną gatunki zwierząt: zimorodek, gąsiorek, zmija zyzgakowata oraz bóbr europejski.
- 12 pomników przyrody, z czego na terenie sołectwa Bełk zlokalizowane są dwa:
 - Dąb szypułkowy (*Quercus robur*) o obwodzie 430 cm, zlokalizowany w odległości stu, stu kilkudziesięciu metrów od zabudowań byłego kombinatu PGR, utworzony decyzją nr 277 o uznaniu za pomnik przyrody PWRN w Katowicach znak RL-OP-b/38/62;
 - Dąb szypułkowy (*Quercus robur*) o obwodzie 460 cm, zlokalizowany obok zabytkowego drewnianego kościoła p.w. Marii Magdaleny, utworzony Uchwałą nr IV/39/98 Rady Miejskiej w Czerwionce – Leszczynach.

W granicach opracowania znajduje się pomnik przyrody przy koście p.w. Marii Magdaleny.



Pomnik przyrody przy kościele Marii Magdaleny

Lokalizację pomnika przyrody przedstawia Załącznik nr 2.

Jednym z założeń planu jest ochrona zlokalizowanego w granicach opracowania pomnika przyrody, zakazuje się prowadzenia prac ziemnych i innych mogących mu zaszkodzić, dlatego też nie widzi się zagrożenia realizacji zapisów planu dla powyższej formy ochrony przyrody. W związku z lokalizacją pozostałych form ochrony przyrody poza granicami terenu opracowania nie widzi się tu istotnych z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu problemów dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody.

Na podstawie analizy stanu istniejącego środowiska przyrodniczego i społecznego zidentyfikowano natomiast inne problemy ochrony środowiska na terenie objętym planem.

Środowisko przyrodnicze w granicach terenu opracowania uległo znacznym przekształceniom. W krajobrazie dominują dziś pola uprawne. Po dawnych siedliskach przyrodniczych (głównie leśnych) pozostały nieliczne kompleksy leśne w południowej części opracowania. Dodatkowo głównie w północnej i południowej części doszło do zabudowy technicznej terenu. Siedliska przyrodnicze zostały zastąpione siedliskami antropogenicznymi. Na terenach rolniczych, łąkowych powstała zabudowa mieszkaniowa, zagrodowa, usługowa, produkcyjna, infrastruktura drogowa, co przyczyniło się do zmniejszenia powierzchni zieleni, fragmentacji i degradacji siedlisk przyrodniczych, zmniejszenia różnorodności biologicznej. Na terenie opracowania powstały różnorodne bariery ekologiczne uniemożliwiające swobodną migrację zwierząt. Zabudowa terenu wiąże się także z przekształceniem rzeźby terenu i utratą właściwości fizycznych i chemicznych gleb.

Stan wód rzeki Bierawka przepływającej przez północną część opracowania oceniono jako poniżej stanu dobrego. Cała gmina Czerwionka - Leszczyzny boryka się z problemem nie tylko zanieczyszczenia wód powierzchniowych, ale również podziemnych. Główny wpływ na zły stan sanitarny ma górnictwo podziemne oraz gospodarka ściekowa. Niesprawną kanalizacją, a także stosowaniem, z powodu braku sieci kanalizacyjnej obejmującej teren całej gminy - w tym również teren opracowania, często nieszczelnych zbiorników bezodpływowych, przyczyniły się do zanieczyszczeń wód ściekami socjalno – bytowymi. Wpływ na jakość wód powierzchniowych i podziemnych ma również górnictwo węgla kamiennego, przyczynia się ono nie tylko do zanieczyszczenia wód, ale również do zmian stosunków wodnych. Pomimo, że w granicach opracowania nie powołano żadnych terenów i obszarów górniczych zanieczyszczenia te mogą tu swobodnie migrować. W związku z rolniczym charakterem zarówno opracowania jak i całej gminy, zanieczyszczenia rolnicze, pochodzące z nawozów, środków ochrony roślin poprzez spływ powierzchniowy zagrażają jakości wód powierzchniowych, mogą one także migrować do wód podziemnych.

W złym stanie sanitarnym jest również powietrze atmosferyczne, które w wyniku powszechnego stosowania indywidualnych palenisk domowych, często niskosprawnych, zanieczyszczeń komunikacyjnych i przemysłowych, pochodzących nie tylko z terenu opracowania i gminy, ale również spoza ich granic zawiera stężenia benzo(α)pirenu i pyłu zawieszonego PM10, wykraczające poza dopuszczalną normę.

Wzrost ruchu komunikacyjnego spowodował, że poziom hałasu wzdłuż najbardziej uczęszczanych dróg rośnie.

Ze względu na rolniczy charakter obszaru opracowania, szczególnie narażone na zanieczyszczenia są gleby. Gospodarka rolna wiąże się ze stosowaniem różnego rodzaju nawozów mineralnych i naturalnych. Niewłaściwe ich stosowanie, przenawożenie skutkują zanieczyszczeniem gleb i wód nawozami pochodzenia organicznego, szczególnie gnojowicą, substancjami pochodzącymi z nawozów mineralnych i środków ochrony roślin. Dodatkowo na terenie

opracowania w wielu miejscach zwłaszcza pośród terenów leśnych dochodzi do zanieczyszczenia gleb i gruntów poprzez nielegalne deponowanie odpadów.



Nielegalnie deponowane odpady na terenie opracowania



Walory krajobrazowe terenu opracowania oprócz nielegalnych wysypisk śmieci pogarszają także zlokalizowane tu opustoszałe i niszczące budynki mieszkaniowe oraz gospodarcze.



Niszczące budynki pogarszające walory krajobrazowe opracowania



Korelację pomiędzy aspektami środowiskowymi, zidentyfikowanymi problemami, a zapisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu w sołectwie Bełk przedstawia poniższa tabela.

Tabela 7 Analiza korelacji zapisów projektu mpzp ze zidentyfikowanymi problemami środowiska

Aspekt środowiskowy	Problemy środowiska	Zapisy mpzp dla terenu w sołectwie Bełk	Korelacja
Różnorodność biologiczna	a) fragmentacja i degradacja siedlisk b) ograniczanie ciągłości korytarzy ekologicznych c) zmniejszanie się powierzchni terenów zielonych w związku z presją pod zabudowę terenu d) degradacja i obniżenie walorów przyrodniczych obszaru parku krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”	tereny zabudowy, mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej MN, MW, MZ, MNU	↓
		tereny usług U, UC, UK, US	
		tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, obsługi w gospodarstwach rolnych P, RU	↑
		tereny rolnicze R	
		tereny zabudowy zagrodowej, tereny rolnicze z możliwością zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny rolnicze z zabudową zagrodową i agroturystyczną RM, RO, RA	
		tereny zieleni leśnej, urządzonej, łąk i pastwisk, cmentarza ZL, ZP, RZ, ZC	
		tereny wód powierzchniowych WS	
		tereny komunikacji KDG, KDL, KDD, KX, KDW, KP, KS	
	tereny infrastruktury technicznej IT		
Wody powierzchniowe i podziemne	a) zanieczyszczenie wód płynących b) duże zagrożenie zanieczyszczeniami powierzchniowymi wód podziemnych	tereny zabudowy, mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej MN, MW, MZ, MNU	↓
		tereny usług U, UC, UK, US	
		tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, obsługi w gospodarstwach rolnych P, RU	
		tereny rolnicze R	
		tereny zabudowy zagrodowej, tereny rolnicze z możliwością zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny rolnicze z zabudową zagrodową i agroturystyczną RM, RO, RA	↑
		tereny zieleni leśnej, urządzonej, łąk i pastwisk, cmentarza ZL, ZP, RZ, ZC	

		tereny wód powierzchniowych WS	
		tereny komunikacji KDG, KDL, KDD, KX, KDW, KP, KS	↓
		tereny infrastruktury technicznej IT	↑
Powierzchnia ziemi, gleby i zasoby kopalin	a) przekształcenia rzeźby i powierzchni terenu związana z zabudową techniczną na gruncie: obiekty budowlane, drogi, parkingi; b) degradacja gleb;	tereny zabudowy, mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej MN, MW, MZ, MNU	↓
		tereny usług U, UC, UK, US	
		tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, obsługi w gospodarstwach rolnych P, RU	↑
		tereny rolnicze R	
		tereny zabudowy zagrodowej, tereny rolnicze z możliwością zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny rolnicze z zabudową zagrodową i agroturystyczną RM, RO, RA	↓
		tereny zieleni leśnej, urządzonej, łąk i pastwisk, cmentarza ZL, ZP, RZ, ZC	↑
		tereny wód powierzchniowych WS	↓
		tereny komunikacji KDG, KDL, KDD, KX, KDW, KP, KS	
		tereny infrastruktury technicznej IT	
Atmosfera i klimat	a) pogarszający się klimat akustyczny (wzrastający poziom natężenia hałasu) b) pogorszenie stanu sanitarnego powietrza	tereny zabudowy, mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej MN, MW, MZ, MNU	↓
		tereny usług U, UC, UK, US	
		tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, obsługi w gospodarstwach rolnych P, RU	
		tereny rolnicze R	
		tereny zabudowy zagrodowej, tereny rolnicze z możliwością zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny rolnicze z zabudową zagrodową i agroturystyczną RM, RO, RA	↓
		tereny zieleni leśnej, urządzonej, łąk i pastwisk, cmentarza ZL, ZP, RZ, ZC	↑
		tereny wód powierzchniowych WS	↓
		tereny komunikacji KDG, KDL, KDD, KX, KDW, KP, KS	
		tereny infrastruktury technicznej IT	
Krajobraz i dziedzictwo kulturowe	a) zanikanie tradycyjnego i harmonijnego krajobrazu wiejskiego, rolniczego b) pogarszanie się walorów estetycznych związane z brakiem nawiązania kompozycyjnego nowej zabudowy do budynków już istniejących	tereny zabudowy, mieszkaniowej, mieszkaniowo-usługowej MN, MW, MZ, MNU	↓
		tereny usług U, UC, UK, US	
		tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, obsługi w gospodarstwach rolnych P, RU	↑
		tereny rolnicze R	
		tereny zabudowy zagrodowej, tereny rolnicze z możliwością zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny rolnicze z zabudową zagrodową i agroturystyczną RM, RO, RA	↑
		tereny zieleni leśnej, urządzonej, łąk i pastwisk, cmentarza ZL, ZP, RZ, ZC	
		tereny wód powierzchniowych WS	↓
		tereny komunikacji KDG, KDL, KDD, KX, KDW, KP, KS	

		tereny infrastruktury technicznej IT	
Oznaczenie:			
↑	Pozytywne – przeciwdziałanie zidentyfikowanym problemom – mogące przechodzić w negatywne przy źle prowadzonych działaniach		
↓	Negatywne – pogłębianie zidentyfikowanych problemów – mogące przechodzić w pozytywne pod warunkiem przestrzegania ochrony środowiska		
	Obojętne i/lub o minimalnym znaczeniu		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie „Podręcznika do strategicznych ocen oddziaływania na środowisko”

Jak wynika z powyższych zestawień, w wyniku realizacji ustaleń projektu miejscowego planu mogą wystąpić potencjalne skutki działań, które mogą prowadzić zarówno do polepszenia jak i pogorszenia obecnego stanu środowiska w granicach opracowania.

Wprowadzone projektem planu funkcje nie są nowymi elementami zagospodarowania terenu miejscowości i gminy – większość tego typu funkcji jest realizowana w granicach opracowania w chwili obecnej. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego utrzymuje w większości obecne zagospodarowanie przedmiotowego terenu. Nie wyznacza tu żadnych nowych funkcji, nierealizowanych do tej pory w granicach miejscowości, czy też nie wskazanych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Nowa zabudowa mieszkaniowa, usługowa pojawi się w większości w lukach budowlanych, stanowić będzie kontynuację obecnego zagospodarowania tylko w niewielkim stopniu wkracza w głąb terenów rolniczych. Nie nastąpi tu znaczące dodatkowe zajęcie terenów, w tym terenów cennych przyrodniczo – zwłaszcza terenów leśnych, dolin rzecznych.

W związku z wyznaczeniem nowych terenów pod budownictwo mieszkaniowe, usługowe, zagrodowe, produkcyjne, obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych spodziewać się można pojawienia się nowych emisji do środowiska (ścieki, zanieczyszczenia emitowane do powietrza, odpady, hałas), co jednak nie będzie znacząco odznaczać się w środowisku miejscowości Bełk. Podkreślić należy, że wszystkie te emisje mają miejsce już w chwili obecnej. Zmiana użytkowania przyczyni się jednak do zabudowy terenu, zmniejszenia powierzchni biologicznie czynnej, degradacji siedlisk przyrodniczych i pokrywy glebowej. Spodziewać się również można zmiany ukształtowania terenu jak i w niewielkim stopniu krajobrazu. Przy przestrzeganiu wszystkich zapisów planu, odpowiednich przepisów prawnych dotyczących w szczególności minimalnej powierzchni biologicznie czynnej, gospodarki wodno – ściekowej, gospodarki odpadami czy procesów grzewczych ten negatywny wpływ może być znacznie ograniczony.

Ewentualne negatywne skutki wynikać mogą z błędnie przyjętych rozwiązań i nieprzestrzegania zarówno zapisów projektu planu jak i przepisów szczególnych, może wtedy dojść do przerwania powiązań przyrodniczych, zaburzenia stosunków wodnych, pogorszenia jakości wód, zanieczyszczenia powietrza.

2.4 Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne

Polska od lat uczestniczy na forum światowym, zobowiązując się do przyjęcia i realizacji zarządzeń określonych w międzynarodowych porozumieniach i konwencjach, a cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym zostały wdrożone do polskiego prawodawstwa. Ze względu, że Polskie prawo uwzględnia cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym i wspólnotowym, tym samym, pośrednio, znalazły one swoje odzwierciedlenie w projektowanym dokumencie.

Analizowany projekt mpzp w zakresie możliwym do zapisów w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego (a wynikających z ustawy z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym) uwzględnia obowiązujące **przepisy prawne** m.in.:

- Prawo ochrony środowiska w odniesieniu do ogólnych zasad ochrony środowiska, w tym ograniczanie emisji zanieczyszczeń do powietrza z lokalnych źródeł grzewczych (ochrona jakości powietrza), ograniczenie emisji hałasu, ochrona gleb,
- Prawo wodne w zakresie rozwiązań gospodarki ściekowej oraz odprowadzania wód opadowych i roztopowych z terenów zanieczyszczonych substancjami ropopochodnymi (podłączenie do sieci kanalizacyjnej a do tego czasu stasowanie szczelnych zbiorników bezodpływowych, instalowanie separatorów i osadników),
- Ustawę o odpadach i ustawę o utrzymaniu porządku i czystości w gminie w zakresie gospodarki odpadami,
- Prawo budowlane w zakresie parametrów / gabarytów obiektów – dla zachowania uwarunkowań krajobrazowych,
- Ustawa o ochronie przyrody w zakresie uwzględnienie w mpzp zapisów dotyczących zlokalizowanego w granicach opracowania Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”.

Ochronie poszczególnych elementów środowiska przyrodniczego i kulturowego służą szczegółowe zapisy dotyczące sposobu odprowadzania ścieków i wód opadowych, dostarczania ciepła z sieci ciepłowniczej, instalacji opartych o wysokosprawne techniki spalania paliw, gospodarki odpadami. Zachowanie i utrzymanie terenów zieleni leśnej, łąk i pastwisk, rzek wyznaczenie terenów zieleni urządzonej i cmentarnej oraz zagwarantowanie powierzchni biologicznie czynnej pozwoli w znacznej części zachować strukturę przyrodniczą przedmiotowego obszaru. Ochronie poszczególnych elementów środowiska służy racjonalne gospodarowanie dostępną przestrzenią.

Proponowane rozwiązania dotyczące infrastruktury technicznej, sieciowej (wodociąg, kanalizacja, elektroenergetyka), uzgodnione z administratorami poszczególnych sieci, pozostają w zgodzie z wymogami ochrony środowiska i nie stanowią dla niego zagrożenia.

Na podstawie analizy planowanego zagospodarowania obszaru, uznaje się, że realizacja ustaleń projektu mpzp dla analizowanego terenu przy przestrzeganiu obowiązujących przepisów prawa nie będzie powodować istotnych problemów ani sytuacji konfliktowych, a stanowić będzie jedynie kontynuację obecnego zagospodarowania.

Uważa się ponadto, że realizacja poszczególnych zapisów projektu mpzp **wpłynie korzystnie**, przede wszystkim w zakresie:

- zwiększenia powierzchni terenów mieszkaniowych i inwestycyjnych, z dogodnym powiązaniem z układem komunikacyjnym, co w konsekwencji prowadzi do dalszego rozwoju gminy, poprawy jej wizerunku i atrakcyjności;
- unormowanie gospodarki wodno-ściekowej z wyeliminowaniem odprowadzania nieoczyszczonych ścieków bezpośrednio do wód i/ lub gruntu;
- pozytywny wpływ na jakość powietrza i zmniejszenie tzw. niskiej emisji – przez wprowadzenie dostaw ciepła z sieci ciepłowniczej, niskoemisyjnych systemów grzewczych i stosowania odnawialnych paliw;
- ochrona istniejącej zieleni poprzez wyznaczenie terenów zieleni leśnej, łąk i pastwisk, terenów rolniczych oraz kształtowanie nowej zieleni poprzez wprowadzenie terenów zieleni urządzonej, zagwarantowanie powierzchni biologicznie czynnej w granicach poszczególnych działek budowlanych, co przyczyni się do poprawy walorów estetycznych i krajobrazowych terenu;
- poprawa walorów krajobrazowych i estetycznych terenu przez odpowiednie rozwiązania kompozycyjne i architektoniczne – m.in. wielkość i gabaryty zabudowy.

3 PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU NA ŚRODOWISKO

3.1 Oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska z uwzględnieniem zależności między tymi elementami

W odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska, oddziaływanie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu w sołectwie Bełk może przejawiać się w stosunku do:

3.1.1 Różnorodność biologiczna, siedliska przyrodnicze, oddziaływanie na rośliny, zwierzęta

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego utrzymuje w większości dotychczasowe zagospodarowanie terenu opracowania. Zmiana dotychczasowo pełnionych funkcji dotyczy terenów rolniczych zlokalizowanych w istniejących lukach budowlanych, w pobliżu istniejącej infrastruktury drogowej. Na terenach rolniczych powstanie nowa zabudowa mieszkaniowa, usługowa, produkcyjna, stanowić ona będzie kontynuację obecnie pełnionych funkcji. Nowe tereny zurbanizowane powstaną poza najcenniejszymi pod względem przyrodniczym obszarami opracowania, nie wkraczają w doliny rzeczne, tereny leśne i otwarte kompleksy pól uprawnych. Co ważne plan na części terenu wyznacza tereny zabudowy zagrodowej, zagrodowej i agroturystycznej czy tereny rolnicze z możliwością zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, przyczyniając się tym do zabudowy tylko niewielkiego fragmentu terenu, chroniąc znaczną część środowiska przyrodniczego. Jest to najbardziej optymalny sposób zagospodarowania terenów wiejskich, umożliwiający jednocześnie rozwój zabudowy mieszkaniowej oraz ochronę środowiska przyrodniczego. Uważa się, że realizacja zapisów planów nie wpłynie na walory przyrodnicze Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”, obejmującego prawie cały teren opracowania. Poprzez wyznaczenie terenów leśnych, łąk i pastwisk, wód śródlądowych, rolniczych, ochronny zlokalizowanego tu pomnika przyrody (zakaz prowadzenia prac ziemnych i innych prac mogących zagrozić pomnikowi), plan przyczynia się do ochrony najcenniejszych zasobów przyrodniczych opracowania i Parku. Dodatkowo możliwość kształtowania nowych terenów zieleni nie tylko na terenach zieleni urządzonej, ale również na wszystkich pozostałych terenach przyczyni się do powstania nowych siedlisk przyrodniczych, będących ostoją dla różnorodnych gatunków roślin i zwierząt. W trakcie kształtowania nowej zieleni należy pamiętać, aby gatunki posadzonych roślin dopasowane były do charakteru i właściwości siedliska, zaleca się również nasadzanie przedstawicieli naszej rodzimej flory. Co istotne mpzp nie dba tylko o walory przyrodnicze PK”CKKRW” ale także o walory nieobjętej granicą Parku, północnej części opracowania i przepływającej tu rzeki Bierawki. Jednym z priorytetów planu jest konieczność zachowania pasów ochronnych wykluczonych z zabudowy o szerokości 5 m od brzegów koryta, konieczność ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego celem utrzymania powiązań przyrodniczych w ramach korytarza ekologicznego rzeki Bierawki a także ochrona zlokalizowanego tu starodrzewia.

Niemniej jednak nie można zaprzeczyć, że przekształcenie dotychczasowego zagospodarowania terenu, powstanie nowej zabudowy na terenach do tej pory pełniących funkcje przyrodnicze wywrze pewny negatywny wpływ na lokalne środowisko. Powstanie nowych obiektów kubaturowych i dróg wiązać się będzie z utratą i fragmentacją siedlisk przyrodniczych, zajęciem powierzchni biologicznie czynnej. Powstanie zabudowy kubaturowej, nowej infrastruktury drogowej wiąże się przede wszystkim ze znacznym ubytkiem roślinności. Utrata siedlisk wiąże się również ze stratami w lokalnej faunie. Zwierzęta żyjące na terenach opracowania będą musiały wycofać się ze swoich dotychczasowych siedlisk. Dlatego też bardzo

istotne są zapisy planu dotyczące obowiązku zachowania powierzchni biologicznie czynnej, wynoszącej od 15% do 90% - na terenach zagrodowych i agroturystycznych. Ten niezabudowany i nieutwardzony fragment działki umożliwi naturalną vegetację życia roślinnego i zwierzęcego. Powierzchnia biologicznie czynna jest bardzo istotna z punktu widzenia przyrodniczego, zrekompensuje ona, choć w niewielkim stopniu straty roślinności. Uważa się, że w związku z tym, że tereny wyznaczone pod nowe antropogeniczne funkcje zlokalizowane są w rejonie zurbanizowanym, stanowiącym już istotną barierę ekologiczną, a środowisko już obecnie zostało przekształcone, starta ta nie wpłynie na obniżenie różnorodności biologicznej miejscowości Bełk.

Żaden z zapisów mpzp nie zagraża florze i faunie terenów sąsiadujących z obszarem opracowania. Wprawdzie nowa zabudowa i infrastruktura drogowa będzie wiązać się z większym niż dotychczas hałasem, jednak będzie to hałas bytowy niestanowiący większej uciążliwości akustycznej. Potencjalne, krótkotrwałe uciążliwości dla siedlisk przyrodniczych w otoczeniu obszaru objętego opracowaniem związane będą z realizacją poszczególnych zadań dotyczących infrastruktury technicznej, prac budowlanych. Hałas maszyn budowlanych może spłoszyć zwierzęta, bardziej wrażliwe gatunki ssaków i ptaków będą opuszczać tereny w sąsiedztwie prac budowlanych. Uciążliwości te mogą też przyczynić się do ograniczenia reprodukcji. Zmiany te jednak będą krótkotrwałe, skończą się w momencie zakończenia prac.

W związku z lokalizacją terenu opracowania w granicach parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich” podczas realizacji założeń mpzp należy przestrzegać zaleceń Projektu Planu Ochrony Parku Krajobrazowego.

3.1.2 Środowisko gruntowo-wodne, powierzchnia ziemi, zasoby naturalne, powietrze, klimat (w tym klimat akustyczny)

W odniesieniu do takich komponentów środowiska jak powierzchnia ziemi i gleby (w tym zasoby naturalne), jakość wód, powietrza, klimat akustyczny, poszczególne zapisy projektu planu mają na celu przede wszystkim niedopuszczenie do ich dalszej degradacji oraz poprawę ich obecnego stanu, przy jednoczesnym umożliwieniu rozwoju miejscowości Bełk. Celowi temu ma służyć szereg zapisów bezpośrednio w odniesieniu do poszczególnych terenów wyznaczonych w projekcie planu.

Niemniej jednak powstanie nowych obiektów kubaturowych, infrastruktury drogowej, technicznej wiąże się z degradacją gruntów oraz powstaniem nowych emisji do środowiska. Dojdzie do zmiany właściwości fizycznych i chemicznych gleb. Gleba przestanie pełnić swoje podstawowe funkcje przyrodnicze. Prace budowlane, potencjalna rozbudowa sieci infrastruktury technicznej i drogowej, spowodują przemieszczenie się warstwy próchnicznej, zniszczenie poziomów glebowych, zmianę warunków wodno-powietrznych gleby. Ciężki sprzęt stosowany do tego typu robót powoduje zwiększenie zwięzłości gleby, zmniejsza jej retencję, co grozi wystąpieniem erozji na skutek wymywania części spławianych. W rejonie robót może również dojść do wycieków paliwa, związków ropopochodnych zanieczyszczających glebę. Ten negatywny wpływ po części minimalizują zapisy planu dotyczące wyznaczenia terenów zabudowy zagrodowej, zagrodowej i agroturystycznej oraz terenów rolniczych z możliwością zabudowy, na którym powierzchnia biologicznie czynna wynosi 90% i 60%, a także wyznaczenie powierzchni biologicznie czynnej na pozostałych terenach. Bardzo ważne jest również ograniczenie zaplecza budowy i związanego z budową zajęcia terenu do niezbędnego minimum. Powstanie funkcji mieszkaniowej, a zwłaszcza usługowej i produkcyjnej wiąże się z produkcją znacznej ilości odpadów, właściwą gospodarkę zapewnią zapisy planu dotyczące gospodarki odpadami zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zakazu składowania skały płonnej i odpadów. Przestrzeganie lokalnych i krajowych zapisów prawa ochroni glebę przed degradacją, zanieczyszczeniem odciekami czy też zaśmieceniem. Powstanie nowych obiektów

tów i infrastruktury drogowej, technicznej wiązać się będzie z przekształceniem powierzchni i rzeźby terenu (wyrównanie, niwelacja).

Powstanie nowych obiektów kubaturowych i infrastruktury drogowej wiązać się będzie z produkcją większej ilości ścieków. Jednak jakość wód podziemnych chronią zapisy planu dotyczące gospodarki wodno – ściekowej. Podłączenie obiektów do systemu kanalizacji, a do tego czasu stosowanie szczelnych zbiorników bezodpływowych lub stosowanie lokalnych przydomowych oczyszczalni ścieków wyeliminuje zanieczyszczenia wód podziemnych ściekami socjalno – bytowymi, produkcyjnymi, a rozwój kanalizacji deszczowej wraz z oczyszczaniem wód opadowych i roztopowych na terenach narażonych na zanieczyszczenia substancjami ropopochodnymi lub innymi toksycznymi ochroni wody przed zanieczyszczeniami pochodzącymi ze środków transportu. Uregulowanie gospodarki wodno - ściekowej, przestrzeganie obowiązujących przepisów prawnych może wpłynąć nawet na poprawę obecnego stanu środowiska wodno – gruntowego obszaru opracowania. Powstanie nowej zabudowy łączy się ze zwiększonym poborem wody, przyłączenie obiektów do sieci wodociągowej przyczyni się do ochrony zasobów wód. Urbanizacja kolejnych terenów (do niedawna czynnych przyrodniczo) może spowodować w najbliższych latach narastanie problemu retencji wód powierzchniowych. Wody opadowe, które dawniej w większości pochłaniane były przez grunt, będą spływać po utwardzonych powierzchniach, może dochodzić do lokalnych potopień, dlatego też zaleca się zagospodarowanie wód deszczowych i opadowych na terenie własnej działki i powtórne ich wykorzystanie (magazynowanie, podlewanie, oczka wodne).

Pogorszenie właściwości fizycznych i chemicznych wód związane jest także z pracami budowlanymi. Stosowanie ciężkich sprzętów i maszyn, prowadzone wykopy przyczyniają się na skutek zwiększonej erozji powierzchniowej do zamulenia wód oraz zanieczyszczenia ich substancjami wypłukiwanymi z materiałów stosowanych do budowy oraz wyciekami z maszyn i samochodów. W celu wyeliminowania takiego wpływu zaleca się stosowanie odpowiednich rozwiązań technicznych, między innymi stosowanie systemów separacji substancji ropopochodnych.

Nowo powstała zabudowa będzie źródłem kolejnych zanieczyszczeń powietrza związanych z tzw. niską emisją. Biorąc pod uwagę, że takie emisje na terenie miejscowości i gminy mają już miejsce, nie wpłynie to w znaczący sposób na już tak słaby stan sanitarny powietrza. Wręcz przeciwnie zapisy planu dotyczące możliwości podłączenia do sieci ciepłowniczej, stosowanie paliw odnawialnych czy stosowanie technologii o wysokiej sprawności grzewczej i niskiej emisji zanieczyszczeń do atmosfery wyeliminują ten negatywny wpływ.

Pogorszeniu też może ulec klimat akustyczny zarówno w pobliżu dróg jak i w pobliżu funkcji usługowej czy produkcyjnej. Hałas emitowany z tych terenów zgodnie z ustaleniami planu nie może jednak zagrażać terenom objętym ochroną akustyczną: terenom zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, terenom rolniczym, na których dopuszczalna jest zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna, terenom mieszkalnictwa zbiorowego, terenom zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, zabudowy mieszkaniowo – usługowej, usługowej, zabudowy zagrodowej i agroturystycznej czy terenom zieleni urządzonej. Budowa obiektów kubaturowych, infrastruktury technicznej związana będzie ze zwiększonym poziomem hałasu, pochodzącym, ze wzmożonego ruchu pojazdów i maszyn budowlanych. Będzie to jednak emisja krótkotrwała, trwająca tylko podczas etapu budowy.

W granicach opracowania znajduje się udokumentowane złożo soli kamiennej Rybnik – Żory – Orzesze, jednak plan ze względu na lokalizację w granicach PK”CKKRW” wprowadza zakaz jego eksploatacji.

Skala inwestycji jest bardzo mała, dlatego też żadne z ustaleń i postanowień planu nie wpłynie na kształtowanie lokalnego klimatu.

Ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w dużej mierze utrzymują dotychczasowe zagospodarowanie terenu opracowania, nie wprowadzają żadnych utrudnień czy nowych funkcji terenu mogących destruktywnie wpłynąć na lokalną rzeźbę i krajobraz. Nowo powstająca zabudowa mieszkaniowa, mieszkaniowo-usługowa, usługowa, stanowi dopełnienie lub kontynuację istniejących zabudowań.

Ze względu na lokalizację terenu opracowania w granicach parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich” podczas realizacji założeń mpzp należy przestrzegać zaleceń Projektu Planu Ochrony Parku Krajobrazowego.

3.1.3 Wpływ na środowisko społeczne, w tym na zdrowie i życie ludzi

Realizacja zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wpływa korzystnie przede wszystkim na środowisko społeczne. Wyznaczenie terenów pod funkcję mieszkaniową, usługową, zagrodową, produkcyjną ma na celu zaspokojenie potrzeb lokalnej społeczności. Jest to też niezbędny warunek do dalszego rozwoju miejscowości. Nowa zabudowa wprowadzona będzie na tereny sąsiadujące z zabudową o podobnej funkcji, co z punktu lokalizacji i dostępu do infrastruktury technicznej jest optymalne. Takie zagospodarowanie terenów, jako wypełnienie luk budowlanych i nawiązanie do już istniejącej zabudowy nie stanowi samo w sobie dodatkowego obciążenia dla środowiska społecznego – wręcz przeciwnie umożliwia rozwój gospodarczy i społeczny w oparciu o istniejące już funkcje.

Zapisy planu nie wyznaczają nowych terenów zabudowy mieszkaniowej w dolinach rzecznych, co mogłoby zagrozić bezpieczeństwu mienia i zdrowia ludności.

Poszczególne zapisy ujęte w analizowanym dokumencie, zwłaszcza te dotyczące ochrony jakości zasobów wodnych, glebowych oraz jakości powietrza przyczynią się do zapewnienia bezpieczeństwa ekologicznego mieszkańcom. Wpisują się tu w szczególności zalecenia dotyczące uregulowania gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami, stosowania paliw ekologicznych, co wyeliminuje zrzut nieoczyszczonych ścieków bezpośrednio do wód lub gruntu, przenikanie zanieczyszczeń do gleb oraz ograniczy zanieczyszczenia pochodzące z niskiej emisji.

Korzystnym zapisem dla środowiska społecznego są zapisy dotyczące wprowadzenia terenów zieleni – zieleni urządzonej (ZP) i leśnej (ZL), terenów sportu i rekreacji (US) czy też terenów łąk i pastwisk (RZ) – jako miejsc odpoczynku i rekreacji mieszkańców, umożliwiając aktywny wypoczynek na świeżym powietrzu (ścieżki rowerowe, urządzenia rekreacyjne). Obiekty, urządzenia sportowe i rekreacyjne mogą być również realizowane na terenie zbiornika wód powierzchniowych w północnej części opracowania. Istotnym zapisem planu jest również sukcesywnie wyposażanie w sieć oświetleniową, w chodniki oraz inne elementy wyposażenia: ławki, stojaki na rowery, kosze na śmieci, a także realizacja podjazdów dla osób niepełnosprawnych w miejscach występowania schodów terenowych na terenach przestrzeni publicznych: terenach zieleni urządzonej, terenach komunikacji, co przyczyni się do zwiększenia komfortu i bezpieczeństwa mieszkańców.

Nowo wyznaczone drogi stanowią z jednej strony źródło emisji hałasu i zanieczyszczeń komunikacyjnych powietrza (źródło uciążliwości dla mieszkańców), z drugiej strony stanowią znaczne ułatwienie i komfort, umożliwiając swobodny dojazd do domostw i usług. Potencjalnie negatywny wpływ związany z lokalizacją zabudowy mieszkaniowej przy drogach eliminują same zapisy planu dotyczące wyznaczenia nieprzekraczalnej linii zabudowy.

Po przeanalizowaniu poszczególnych zapisów projektu planu, uważa się, że przy prawidłowej lokalizacji poszczególnych obiektów oraz przestrzeganiu przepisów szczegółowych, żaden z zapisów mpzp nie wprowadza zagrożenia dla zdrowia bądź życia ludzi, nie przewiduje się tu żadnych wielkoskalowych ingerencji w środowisko analizowanych terenów.

3.1.4 Zabytki, dziedzictwo kulturowe, dobra materialne, walory krajobrazowe

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dąży do zachowania najcenniejszych walorów kulturowych terenu opracowania. Na terenie opracowania znajduje się wiele cennych obiektów zabytkowych, jeden z nich – Kościół p.w. Marii Magdaleny wpisany jest do wojewódzkiego rejestru zabytków. Mppz dąży do ich zachowania i bezwzględnej ochrony, co istotne dopuszcza również prace rewaloryzacyjne, rekonstrukcyjne i remonty. W celu ochrony wartości kulturowych opracowania mppz wyznacza strefy ochrony konserwatorskiej „A1” i „A2”, w granicach których ustala się bezwzględny priorytet wymogów konserwatorskich oraz zakaz lokalizowania wolnostojących szyldów i reklam, strefę ekspozycji zabytkowego założenia „E” obejmującą tereny doliny rzeki Bierawki w rejonie folwarku i zabytkowego kościoła, w granicach której priorytetem jest zachowanie historycznej ekspozycji zabytkowych obiektów i założeń urbanistycznych oraz strefę ochrony krajobrazu „K”, obejmującą teren cmentarza parafialnego przy ulicy Głównej w Bełku, w granicach której ustala się ochronę istniejącej zieleni oraz obiektów i założenia urbanistycznego.

Mppz w większości podtrzymuje dotychczasowe zagospodarowanie obszaru, nowa powstająca zabudowa stanowi w większości kontynuację już istniejącej, powstanie w istniejących lukach budowlanych tylko w niewielkim stopniu wkraczając na tereny rolnicze, wzdłuż już istniejącej infrastruktury drogowej. Co istotne poprzez wyznaczenie terenów zabudowy zagrodowej, zagrodowej i agroturystycznej, terenów obsługi produkcji rolnictwa, a przede wszystkim terenów rolniczych obecny wiejski charakter terenu opracowania zostanie zachowany. Plan poprzez zakaz realizacji turbin wiatrowych, chroni przed wprowadzeniem w granice opracowania dominant krajobrazowych. Biorąc pod uwagę obecne walory krajobrazowe, obecne zagospodarowanie obszaru opracowania, uważa się, że tylko wyłącznie złe rozwiązania architektoniczne służyć mogą degradacji lokalnego krajobrazu. Przy przestrzeganiu zapisów planów dotyczących kształtowania nowej zabudowy (parametry, gabaryty obiektów budowlanych) realizacja mppz nie powinna wpłynąć negatywnie na walory krajobrazowe, widokowe obszaru opracowania.

3.1.5 Zależności między elementami środowiska i między oddziaływaniem na te elementy

Zależności i oddziaływania pomiędzy poszczególnymi komponentami środowiska, wynikającymi z wprowadzenia ustaleń projektu mppz przedstawiono schematycznie / tabelarycznie poniżej.

Tabela 8 Zestawienie zbiorcze wpływu ustaleń projektu miejscowego planu na poszczególne elementy lokalnego środowiska przyrodniczego i społecznego.

Komponenty środowiska i warunki równoważenia rozwoju sprzyjające ochronie środowiska	Konsekwencje dla środowiska		Skutki dla społeczeństwa	
	Korzystne	Niekorzystne	Korzystne	Niekorzystne
Rzeźba terenu	Brak.	Przekształcenia rzeźby terenu w związku z realizacją nowej zabudowy, infrastruktury drogowej i technicznej.	Brak.	
Zasoby surowców mineralnych	W granicach opracowania znajduje się złożo soli kamiennej, plan zakazuje jego eksploatacji.			
Powietrze i klimat; jakość lokalnego powietrza; warunki lokalnego klimatu	Przy przestrzeganiu zapisów planu dotyczących możliwości podłączenia do sieci ciepłowniczej, stosowanie wysokosprawnych technik spalania paliw, możliwość stosowania odnawialnych źródeł energii, rygorystycznym przestrzeganiu zapisów prawa, realizacja zapisów planu nie powinna wpłynąć			

	negatywnie na stan sanitarny powietrza.			
Wody powierzchniowe; zmiany w stosunkach wodnych, jakość wód	Przestrzeganie zapisów planu dotyczących gospodarki wodno - ściekowej, rygorystyczne przestrzeganie zapisów Prawa wodnego ograniczy negatywny wpływ realizacji planu do minimum. Poprzez wyznaczenie terenów wód powierzchniowych WS wraz z otaczającymi je terenami łąk i pastwisk oraz pasem ochronnym wolnym od zabudowy, wynoszącym 5m od brzegów koryta rzeki Bierawki plan ochrania istniejącą w granicach opracowania sieć hydrograficzną.			
Wody podziemne; ilość wód; jakość wód	Prawidłowe rozwiązania techniczne, rygorystyczne przestrzeganie zapisów prawa i właściwie prowadzona gospodarka ściekowa nie powinna w żaden istotny sposób wpłynąć na wody podziemne.			
Gleby (jakość bonitacyjna, zanieczyszczenie, degradacja, narażenie na erozję, denudację, itp.)	Ochrona gleb przed zabudową poprzez wyznaczenie terenów leśnych, terenów rolnych, terenów łąk i pastwisk, terenów zieleni urządzonej.	Zajęcie powierzchni biologicznie czynnej pod zabudowę. Zwiększenie narażenia na erozję w przypadku złej gospodarki powierzchnią ziemi.	Brak	W przypadku złej gospodarki odpadami - pogorszenie jakości.
Roślinność (spadek liczebności, udział gatunków obcych, zubożenie gatunkowe, itp.)	Wzrost udziału roślinności urządzonej, utrzymanie powiązań przyrodniczych związanych z terenami rolniczymi, leśnymi, korytarzem ekologicznym Bierawki, ochrona starodrzewia.	Zajęcie części terenów zielonych pod zabudowę, wzrost gatunków nasadzonych sztucznie, często obcego pochodzenia (w przydomowych ogrodach).	Wprowadzenie powierzchni biologicznie czynnej przy zabudowie. Utrzymanie terenów zielonych jako terenów wypoczynkowo - rekreacyjnych.	Brak
Fauna (spadek liczebności populacji, zubożenie różnorodności itp.)	Ochrona terenów leśnych, rolnych, dolin rzecznych, wyznaczenie terenów zieleni urządzonej, będących ostoją dla fauny.	Możliwy spadek liczebności związany z zanikaniem siedlisk, zmiana zasięgów.	Brak	
Rolnictwo	Utrzymanie większości terenów rolnych, zakaz zabudowy na terenach R	Zmniejszenie się powierzchni użytkownej rolniczo przeznaczonych pod zabudowę terenu.	Precyzyjne zapisy dotyczące zagospodarowania terenów rolniczych.	Zmniejszenie się powierzchni terenów użytkownych rolniczo.
Leśnictwo	Zachowanie terenów leśnych (ZL).	Brak oddziaływania.	Zachowanie terenów leśnych wykorzystywanych do rekreacji i wypoczynku.	Brak
Krajobraz, walory estetyczne i uciążliwość wizualna	Uciążliwość widokowa wyłącznie w przypadku mało optymalnych rozwiązań architektonicznych.			
Siedliska naturalne, ekosystemy (fragmentacja,	Możliwość kształtowania nowych	Zmniejszenie powierzchni terenów	Większa powierzchnia terenów zielonych w oparciu o nowe te-	

utrata siedlisk przyrodniczych, zubożenie, itp.)	siedlisk przyrodniczych na terenach nowej zabudowy.	zielonych pod zabudowę techniczną terenu, zubożenie ekosystemów.	reny zieleni urządzonej ZP	
Istniejące obszary chronione – formy ochrony przyrody i krajobrazu:	W przypadku rygorystycznego przestrzegania zapisów Projektu Planu Ochrony Parku Krajobrazowego „Cysterskich kompozycji Krajobrazowych Rud Wielkich” brak znaczącego negatywnego wpływu na walory przyrodnicze i kulturowe całego Parku. Na terenach planu ustala się zachowanie i bezwzględne ochronę, zlokalizowanego tu pomnika przyrody, zakazuje się prowadzenia prac ziemnych i innych prac mogących mu zaszkodzić.			
Dziedzictwo kulturowe – zabytki, strefy konserwatorskie	Przy właściwej realizacji ustaleń planu i przestrzeganiu przepisów szczególnych obowiązujących w tym zakresie nie przewiduje się negatywnego wpływu na zlokalizowane w granicach terenu opracowania obiekty zabytkowe. Przewidywany efekt pozytywny – utrzymanie i ochrona przed degradacją.			
Zagrożenie powodziowe	Obszar opracowania nie jest narażony na niebezpieczeństwo powodzi.			
Klimat akustyczny	Stan akustyczny porównywalny do obecnego.	Możliwa zwiększona emisja hałasu związana z funkcjonowaniem nowej zabudowy	Wprowadzenie dopuszczalnych poziomów hałasu dla zabudowy mieszkaniowej, usługowej, zagrodowej i agroturystycznej, zieleni urządzonej.	Tylko w przypadku nie przestrzegania dopuszczalnych poziomów hałasu.
Obszary położone poza granicą województwa	Brak oddziaływań o charakterze interregionalnym i transgranicznym.			
Obszary proponowane do ochrony z mocy ustawy o ochronie przyrody i ustawy o ochronie zabytków:	Projekt mpzp nie wyznacza nowych terenów chronionych na mocy ustawy o ochronie przyrody, nie wprowadza również nowych obiektów i stanowisk archeologicznych.			

Zależności między poszczególnymi elementami lokalnego środowiska zestawiono w poniższej tabeli (uwzględniające te elementy środowiska, które są istotne z punktu widzenia analizowanego dokumentu i jego zapisów):

Tabela 9 Ocena wpływu poszczególnych rodzajów zagospodarowania terenów na poszczególne elementy środowiska

Rodzaje terenów wyznaczone przez projekt mpzp	Oddziaływanie na poszczególne elementy środowiska				
	Świat roślinny i zwierzęcy	Środowisko gruntowo-wodne	Krajobraz	Ekosystem miejski oraz środowisko społeczne	Dziedzictwo kulturowe
MN, MW, MZ, MNU , – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej, mieszkalnictwa zbiorowego i mieszkaniowo-usługowe			±	+++	+++
U, UC, UK, US – tereny usług			±	+++	+++
P, RU - tereny produkcji, obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych			±	+++	+++
RM, RO, RA – tereny zabudowy zagrodowej, tereny rolnicze z możliwością zabudowy mieszkaniowej, tereny zabudowy zagrodowej i agroturystycznej	+	+	+	+++	-
ZL, ZP, RZ, ZC – teren zieleni leśnej, urządzonej, łąk i pastwisk, zieleni cmentarza	+++	+++	+++	+++	
R – tereny rolnicze	+	+	+	+	
WS – tereny wód powierzchniowych	+++	+++	+	+	
KDG, KDL, KDD, KX, KDW, KP, KS - tereny komunikacji;	---	---		±	
IT – infrastruktura techniczna		±		+	

Objaśnienia:

+++	silny pozytywny wpływ
+	pozytywny wpływ
	brak wpływu
±	możliwy wpływ zarówno pozytywny jak i negatywny
-	słaby negatywny wpływ
---	znacząco negatywny wpływ

Jak wynika z powyższego zestawienia, wpływ realizacji zapisów projektu mpzp na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego i społecznego zaznaczyć się może zarówno jako oddziaływanie korzystne jak i niekorzystne.

Realizacja zapisów projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego bez wątpienia wywrze znaczący wpływ na lokalne środowisko społeczne. Poprzez wprowadzenie nowych terenów zabudowy mieszkaniowej, usługowej, a także rozbudowy sieci infrastruktury drogowej plan dąży do rozwoju gospodarczego miejscowości i zaspokojenia potrzeb mieszkańców.

Z drugiej strony powstanie nowych budynków wiąże się z zabudową techniczną gruntów, zmniejszeniem powierzchni biologicznie czynnej, ubytkiem roślinności i utratą siedlisk przyrodniczych. Spodziewać się również można zmiany ukształtowania terenu czy przekształceń dotychczasowego krajobrazu. Pozytywne z punktu widzenia środowiska jest wyznaczenie w mpzp terenów wód powierzchniowych, terenów zieleni leśnej, łąk i pastwisk, terenów rolniczych, zieleni urządzonej oraz wyznaczenie powierzchni biologicznie czynnej, które ochronią przed całkowitym zabudowaniem technicznym teren, zapewnią ochronę istniejącej tu zieleni leśnej, polnej i łąkowej, wodnej i nadwodnej, pozwolą kształtować nowe siedliska, przyczyniając się do ochrony różnorodności biologicznej tej części gminy. Korzystne dla środowiska

przyrodniczego oraz zasobów glebowych jest wyznaczenie terenów zabudowy zagrodowej, terenów rolniczych z możliwością zabudowy mieszkaniowej czy terenów zabudowy zagrodowej i agroturystycznej, które jednocześnie przyczynią się do zaspokojenia potrzeb mieszkańców, z drugiej jednak poprzez znaczne powierzchnie biologicznie czynne (60% i 90%) przyczynia się do ochrony przez zabudowę cennych siedlisk rolniczych. Wyznaczenie powyższych terenów wpłynie korzystnie również na krajobraz opracowania w kontekście zachowania jego malowniczego rolniczego, wiejskiego charakteru.

W związku z przeznaczeniem nowych terenów objętych ustaleniami planu pod budownictwo mieszkaniowe, zagrodowe, mieszkaniowo-usługowe, usługowe, produkcyjne spodziewać się można pojawienia się nowych emisji do środowiska (ścieki, zanieczyszczenia emitowane do powietrza, odpady, hałas), co jednak nie będzie znacząco odznaczać się w środowisku opracowania, biorąc pod uwagę jego dotychczasowe zagospodarowanie. Podkreślić należy, że wszystkie te emisje mają miejsce już w chwili obecnej. Plan dodatkowo wprowadza szereg rozwiązań mających na celu całkowite bądź znaczne ich ograniczenie. Wpisują się tu w szczególności rozwiązania dotyczące gospodarki odpadami, gospodarki wodno – ściekowej czy też zalecenia dotyczących systemów grzewczych.

Inne negatywne oddziaływanie na środowisko ujawnić się może w momencie nieprzestrzegania standardów emisyjnych na etapie planowania, wykonywania i eksploatacji obiektów, związanych z funkcją mieszkaniową, zagrodową, usługową, produkcyjną co w konsekwencji może powodować przekroczenie standardów jakości środowiska. Największe potencjalne zagrożenie dotyczyć może zasobów oraz jakości wód powierzchniowych i podziemnych, zanieczyszczeń gleb i powietrza atmosferycznego czy też klimatu akustycznego.

W granicach ustaleń przedmiotowych terenów istotne emisje obejmują:

Emisja hałasu związana będzie praktycznie ze wszystkimi terenami wyznaczonymi przez projekt planu (za wyjątkiem terenów zieleni i rolnictwa):

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej, mieszkaniowo - usługowej, mieszkalnictwa zbiorowego, tereny rolnicze z możliwością zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN, MW, MNU, MZ, RO) z infrastrukturą towarzyszącą, obejmują hałas bytowy; nienormowany,
- tereny zabudowy zagrodowej, teren zabudowy zagrodowej i agroturystycznej, obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych (RM, RA, RU) – hałas bytowy związany z pobytem ludzi, zwierząt i pracy urządzeń rolniczych,
- tereny usług, usług kultury, usług sportu i rekreacji, usług handlu (U, UK, US, UC) - hałas bytowy, nienormowany, związany z pobytem ludzi oraz specyficzny hałas urządzeń produkcyjnych i komunikacji,
- teren obiektów produkcji, składów i magazynów P - hałas urządzeń produkcyjnych i komunikacji,
- tereny komunikacyjne (KDG, KDL, KDD, KX, KDW, KP, KS) – hałas komunikacyjny,
- tereny zieleni urządzonej (ZP), tereny zieleni cmentarnej (ZC) – hałas bytowy, związany z przebywającymi tu ludźmi

Emisja zanieczyszczeń do powietrza będzie mieć miejsce na terenach:

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej, mieszkaniowo - usługowej, mieszkalnictwa zbiorowego, tereny rolnicze z możliwością zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN, MW, MNU, MZ, RO), tereny zabudowy zagrodowej, teren zabudowy zagrodowej i agroturystycznej (RM, RA), tereny usług, usług kultury, handlu, sportu i rekreacji (U, UK, UC, US) – jako indywidualne źródła grzewcze,
- tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, tereny produkcji (RU, P) – emisje związane z pracą maszyn i urządzeń,

- tereny obiektów i urzędów komunikacyjnych (KDG, KDL, KDD, KX, KDW, KP, KS) – emisje komunikacyjne,
Specyficznym źródłem emisji do powietrza mogą być maszyny i urządzenia rolnicze (na terenach R, RM, RU), zwłaszcza podczas prac polowych (emisja niezorganizowana, pylenie z pól oraz charakterystyczne emisje odorów związane z hodowlą zwierząt gospodarczych).

Ścieki powstawać będą w obrębie:

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej, mieszkaniowo - usługowej, mieszkalnictwa zbiorowego, (MN, MW, MNU, MZ), terenu usług kultury, usług handlu, usług sportu i rekreacji (UK, US, US) – ścieki bytowe, komunalne,
- tereny usług, tereny produkcyjne (U, P) – ścieki komunalne oraz produkcyjne,
- tereny zabudowy zagrodowej, zagrodowej i agroturystycznej, obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, tereny rolnicze z możliwością zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (RM, RA, RU, RO) – ścieki komunalne oraz specyficzne ścieki rolnicze,
- tereny komunikacyjne (KDG, KDL, KDD, KX, KDW, KP, KS) – ścieki z dróg, placów postojowych. Mogą tu powstawać ścieki opadowe zanieczyszczone węglowodorami ropopochodnymi,
- teren cmentarza (ZC) – specyficzne odcieki.

Odpady powstawać będą praktycznie na wszystkich terenach objętych projektem planu (za wyjątkiem terenów zieleni i wód, ale i tu mogą wystąpić przede wszystkim odpady biodegradowalne związane z utrzymaniem tych terenów, a czasami jako tzw. „dzikie wysypiska”):

- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej, mieszkaniowo - usługowej, mieszkalnictwa zbiorowego, (MN, MW, MNU, MZ) – odpady komunalne,
- tereny usług (U, UK, UC, US), tereny produkcyjne (P) – odpady komunalne i pozostałe,
- tereny zabudowy zagrodowej, zagrodowej i agroturystycznej, obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych, tereny rolnicze z możliwością zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (RM, RA, RU, RO) – odpady komunalne oraz specyficzne opady związane z działalnością rolniczą.
- tereny zieleni urządzonej (ZP), zieleni cmentarnej (ZC) – odpady komunalne, opakowania.

Warto zaznaczyć, że większość prognozowanych zanieczyszczeń powstaje na terenie opracowania już chwili obecnej, tak więc analizowany dokument nie wprowadza zupełnie nowych, znaczących obciążeń środowiska. Właściwa realizacja ustaleń planu, przestrzeganie zapisów prawa i ograniczeń wynikających z uwarunkowań społeczno-środowiskowych i kulturowych powinny zminimalizować możliwość negatywnego wpływu ustaleń projektu. Przy przestrzeganiu przepisów prawa (Prawo ochrony środowiska – na jego podstawie kontroluje się w szczególności emisje zanieczyszczeń do powietrza, emisję hałasu, emisje pola elektromagnetycznego, Prawo wodne - na jego podstawie kontroluje się między innymi pobór wód i odprowadzanie ścieków, ustawa o odpadach oraz ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminie – na ich podstawie kontroluje się gospodarkę odpadami, ustawa o ochronie przyrody – na jej podstawie kontroluje się działania w granicach powołanych form ochrony przyrody), przestrzegania zapisów miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (podłączenie do sieci gazowej, kanalizacyjnej, wodociągowej) negatywny wpływ na poszczególne komponenty środowiska powinien być ograniczony.

3.2 Oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne.

Na podstawie zapisów projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego schematycznie oszacowano potencjalne oddziaływanie zapisów analizowanego dokumentu na środowisko, jego poszczególne komponenty oraz obszary Natura 2000 z uwzględnieniem ich przypuszczalnego czasu trwania i rodzaju oddziaływania.

Tabela 10 Potencjalne możliwe oddziaływanie projektu mpzp na poszczególne elementy środowiska i obszar NATURA 2000

Przewidywane oddziaływania*	Na cele i przedmiot ochrony												
	obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru	Środowiska											
		Różnorodność biologiczna	Ludzie	Zwierzęta	Rośliny	Wodę	Powietrze	Powierzchnię ziemi	Krajobraz	Klimat akustyczny	Zasoby naturalne	Zabytki	Dobra materialne
<i>Rodzaj</i>													
Bezpośrednie		+	+	+	+	+					+	+	+
Pośrednie		-		-	-		+						
Wtórne													
Skumulowane													
<i>Czas trwania</i>													
Krótkoterminowe		-		-	-			-					
Średnioterminowe													
Długoterminowe		+	+	+	+			-			+	+	+
Stałe													
Chwilowe													

* - z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy

Objaśnienia:

+	znacząco pozytywne
-	znacząco negatywne
	oddziaływanie pozytywne bądź negatywne – w zależności od przyjętych rozwiązań
	brak oddziaływań – oddziaływanie znikome

Jak wynika z powyższych zestawień, poszczególne zapisy projektu planu zaznaczają się w lokalnym środowisku zarówno w sposób pozytywny jak i negatywny.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego poprzez wyznaczenie funkcji usługowych, i mieszkaniowych, zagrodowych, produkcyjnych przyczyni się do dalszego rozwoju gminy Czerwionka - Leszczyzny, poszerzając bazę noclegową, usługową i rekreacyjną gminy, stwarzając nowe miejsca pracy. Dodatkowo wyznaczone w planie tereny zielone i wodne staną się atrakcyjnym miejscem dla aktywnego wypoczynku na świeżym powietrzu mieszkańców. Realizacja zapisów planu przyczyni się do pozytywnego długoterminowego oddziaływania na ludzi i dobra materialne.

Pozytywny bezpośredni wpływ realizacji zapisów planów widzi się także w powołaniu terenów zieleni leśnej (ZL), dolin rzecznych (WS) wraz z towarzyszącymi im łąkami i pastwiskami (RZ), terenów zieleni urządzonej (ZP), zieleni cmentarnej (ZC) i terenów rolniczych (R), co przyczyni się do zachowania bioróżnorodności terenu opracowania, zachowania naj-

cenniejszych siedlisk przyrodniczych będących ostoją dla licznych zwierząt i roślin, zapewniając tym komponentom trwałość egzystowania. Plan ponadto nakazuje ochronę zlokalizowanego w granicach opracowania pomnika przyrody, zakazuje prowadzenia prac ziemnych i innych mogących go uszkodzić, wprowadza konieczność ochrony starodrzewia, ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego celem utrzymania powiązań przyrodniczych w ramach korytarza ekologicznego rzeki Bierawki na terenach 1RZ, 2RZ, 3ZP, 7ZP, 8ZP, 9ZP, 11ZP, a na terenach 3ZP, 8ZP i 9ZP ustala pasy ochronne wykluczone z zabudowy o szerokości 5 m od brzegów koryta Bierawki.

Wyznaczenie terenów wód powierzchniowych przyczyni się również do ochrony zasobów wodnych opracowania, zagwarantuje odpowiednie odwodnienie terenu, co w kontekście zwiększonej urbanizacji ma szczególne znaczenie.

Mpzp wprowadza szereg ustaleń mających na celu zachowanie wartości kulturalnych terenów opracowania. Poprzez wyznaczenie stref ochrony konserwatorskiej, ekspozycji zabytkowego założenia i stref ochrony krajobrazu wraz z możliwością ich renowacji i remontów mpzp zapewni im trwałość. Przedmiotowy plan poprzez zakaz eksploatacji, chroni zlokalizowane w granicach opracowania złoża soli kamiennej.

Z drugiej strony lokalizacja nowej zabudowy, infrastruktury technicznej przyczyni się do trwałych przekształceń i degradacji gruntu, gleba utraci swoje podstawowe właściwości fizyczne i chemiczne, przestanie pełnić swoje funkcje przyrodnicze. Dojdzie również do utraty siedlisk, ubytku roślinności. A co za tym idzie zmusi to nielicznie żyjące tu zwierzęta do wycofania się, opuszczenia swoich siedlisk. Wszystko to wpłynie na obniżenie bioróżnorodności opracowania. Dlatego też bardzo ważne są zapisy planu dotyczące ustalenia obszaru powierzchni biologicznie czynnej, zieleni urządzonej, która choć w niewielkim stopniu pozwoli na wegetację roślin, da schronienie małym zwierzętom. Kształtowanie nowej zieleni poprzez nasadzanie roślin zgodnych z siedliskiem w pewnym sensie wpłynie pozytywnie na lokalną bioróżnorodność.

Powstanie nowych obiektów użytkowanych przez człowieka wiąże się z dodatkowymi emisjami głównie odpadów, ścieków oraz emisją hałasu. Wprowadzone przez plan rozwiązania ograniczą ten wpływ praktycznie do minimum. Wpisują się tu zwłaszcza ustalenia dotyczące podłączenia obiektów do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej, obowiązku stosowania szczelnych zbiorników bezodpływowych i lokalnych przydomowych oczyszczalni ścieków, ochroni to wody przed zanieczyszczeniami. Plan wprowadza ponadto obowiązek gospodarowania odpadami zgodnie z obowiązującymi przepisami, co zapobiegnie zanieczyszczeniu powierzchni ziemi (dzikie wysypiska śmieci). Nakazuje również instalowanie separatorów i osadników na terenach usługowych oraz na terenach obiektów i urzędzeń obsługi komunikacji. Ważnym zapisem jest stosowanie wysokosprawnych technik spalania paliw oraz możliwość stosowania odnawialnych źródeł i podłączenia do sieci ciepłowniczej. Powstająca zabudowa i infrastruktura drogowa będzie też nowym źródłem hałasu. Plan ustala jednak dopuszczalne poziomy hałasu dla zabudowy mieszkaniowej, usługowej, mieszkaniowo – usługowej, zagrodowej, agroturystycznej czy też terenów zieleni urządzonej.

Nowa zabudowa może również wpłynąć na lokalny krajobraz, wpływ ten może być zarówno pozytywny jak również negatywny w zależności od przyjętych rozwiązań architektonicznych. Przestrzegania zapisów mpzp dotyczących gabarytów spowoduje, że powinna ona w sposób harmonijny wkomponować się w krajobraz, nie powinna stanowić żadnej uciążliwości widokowej. Korzystne dla krajobrazu jest zachowanie jego obecnego charakteru poprzez wyznaczenie terenów rolniczych, zabudowy zagrodowej i agroturystycznej. A zakaz lokalizacji turbin wiatrowych ochroni przed powstaniem w granicach opracowania dominant krajobrazowych.

Negatywne oddziaływanie krótkoterminowe wystąpić może podczas pierwszej fazy realizacji inwestycji – etap budowy. Będą to bez wątpienia oddziaływania negatywne, ale jednocześnie krótkotrwałe i chwilowe, ograniczone do czasu pracy poszczególnych urządzeń na etapie budowy. Oddziaływanie to odnosi się do zwiększonej krótkotrwałej emisji hałasu (praca pojazdów i maszyn), nieorganizowanej emisji do powietrza (spaliny) oraz zwiększonej ilości odpadów, w niewielkim stopniu ścieków. Właściwe rozwiązania z zakresu stosowania nowych technologii, segregacji odpadów w niewielkim stopniu zniwelują ten wpływ.

Uważa się, że właściwa realizacja ustaleń planu, przestrzegania zapisów prawa i ograniczeń wynikających z uwarunkowań społeczno-środowiskowych i kulturowych powinny zminimalizować możliwość negatywnego wpływu ustaleń projektu planu na tereny w granicach opracowania.

3.3 Oddziaływanie na obszary NATURA 2000 oraz integralność tego obszaru

W granicach terenu objętego miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, ani na terenie całej gminy Czerwionka – Leszczyny nie powołano żadnego obszaru chronionego, wyznaczonego w ramach sieci NATURA 2000, takie obszary nie występują również w bezpośrednim sąsiedztwie gminy.

Według rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 roku w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. z 2011 roku Nr 25, poz. 133), obszarem chronionym położonymi najbliżej granic terenu opracowania jest:

- Dolina Górnej Wisły – PLB240001 w odległości około 20,2 km na południowy – wschód od granic terenu opracowania.

Według spisu zamieszczonego na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska (www.mos.gov.pl) obszarami Natura 2000, niewymienionymi w rozporządzeniu, położonymi najbliżej terenu gminy są:

- Zbiornik Goczałkowicki – ujście Wisły i Bajerki PLH 240039 w odległości około 20,8 km na południowy - wschód od granic terenu opracowania,
- Pierściec PLH240022 w odległości około 27,5 km na południowy - wschód od granic terenu opracowania.

Uwzględniając istniejące oraz planowane zagospodarowanie terenu, nie przewiduje się możliwości negatywnego oddziaływania analizowanych zapisów projektu mpzp na tereny chronione w ramach sieci ekologicznej NATURA 2000. Realizacja zapisów projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie wpłynie na integralność powyższych obszarów Natura 2000.

Lokalizację obszarów chronionych położonych najbliżej terenu opracowania przedstawiono na załączniku nr 4.

4 PRZEDSTAWIENIE

4.1 Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru NATURA 2000 oraz integralność tego obszaru

Dla ochrony lokalnego środowiska przed negatywnym wpływem realizacji ustaleń miejscowego planu służą w głównej mierze zapisy ujęte w analizowanym tekście planu. Projekt mpzp wyznacza szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie bądź ograniczanie negatywnych oddziaływań mogących być rezultatem projektowanego dokumentu na teren sołectwa Bełk.

Na podstawie zapisów projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zidentyfikowano istotne, potencjalne oddziaływanie planu na poszczególne komponenty środowiska. Dla zapobiegania, eliminowania i ograniczenia tych oddziaływań projekt planu wprowadził następujące zapisy mające na celu zminimalizowanie ich negatywnego wpływu na środowisko:

Tabela 11 Szacunkowa oddziaływanie zapisów projektu mpzp na środowisko oraz sposoby przeciwdziałania, ograniczenia i kompensacji

Identyfikacja potencjalnych oddziaływań	Sposoby zapobiegania, ograniczenia negatywnych oddziaływań
<p>Zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych w związku z wprowadzeniem zabudowy. Zmniejszenie różnorodności biologicznej i niszczenie siedlisk w związku z zabudową terenu. Wpływ na walory przyrodnicze i krajobrazowe Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”</p>	<ul style="list-style-type: none"> – wyznaczenie terenów zieleni urządzonej, leśnej, łąk i pastwisk, terenów rolniczych ZP, ZL, RZ, R; – na terenach 1RZ, 2RZ, 3ZP, 7ZP, 8ZP, 9ZP oraz 11ZP ustala się konieczność ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego celem utrzymania powiązań przyrodniczych w ramach korytarza ekologicznego rzeki Bierawki; – wyznaczanie minimalnej powierzchni biologicznie czynnej 15% dla terenów usług kultury, usługowych, mieszkaniowo – usługowych, usług handlu, usług sportu i rekreacji, terenów produkcji, obsługi produkcji rolniczej, 25% dla terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, mieszkalnictwa zbiorowego, 40% dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, 90% dla terenów zabudowy zagrodowej, terenów zabudowy zagrodowej i agroturystycznej, 60% dla terenów rolniczych z możliwością zabudowy jednorodzinnej, – ustala się zachowanie i bezwzględna ochronę pomnika przyrody; – ustala się zakaz wykonywania na terenie UK prac ziemnych i innych działań mogących wpłynąć na uszkodzenie pomnika przyrody; – ustala się zachowanie i ochronę starodrzewia występującego na terenach 2ZP oraz 1KDG;
<p>Możliwa poprawa bądź pogorszenie walorów krajobrazowych w zależności od zastosowanych rozwiązań kompozycyjno - architektonicznych i lokalizacji nowych obiektów Możliwy negatywny wpływ na wartości kulturowe opracowania</p>	<ul style="list-style-type: none"> – precyzyjnie ustalone parametry i wskaźniki zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy; – zachowanie elementów wzbogacających lokalny krajobraz: terenów rolniczych (R), terenów leśnych (ZL), terenów zieleni urządzonej (ZP), terenów wód śródlądowych (WS) i łąk i pastwisk (RZ); – wprowadzenie terenów zabudowy zagrodowej, zagrodowej i agroturystycznej i obsługi produkcji w gospodarstwach rol-

	<p>nych (RO, RA, RU) –tradycyjnych elementów lokalnego krajobrazu;</p> <ul style="list-style-type: none"> – ustala się strefę ochrony konserwatorskiej „A1” ; – ustala się strefę ochrony konserwatorskiej „A2” ; – ustala się strefę ekspozycji zabytkowego założenia „E”; – ustala się strefę ochrony krajobrazu „K”; – ustala się zachowanie i ochronę: cmentarza parafialnego wraz z kaplicą cmentarną przy ulicy Głównej, figury św. Teresy od Dzieciątka Jezus przy ulicy Głównej 51, budynku mieszkalnego przy ul. Kościelnej 3; – zakaz lokalizacji turbin wiatrowych;
<p>Wpływ na dobra materialne, warunki życia mieszkańców</p>	<ul style="list-style-type: none"> – precyzyjnie ustalone parametry i wskaźniki zagospodarowania terenu i kształtowania zabudowy; – powstanie nowych terenów usługowych, mieszkaniowych, produkcyjnych, a także terenów zieleni i wód powierzchniowych; – dla nowych działek budowlanych ustala się konieczność uwzględnienia dostępu do drogi publicznej; – zakazuje się lokalizacji obiektów budowlanych i urządzeń przekraczających wymogi w zakresie dopuszczalnych wartości poziomego dźwięku w stosunku do istniejącej i projektowanej zabudowy mieszkaniowej i usługowej oraz ustala się dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku: <ul style="list-style-type: none"> – dla terenów mieszkaniowych (MN), terenów, na których dopuszczona jest zabudowa mieszkaniowa (RO) oraz terenu mieszkalnictwa zbiorowego (MZ) jak dla „terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej”; – dla terenów usług (U, US, UK) oraz terenów mieszkaniowo-usługowych (MNU, MW) oraz terenów, na których dopuszczona jest zabudowa zagrodowa (RM, RA) jak dla „terenów przeznaczonych na cele mieszkaniowo-usługowe”; – na terenach przestrzeni ustala się, że ulice i drogi wewnętrzne oraz place i ciągi piesze wyposażane będą sukcesywnie w sieć oświetleniową typu ulicznego lub parkowego, w chodniki oraz inne elementy wyposażenia jak w szczególności ławki, stojaki na rowery, kosze na śmieci, a w miejscach występowania schodów terenowych ustala się konieczność realizacji podjazdów dla osób niepełnosprawnych; – zaopatrzenie terenu w infrastrukturę techniczną (sieć wodociągową, kanalizacyjną, elektroenergetyczną) i drogową; – dopuszczenie kształtowania nowej zieleni;
<p>Zanieczyszczenie środowiska – wytwarzanie odpadów, emisja zanieczyszczeń do powietrza, emisja hałasu, emisja ścieków</p>	<ul style="list-style-type: none"> – na terenach objętych planem zakazuje się lokalizacji: przedsiębiorstw mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zakładów stwarzających zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi, zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnych awarii. – nakaz instalowania w nowej zabudowie urządzeń grzewczych opartych o niskoemisyjne techniki spalania paliw. – ustala się zakaz składowania skały płonnej i odpadów oraz ustala się, że gromadzenie i usuwanie odpadów komunalnych należy prowadzić zgodnie z obowiązującymi w gminie regulacjami z uwzględnieniem wymogu segregacji odpa-

	<p>dów;</p> <ul style="list-style-type: none">– ustala się ochronę przed zanieczyszczeniami wód podziemnych czwartorzędowego Użytkowego Poziomu Wód Podziemnych QI Rejonu Górnej Odry;– ustala się ochronę przed zanieczyszczeniami wód podziemnych karbońskiego Użytkowego Poziomu Wód Podziemnych C II Mikołów - Sosnowiec;– nakazuje się terenach U, UC, P oraz KS, w obrębie parkingów samochodów osobowych i ciężarowych, instalowanie separatorów i osadników substancji ropopochodnych oraz innych substancji toksycznych;– na terenach 3ZP, 8ZP i 9ZP ustala się konieczność utrzymania dostępu do koryta rzeki Bierawki, z zachowaniem pasów ochronnych o szerokości 5 m, licząc od brzegów koryta, wykluczonych z zabudowy;– zakaz eksploatacji złoża soli kamiennej Rybnik - Żory – Orzesze;– ustala się dostawę wody z sieci wodociągowej;– odprowadzenie ścieków do istniejącego i rozbudowywanego systemu sieci i urządzeń kanalizacyjnych, odpowiednio sanitarnej, deszczowej rozdzielczej i ogólnospławnej;– do czasu realizacji sieci dopuszcza się gromadzenie ścieków w szczelnych zbiornikach z okresowym wywozem ścieków do oczyszczalni lub lokalnych przydomowych oczyszczalni ścieków,– wyposażenie ulic w kanalizację deszczową;– możliwość realizacji sieci i urządzeń ciepłowniczych;– dostawę ciepła z indywidualnych źródeł ciepła o sprawności urządzeń grzewczych minimum 80%;– możliwość stosowania źródeł odnawialnych.
--	---

Biorąc pod uwagę uwarunkowania środowiskowe, zaproponowano rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą ewentualnych negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji zapisów mpzp:

- przy prowadzeniu wszelkich prac budowlanych nowych obiektów kubaturowych, sieci infrastruktury technicznej należy mieć na uwadze oszczędne gospodarowanie dostępną przestrzenią – przede wszystkim ograniczając zaplecze budowy i związane z budową zajęcie terenu do niezbędnego minimum;
- wskazuje się na stosowanie urządzeń wykorzystujących najnowsze rozwiązania technologiczne pozwalające na ograniczenie uciążliwości oddziaływania na środowisko przyrodnicze, społeczne i kulturowe;
- w trakcie prowadzenia prac budowlanych należy zabezpieczyć wody powierzchniowe przed zamulaniem na skutek zwiększonej erozji powierzchniowej oraz zabezpieczyć je przed zanieczyszczeniami wypłukiwanymi z materiałów stosowanych do budowy oraz wyciekami z maszyn i samochodów jak również przed ściekami z baz transportowo – sprzętowych;
- obowiązek spełnienia standardów emisyjnych dla noworealizowanych inwestycji (bezwzględne przestrzeganie wymogów prawa), m.in. przepisów odnoszących się do odpowiedniego zagospodarowania odpadów, odpowiedniego prowadzenia gospodarki wodno-ściekowej, czy wprowadzania zanieczyszczeń do powietrza;
- należy właściwie kreować nowe tereny zieleni urządzonej, dostosować skład gatunkowy do warunków i charakteru siedliska, kompozycyjnie współgrających z otoczeniem i pod-

- noszących walory przyrodnicze i krajobrazowe, preferowanie rodzimych gatunków roślin;
- należy prowadzić nasadzenia kompensacyjne zieleni, w szczególności gdy prace spowodują wycinkę zieleni;
 - do czasu realizacji podłączenia do sieci kanalizacyjnej zaleca się kontrole szczelności zbiorników bezodpływowych, kontrolę harmonogramu wywozu ich nieczystości, a także kontrolę przydomowych oczyszczalni ścieków, lokalne przydomowe oczyszczalnie ścieków powinny być dostosowane do panujących w granicach opracowania warunków gruntowo - wodnych;
 - tereny komunikacji (drogi, parkingi, place manewrowe, itp.) powinny być wykonane w sposób zapewniający szczelność i umożliwiającą ujęcie całości spływu wód opadowych mogących zawierać zanieczyszczenia, bądź zapewnienie prawidłowej retencji wód z terenów utwardzonych gdy pozwala na to ich jakość;
 - w celu zapewnienia właściwej retencji wód opadowych zaleca się gromadzenie wód opadowych i ich ponowne wykorzystanie w granicach własnej działki;
 - przestrzeganie zapisów Projektu Planu Ochrony Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”.

Projektowany dokument uwzględnia szereg rozwiązań minimalizujących potencjalnie negatywny wpływ przyjętych rozwiązań i funkcji poszczególnych terenów. Uwzględnienie powyższych zapisów (wynikających bezpośrednio z analizowanego dokumentu) ograniczy zdecydowanie potencjalne negatywny wpływ na środowisko przyrodnicze, społeczne i kulturowe sołectwa Bełk i gminy Czerwionka - Leszczyń.

4.2 Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz uzasadnieniem ich wyboru

Jednym z wariantów, który powinien być rozważany jest tzw. **wariant „zerowy”** polegający na niepodejmowaniu realizacji inwestycji i zachowanie istniejącego stanu. Potencjalne zmiany w środowisku w przypadku braku realizacji ustaleń projektowanego dokumentu zostały opisane szczegółowo w punkcie 2.2.

Inny wariant, który powinien być rozpatrzony to tzw. **wariant lokalizacyjny** polegający na wybraniu najbardziej optymalnej lokalizacji dla poszczególnych terenów. Analizując szczegółowo zarówno tekst projektu planu jak i załącznik graficzny uznaje się, że wskazana lokalizacja jest dla funkcji zakładanych projektem planu optymalna zarówno dla środowiska przyrodniczego jak i społeczno-kulturowego terenu opracowania jest uzasadniona – nawiązuje do obecnego użytkowania i zagospodarowania terenu. Przyjęte projektem planu ustalenia dotyczące rozwoju nowej zabudowy mieszkaniowej, usługowej, produkcyjnej, zagrodowej wraz z garażami, infrastrukturą techniczną dotyczą terenów zlokalizowanych w pobliżu terenów już zagospodarowanych w podobny sposób, jako wypełnienie luk budowlanych. Spełniona została tym samym jedna z podstawowych zasad Prawa ochrony środowiska – zasada oszczędnego gospodarowania dostępną przestrzenią. Lokalizacja taka jednocześnie zapewni swobodny dostęp do infrastruktury sieciowej i komunikacyjnej, sąsiedztwo dróg umożliwi łatwy dostęp do potencjalnej zabudowy. Taka lokalizacja wiąże się również z brakiem konieczności oprócz dróg dojazdowych, ciągów pieszych i pieszo - jezdnych budowy nowej infrastruktury drogowej, prowadzenia infrastruktury technicznej (sieci kanalizacyjnej, wodociągowej) na znaczną odległość. Wszystko to spowodowałoby większą ingerencję w środowisko zarówno na etapie budowy jak również w późniejszej eksploatacji. Przyczyniłoby się do powstania nowych barier ekologicznych, zajęcia większej ilości gruntów i degradacji większej ilości siedlisk przyrodniczych. Obecna lokalizacja zarówno ze względów społecznych jak i przyrodniczych jest

najbardziej optymalna dla środowiska opracowania i terenu Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”.

W związku z powyższym uznaje się, że wybrany wariant lokalizacyjny odnośnie przeznaczenia terenu będzie wariantem **najbardziej korzystnym** dla środowiska przyrodniczego, społecznego i kulturowego pod warunkiem jednak rygorystycznego przestrzegania zapisów projektu planu jak i przepisów szczegółowych. Plan stwarza możliwość dalszego rozwoju miejscowości i zaspokajania potrzeb mieszkańców z uwzględnieniem wymagań ochrony środowiska (powietrza – stosowanie ekologicznych systemów grzewczych, wód powierzchniowych – kanalizacja, świata roślinnego - % powierzchni biologicznie czynnej, pozostawienie w biologicznym użytkowania terenów cennych przyrodniczo). Wskazuje się na stosowanie nowoczesnych rozwiązań technologicznych, uwzględniających energochłonność i energooszczędność. Ze względu na obecne zagospodarowanie terenu i zapisy normujące jego dalsze użytkowanie nie wskazuje się na potrzebę wyznaczanie innego wariantu lokalizacyjnego, co do zasięgu występowania i przeznaczenia terenu pod dane funkcje.

5 STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Celem niniejszej prognozy było ustalenie wpływu na środowisko realizacji „Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w rejonie ulic Wolności, Palowickiej, granicy sołectwa Bełk oraz autostrady A1”.

W ramach mpzp wyodrębniono następujące tereny o różnym przeznaczeniu:

- 1) UK - tereny usług kultury;
- 2) U - tereny zabudowy usługowej;
- 3) UC - tereny rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m²;
- 4) US - tereny sportu i rekreacji;
- 5) MNU - tereny zabudowy mieszkaniowo – usługowej;
- 6) MW - tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej;
- 7) MZ - tereny mieszkalnictwo zbiorowego;
- 8) MN - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- 9) P - tereny obiektów produkcyjnych, składów i magazynów;
- 10) ZC - tereny cmentarza;
- 11) ZP - tereny zieleni urządzonej;
- 12) ZL - tereny lasów;
- 13) RM - tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych;
- 14) RU - tereny obsługi produkcji w gospodarstwach rolnych;
- 15) RO - tereny rolnicze z dopuszczeniem zabudowy zagrodowej i agroturystycznej w gospodarstwach rolnych;
- 16) RA - tereny rolnicze z dopuszczeniem zabudowy zagrodowej i agroturystycznej w gospodarstwach rolnych;
- 17) R - tereny rolnicze;
- 18) RZ - tereny łąk i pastwisk;
- 19) KDG - tereny dróg publicznych klasy główna;
- 20) KDL - tereny dróg publicznych klasy lokalna;
- 21) KDD - tereny dróg publicznych klasy dojazdowa;
- 22) KX - tereny publicznych ciągów pieszych;
- 23) KDW - tereny dróg wewnętrznych;
- 24) KP - tereny publicznych ciągów pieszych;
- 25) KS - tereny obiektów i urzędzeń obsługi komunikacji;
- 26) WS - tereny wód powierzchniowych;
- 27) IT - tereny infrastruktury technicznej.

Dla tych terenów projekt mpzp wyznacza szczegółowe ustalenia dotyczące lokalizacji i zasad zagospodarowania.

W ramach prognozy analizowano szereg dokumentów strategicznych i programowych rangi międzynarodowej, krajowej, wojewódzkiej oraz lokalnej (Program Ochrony Środowiska, Strategia rozwoju gminy i miasta Czerwionka - Leszczyny), które potwierdziły zgodność zapisów projektu mpzp z tymi dokumentami.

Dla potrzeb ustalenia wpływu na środowisko zapisów projektu mpzp analizie poddano stan środowiska naturalnego na terenie objętym bezpośrednio zapisami projektu mpzp jak i w granicach całej gminy Czerwionka - Leszczyny. Komponenty środowiska, które mogą być powiązane (w stopniu zauważalnym) z realizacją ustaleń projektu mpzp to: jakość wód powierzchniowych, jakość powietrza, powierzchnia ziemi, klimat akustyczny, wartości przyrodnicze, krajobraz.

W wyniku analizy projektowanego dokumentu oraz stanu istniejącego środowiska zwrócono uwagę na szereg rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko:

- przy prowadzeniu wszelkich prac budowlanych nowych obiektów kubaturowych i dróg należy mieć na uwadze oszczędne gospodarowanie dostępną przestrzenią – przede wszystkim ograniczając zaplecze budowy i związane z budową zajęcie terenu do niezbędnego minimum;
- wskazuje się na stosowanie urządzeń wykorzystujących najnowsze rozwiązania technologiczne pozwalające na ograniczenie uciążliwości oddziaływania na środowisko przyrodnicze, społeczne i kulturowe;
- należy uwzględniać ochronę krajobrazu, przyrody podczas prac projektowych;
- wyznaczone planem przeznaczenie podstawowe i uzupełniające terenu nie może powodować przekroczeń normatywnych parametrów jakości środowiska w zakresie hałasu jak również w zakresie promieniowania elektromagnetycznego, niejonizującego, emisji zanieczyszczeń oraz wibracji;
- należy przestrzegać dotrzymania standardów jakości środowiska w zakresie akustycznym na terenach podlegających ochronie;
- na terenach zagrożonych zanieczyszczeniami ropopochodnymi i innymi substancjami niebezpiecznymi zaleca się stosować urządzenia oczyszczające wody deszczowe przed wprowadzeniem do środowiska;
- zabudowa w celu ochrony jakości wód powierzchniowych i podziemnych, zwłaszcza Użytkowych Poziomów Wód Podziemnych powinna być podłączona do systemu kanalizacji;
- gospodarka odpadami musi być prowadzona zgodnie z aktualnie obowiązującymi przepisami;
- w celu racjonalnego gospodarowania zasobami wodnymi nowa zabudowa powinna być podłączona do sieci wodociągowej, wskazuje się również na gromadzenia wód opadowych w granicach działki w celu jej ponownego wykorzystania;
- wskazana jest stosowanie ekologicznych źródeł energii i niskoemisyjnych technik spalania paliw;
- należy kreować nowe tereny zieleni, wyznaczyć powierzchnię biologicznie czynną;
- zaleca się nasadzanie gatunków rodzimych, dostosowanych do charakteru siedliska;
- zakazuje się lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;
- należy przestrzegać zaleceń zawartych w projekcie planu ochrony parku krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”.

Powyższe zalecenia znalazły swoje odzwierciedlenie w tekście analizowanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w zakresie jakim dopuszcza takie zapisy ustawa z dnia 27 marca 2003 roku o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a szczególnie rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 roku w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. z 2003 roku Nr 164, poz. 1587).

Skutki dla środowiska, które mogą wynikać z projektowanego przeznaczenia terenu

Realizacja ustaleń projektu planu wpłynie pozytywnie na środowisko obszaru opracowania, przede wszystkim w aspekcie oddziaływania na środowisko społeczne, umożliwiając dalszy rozwój gospodarczy miejscowości Bełk z poszanowaniem zasady zrównoważonego rozwoju, gwarantując jednocześnie bezpieczeństwo ekologiczne mieszkańców. Pomimo, że nowa zabudowa jest źródłem nowych emisji do środowiska (ścieki, zanieczyszczenia emitowane do

powietrza, odpady, hałas) to systematyczne modernizowanie i rozbudowa infrastruktury (kanalizacja, drogi) oraz właściwe rozwiązania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, gospodarki odpadami czy też zaopatrzenia w ciepło są podstawą dla zapewnienia dobrej jakości wód powierzchniowych i podziemnych, jakości gleb oraz stanu sanitarnego powietrza.

Z drugiej jednak strony w związku z realizacją zapisów projektu mpzp i wyznaczeniem nowych funkcji (tereny mieszkaniowe, mieszkaniowo-usługowe, usługowe, produkcyjne, zagrodowe, komunikacyjne) dojdzie do zmiany obecnego zagospodarowania części terenów do tej pory użytkowanych rolniczo, skutkować to będzie przede wszystkim ubytkiem terenów zielonych, degradacją siedlisk przyrodniczych. Nie powinno to jednak znacząco obciążyć środowiska przyrodniczego, w szczególności biorąc pod uwagę, że najcenniejsze elementy środowiska przyrodniczego; tereny leśne, łąkowe, otwarte kompleksy rolnicze, doliny cieków zostaną zachowane, a wyznaczenie powierzchni biologicznie czynnej dodatkowo zniweluje ten negatywny wpływ.

Realizacja mpzp nie powinna wpłynąć negatywnie na, obejmujący prawie cały teren opracowania, Park Krajobrazowy „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”. Poprzez zachowanie i bezwzględny zakaz zabudowy terenów leśnych, otwartych terenów kompleksów rolniczych, dolin rzecznych mpzp zachowuje najcenniejsze elementy przyrodnicze Parku w granicach miejscowości Bełk. Plan w żaden sposób nie zagraża walorom przyrodniczym i krajobrazowym dla których obszar został powołany.

Realizacja zapisów planu nie wiąże się z oddziaływaniem transgranicznym o szerokim zasięgu (wykraczającego poza granice kraju).

Proponuje się przyjąć, że docelowe przeznaczenie terenów wprowadzone miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego nie będzie miało negatywnego wpływu na lokalne środowisko, a stosowanie się do wytycznych zawartych w analizowanym dokumencie i przy uwzględnieniu wymogów przepisów szczególnych (w tym m.in.: Prawa ochrony środowiska, Prawa wodnego, ustawy o odpadach, ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami), jak również przestrzeganie zasad wynikających z lokalizacji poszczególnych funkcji będą wystarczające dla zachowania i ochrony środowiska naturalnego w granicach terenów objętych projektem planu.

Wskazuje się na przyjęcie projektu mpzp.